KİRAZ ÇİÇEKLERİ

KAVABATA Yasunari

Dünya Edebiyatı

DK

Roman

KİRAZ ÇİÇEKLERİ

1968 Nobel Edebiyat Ödülü

KAVABATA Yasunari

DK DOĞAN KİTAP

Çeviren: Hüseyin Can Erkin

Kiraz Çiçekleri

KİRAZ ÇİÇEKLERİ

Orijinal adı: *Koto*
© KAVABATA Yasunari'nin vârisleri, 1961
Yazan: KAVABATA Yasunari
Japonca aslından çeviren: Hüseyin Can Erkin

Türkçe yayın hakları: © Doğan Kitapçılık AŞ
1. baskı / temmuz 2007 / ISBN 978-975-293-608-9

Kapak tasarımı: Yavuz Korkut
Baskı: Şefik Matbaası / Marmara Sanayi Sitesi
M Blok No: 291 İkitelli - İSTANBUL

Doğan Kitapçılık AŞ 19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 1 Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL
Tel. (212) 246 52 07 / 542 Faks (212) 246 44 44
www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Kiraz Çiçekleri

KAVABATA Yasunari

Çeviren: Hüseyin Can Erkin

DK DOĞAN KİTAP

İlkbahar çiçekleri

Çieko akçaağacın gövdesinde açan menekşeleri fark etti.

"İşte bu sene de açtılar" derken, Çieko ilkbaharın şefkatiyle karşı karşıyaydı.

Akçaağaç, Çieko'nun belinden kalın gövdesiyle şehir merkezindeki dar bir bahçe için fazlasıyla iriydi. Elbette yosun kaplı kocamış gövdesi Çieko'nun dipdiri vücuduyla karşılaştırılamazdı.

Çieko'nun bel hizasında hafifçe sağa yatan akçaağacın gövdesi, Çieko'nun başından biraz yüksekte iyice sağa bükülmüştü. Büküldüğü yerden başlayarak çıkan dalları tüm bahçeyi örtmüştü. Uzun dalları kendi ağırlıklarıyla aşağıya sarkmıştı.

Gövdenin büküldüğü yerin biraz aşağısında iki küçük oyuk oluşmuştu. Menekşeler de bu oyuklarda açmıştı ve her ilkbahar yeniden çiçeklenirlerdi. Çieko kendini bildi bileli ağacın üzerindeki menekşe öbekleri oradaydı.

İki öbek arasında bir karışlık mesafe vardı.

"Yukarıdaki menekşe ile aşağıdaki buluşabilir mi acaba? Birbirlerinin farkındalar mı?" düşüncesi geçerdi Çieko'nun aklından. Menekşelerin "buluşması" ya da "farkında olması" nasıl bir şeydir acaba?

Her ilkbahar üç, en fazla beşer çiçek açarlardı. Yine de ağacın üzerindeki o daracık oyukta her ilkbahar yeniden filizlenirlerdi. Çieko verandada oturup izlerken ya da ağacın dibine

kadar gidip bakarken bazen menekşelerin yaşama bağlılıklarına hayran kalır, bazen de yalnızlıklarına üzülürdü.

"Böyle bir yerde doğup, yaşamlarına devam ediyorlar..."

Mağazaya gelen müşteriler akçaağacın büyüklüğünden övgüyle söz etseler de, hemen hemen hiç kimse açan menekşelerin farkına varmazdı. Yaşlılığın getirdiği yumrularla dolmuş, iri gövdesi yukarılara kadar yosunla kaplı akçaağacın vakur ve zarif bir hali vardı. O cüssenin üzerinde açmış cılız menekşeler kimsenin gözüne ilişmez elbette.

Fakat kelebekler bilirdi. Çieko menekşelerin farkına vardığı anda bahçede oynaşan küçük beyaz kelebekler akçaağacın gövdesinde ilerleyerek menekşelerin başına kadar geldi. Tomurcukları açmak üzere olan akçaağacın hafifçe kızıla çalan rengi ile oynaşan kelebeklerin beyazı birleştiğinde ortaya muhteşem bir manzara çıkıyordu. İki menekşe öbeğinin yaprakları ve çiçekleri de akçaağacın yeşeren yosunları üzerinde farklı bir gölge oluşturmuştu.

Hafif bulutlu, ılık bir ilkbahar günüydü.

Kelebekler oynaşa oynaşa gözden kaybolana kadar, Çieko verandada oturup akçaağacın gövdesindeki menekşelere baktı.

"Bu yıl da ne de güzel açtınız öyle!" diye seslenmek geçti içinden.

Menekşelerin altında, akçaağacın köküne yakın bir yerde eski bir bahçe feneri vardı. Babası bir seferinde Çieko'ya fenerin kaidesindeki kabartmanın İsa'ya ait olduğunu söylemişti.

"Meryem olamaz mı?" demişti Çieko o zaman. "Kitano Tencin Tapınağı'nda buna çok benzeyen kocaman bir heykel vardı."

"Bu İsa" diye kestirip atmıştı babası. "Kucağında bebek yok."

"Aa, gerçekten de..." diyerek Çieko ikna olmuştu. Sonra da "Atalarımızın arasında Hıristiyan var mıydı?" diye sormuştu.

"Hayır yok. Bu feneri bir bahçıvan ya da bir taş ustası getirip dikmiş olmalı. Her yerde bulunur cinsten bir fener."

Bu Hıristiyan bahçe feneri eskiden, Hıristiyanlığın yasaklandığı dönemde yapılmış olmalıydı. Sıradan bir taştan yapılan fenerin kaidesindeki kabartma yüzyıllar boyunca yağmurla aşınmış, sadece başı, vücudu ve ayakları hayal meyal seçilir hale gelmişti. Basitçe yapılmış bir kabartmaydı herhalde. Yenlerini öyle geniş yapmışlardı ki, neredeyse paçalarına kadar geliyordu. Ellerini kavuşturmuş dua ediyor olmalıydı, ama sadece biraz kabartılmış göğüs kısmı tam olarak anlaşılmıyordu. Ancak tapınaklara ve yol kenarlarına dikilen Budist heykellerinden farklı bir havası vardı.

Eski bir inanç sembolü müydü, yoksa yabancı ülkelere özgü bir bahçe süsü müydü bilinmez, Hıristiyan feneri şimdi sadece eski görüntüsünden dolayı Çiekoların mağazasının bahçesinde yaşlı ağacın köküne yakın bir yere konmuştu. Müşteriler fenerin farkına vardığında Çieko'nun babası hemen "İsa kabartması" derdi. Ancak, koca akçaağacın gölgesinde kalmış eski püskü bahçe feneri müşterilerin pek azının dikkatini çekerdi. Farkına varsalar bile, bahçelere bir iki fener koymak o kadar sıradan bir şeydi ki, dikkatle bakmazlardı bile.

Çieko bakışlarını menekşelerden ayırarak aşağıdaki İsa'ya yöneltti. Çieko misyoner okullarından birine gitmemişti ama İngilizcesini ilerletmek için kiliselere girip çıkmış, Tevrat ve İncil'i okumuştu. Fakat bu kırık dökük bahçe feneri önüne çiçek koymak, mum yakmak herhalde pek yakışık almazdı. Fenerin hiçbir yerinde haç yoktu.

İsa kabartmasının yukarısındaki menekşeler belki de Meryem'in yüreğiydi. Çieko bakışlarını fenerden menekşelere çevirdi tekrar. O an, aklına Tamba işi eski küpte beslediği cırcırböcekleri geldi.

Çieko, cırcırböceği beslemeye akçaağacın gövdesindeki menekşelerin farkına vardıktan çok sonra başlamıştı. Dört beş yıldır besliyordu. Liseden bir arkadaşının evinde ötüşlerini duymuş, birkaç tanesini alıp eve getirerek beslemeye başlamıştı. "Küpün içine hapsetmek yazık değil mi?" diye sorunca Çieko, arkadaşı "Sepetin içinde besleyip çabucak ölmelerine neden olmaktan iyi" diye yanıtlamıştı. Binlercesini aynı anda besleyip yumurtalarını satan tapınaklar bile varmış. Besleme merakı olanların sayısı da hiç az değilmiş.

Çieko'nun cırcırböcekleri de şimdi çoğalmış, iki Tamba küpünü dolduracak kadar olmuştu. Her yıl 1 temmuz sıralarında yumurtalarından çıkıyor, ağustos ortalarında da ötmeye başlıyorlardı.

Fakat karanlık küpün içinde doğuyor, ötüyor, yumurta bırakıyor, ölüyorlardı. Bir sepetin içinde besleyip de kısacık bir ömürleri olmasına kıyasla daha iyiydi, elbette türün devamı da sağlanıyordu; ama tamamen küp içinde geçen bir yaşam, küp içinde bir evren.

Çok eski bir Çin öyküsü olan "Küp İçinde Evren" öyküsünü Çieko da biliyordu. Küpün içinde altın saraylar, mücevher fışkıran ağaçlar, lezzetli içkiler ve eşsiz tatlar varmış. Öyle ki, küpün içi fani dünyadan uzak, başka bir dünya, Kafdağı'nın ardıymış. Dağ keşişlerinin çok sayıdaki efsanelerinden biri.

Fakat, cırcırböcekleri fani dünyadan uzaklaşmak arzusuyla küpün içine girmemişlerdi. Belki bir küpün içinde olduklarını bile bilmiyorlardı. Öylece de ölüp gidiyorlardı.

Çieko'yu en fazla şaşırtan, arada sırada başka bir yerden bir erkek getirip küpün içine koymadığı zaman yumurtadan çıkan cırcırböceklerinin çelimsiz ve zayıf olmalarıydı. Çünkü akraba eşleşmeleri üst üste tekrarlanmış oluyordu. Bundan sakınmak için, besleme meraklıları kendi aralarında erkek cırcırböceği değiştirmeyi âdet edinmişlerdi.

Şimdi ilkbahardı, cırcırböceklerinin sonbaharı değildi ama

akçaağacın üzerindeki oyukta bu yılda açan menekşeler ile Çieko'nun cırcırböceklerini aklına getirmesi arasında hiçbir bağ yok değildi.

Cırcırböceklerini küpe Çieko koymuştu, peki menekşeler neden gelip de öylesine dar bir oyukta yeşermişti? Menekşeler açtığına göre, cırcırböcekleri bu yıl da ötecekti.

"Doğanın yaşam gücü..."

Doğanın yaşam gücünün iyice serpildiği ilkbahar gününde bu cılız menekşeleri sadece Çieko görmüştü.

Gelen seslerden mağazadakilerin öğle yemeğine çıkacakları anlaşılıyordu.

Çieko da söz verdiği gibi çiçek seyrine çıkacaktı, hazırlanmaya başlaması gerekiyordu.

Dün, Mizuki Şin'içi Çieko'ya telefon ederek Heian Cingu Tapınağı arazisinde çiçek seyrine gitme teklifinde bulunmuştu. Şin'içi'nin bir öğrenci arkadaşı iki hafta öncesinden tapınak girişinde bilet kontrolörü olarak çalışmaya başlamıştı ve o arkadaşı Şin'içi'ye çiçeklerin en güzel zamanı olduğunu haber vermişti.

"Sanki başlarına bekçi bırakmışız gibi, bundan daha kesin bir bilgi olamaz" dedi Şin'içi, hafifçe gülerek. Şin'içi'nin gülüşü çok zarifti.

"Arkadaşın ikimizi de görecek mi?" diye sordu Çieko.

"Çocuk kapıda görevli. Herkes onun önünden geçerek giriyor" dedi Şin'içi, yine kısaca gülerek. "Ancak, eğer sen istemezsen ayrı ayrı girelim, bahçede çiçeklerin altında buluşuruz. Tek başına olsam bile seyretmekten bıkmayacağım kadar güzel çiçekler."

"Öyleyse, çiçek seyrine tek başına gitsene. Daha iyi olmaz mı?"

"İyi de bu akşam bir yağmur yağar da tüm çiçekleri dökerse karışmam."

"O zaman da dökülmüş çiçekleri seyrederiz."

"Yağmur altında kalmış, yere düşüp kirlenmiş çiçeklerin neresini seyredeceksin. Çiçekler yere düşünce..."

"Dalga geçmeyi bırak."

"Hangimiz dalga geçiyorsak?"

Çieko sade bir kimono giyerek evden çıktı.

Heian Cingu Tapınağı "Gelenekler Şenliği" ile bilinirdi, ama tapınak binası günümüzden bin yıldan daha fazla önce başkenti Kyoto'ya taşıyan İmparator Kammu'nun anısına 1895 yılında yapıldığından pek de eski değildi. Fakat tanrılar kapısı ve dış tapınma köşkünün Heian* kentindeki Oten Kapısı ve Daigoku Köşkü model alınarak yapıldığı söyleniyordu. Girişten itibaren sağlı sollu turunç ve kiraz ağaçları da dikilmişti. Başkentin Tokyo'ya taşınmasından hemen önceki İmparator Komei'nin tanrısallaştırılma ayinleri de 1938 yılında burada yapılmıştı. Sık sık düğün törenleri de düzenlenirdi.

Tapınak arazisinin en göz alıcı tarafı kızıla çalan çiçekli dalları yerlere sarkan kiraz ağaçlarıdır. Herkesin dediği gibi: "Gerçekten de, bu çiçeklerden başka Kyoto'nun ilkbaharını sembolize edecek hiçbir şey olamaz."

Çieko tapınağın girişinden geçtiği anda kiraz çiçeklerinin kızıla çalan sıcaklığının yüreğinin derinliklerine işlediğini hissetti. "Bu yıl da Kyoto'nun gerçek ilkbaharını görebildim işte" diyerek olduğu yerde çakıldı kaldı.

Peki Şin'içi nerede bekliyordu, yoksa henüz gelmemiş miydi? Çiçek seyrini Şin'içi'yi bulduktan sonra yapmaya karar verdi. Çiçek yüklü ağaçların arasından aşağıya doğru yürüdü.

Şin'içi aşağıda çimenlerin üzerine uzanmış yatıyordu. Ellerini ensesinde kavuşturmuş, gözlerini yummuştu.

Şin'içi'yi böyle uzanmış yatarken bulacağı Çieko'nun aklına hiç gelmemişti. Bir genç kızı beklediği halde uzanmış ya-

* Günümüzde Kyoto. (ç.n.)

tıyordu. Utandırılmış olmak, görgüsüzlükten ziyade Şin'içi'yi yatarken görmek öfkelendirmişti Çieko'yu. Çieko'nun yaşantısında yatan bir erkek görüntüsü hiç olmamıştı.

Şin'içi üniversitenin çimenlerinde sık sık uzanıyor, sırtüstü yatıyor, arkadaşlarıyla çene çalıyor olabilirdi. Onun için bu yaptığı çok sıradan bir şeydi herhalde.

Şin'içi'nin yakınında dört beş yaşlı kadın piknik sepetlerini açmış, konuşmaya dalmışlardı. Şin'içi belki de kadınları sempatik bulup yakınlarında bir yere oturmuş, sonra da uzanıvermişti.

Çieko bu düşünceler içinde gülümsemeye çalıştıysa da, yüzünün kızarmasını önleyemedi. Kalkması için Şin'içi'ye seslenemedi, olduğu yerde kalakaldı. Sonra Şin'içi'den uzaklaşmak üzere hareketlendi. Çieko uyuyan bir erkek yüzü görmemişti hiç.

Şin'içi okul üniformasını düzgünce giymiş, saçlarını güzelce taramıştı. Uzun kirpikleriyle ilkgençliğinde bir delikanlı gibiydi. Fakat, Çieko bütün bunlara doğru dürüst bakamadı.

"Çieko!" diye seslendi Şin'içi ayağa kalkarken. Çieko'nun yüzü bir anda öfkeli bir hal aldı.

"Böyle bir yerde uzanıp yatman ayıp değil mi? Gelip geçenler o halini görmüşlerdir."

"Uyumuyordum. Geldiğini fark etmiştim."

"Gıcık şey!"

"Eğer sana seslenmeseydim ne yapacaktın?"

"Geldiğimi gördüğün halde, uyuyor numarası mı yaptın?"

"Ne kadar mutlu bir kız geldi, dedim. Biraz da hüzünlendim. Hem hafiften başım da ağrıyor..."

"Ben miyim, o mutlu kız?"

"..."

"Başın mı ağrıyor?"

"Hayır, artık geçti."

"Yüzünün rengi pek iyi görünmüyor."

"Hayır, bir şeyim yok."

"Japon kılıcı gibi parlak."

Arada sırada arkadaşlarının Şin'içi'nin yüzü için "Japon kılıcı gibi parlak" dedikleri olurdu. Fakat bunu Çieko'dan ilk kez duyuyordu.

Bu sözleri duyduğunda içinden bir şeyler alev alev yükselecekmiş gibi oldu.

"Bu kılıç insan kesmez. Zaten burada çiçeklerin altındayız" dedi Şin'içi gülümseyerek.

Çieko yokuş yukarı üstü çiçekli kiraz dallarıyla kaplı yolun girişine doğru yürüdü. Çimenlerden kalkan Şin'içi de peşinden geliyordu.

"Tüm çiçekleri görmek istiyorum" dedi Çieko.

Batı yolunun girişinde durunca kızıla çalan kiraz çiçekleri insanın yüreğini anında ilkbahar sıcaklığıyla dolduruyordu. İşte buydu ilkbahar. Yerlere sarkan ince dallarda sekiz katmerli çiçekler sıra sıra dizilmişti. Bu çiçekli ağaçlar sanki çiçek açmamışlardı, dallarıyla çiçeklerin havada salınmasına destek oluyor gibiydiler.

"Buralarda en çok bu çiçekleri seviyorum" dedi Çieko ve Şin'içi'nin önü sıra yolun dışarıya kıvrıldığı yere yöneldi. O kısımdaki bir kiraz, çiçeklerini diğerlerinden çok daha büyük açmıştı. Şin'içi de kızın yanında durup çiçeklere bakarken "Dikkatlice bakınca çok dişi duruyorlar" dedi. "Sarkan ince dallar da, üzerindeki çiçekler de öylesine nazik, öylesine dolgun..."

Sekiz katmerli çiçeklerin kızılına hafifçe mor da karışmış gibiydi.

"Böylesine dişi oldukları hiç aklıma gelmemişti. Renkleri, görünümleri, alımlı halleri..." dedi Şin'içi.

İkili oradaki kirazlardan ayrılınca yapay gölete doğru ilerledi. Yolun daraldığı yerde iskemleler çıkartılmış, kırmızı halılar serilmişti. Konuklar oturmuş yeşil çay içiyorlardı.

"Çieko! Çieko!" diye seslendi biri.

Ağaçlığın loş karanlığı içindeki "Arınmış Yürekler Köşkü" adlı çay salonundan, uzun kollu kimonosuyla Masako çıkageldi.

"Çieko biraz yardıma ihtiyacım var. Çok yoruldum. Ustamızın çay törenine yardım ediyorum."

"Bu kılığımla ancak bulaşık yıkayabilirim" dedi Çieko.

"Fark etmez. Bulaşıklar olsun... Her şey ortalıkta."

"Yanımda biri var."

Masako Çieko'ya yaklaşınca kulağına fısıldadı. "Sözlün mü?"

Çieko hafifçe başını salladı.

"Erkek arkadaşın mı?"

Başını tekrar salladı.

Şin'içi sırtını dönmüş yürümeye başlamıştı.

"Baksana, birlikte iskemlelere oturmaz mısınız?.. Boş yer de var" diyerek Masako davet ettiyse de, Çieko reddederek Şin'içi'nin peşine takılıp yetişti.

"Çay kursundan arkadaşım. Güzel kız, değil mi?"

"Sıradan bir kız işte."

"Aa! Duyacak şimdi!"

Arkalarından bakakalan Masako'yu göz kırparak selamladı Çieko.

Çay salonunun aşağısındaki patikadan çıktıklarında gölete ulaştılar. Kıyıya yakın yerlerde süsen çiçeklerinin yaprakları birleriyle yarış edercesine fışkırmıştı. Suyun yüzeyini de nilüferler kaplamıştı.

Göletin çevresinde kiraz ağacı yoktu.

Çieko ve Şin'içi göletin çevresinden dolaşarak ağaç dallarının altına gömülmüş loş patikaya girdiler. Taze yaprak ve nemli toprak kokusu geliyordu. Ağaç dalları altındaki o dar patika çok kısaydı. Az öncekinden daha büyük göleti olan ay-

dınlık bir bahçeye çıktılar. Göletin kıyısında kızıla çalan çiçekli kiraz dalları suyun yüzeyinde yansıyor, insanın içini rahatlatıyordu. Yabancı turistler de kiraz çiçeklerinin fotoğraflarını çekiyordu.

Fakat karşı kıyıdaki açelya ağaçları da öbek öbek beyaz çiçeklerle kaplanmıştı. Çieko'nun aklına Nara şehri geldi. Ayrıca pek büyükçe değillerdi ama gösterişli çam ağaçları da vardı. Kiraz çiçekleri olmasa insanın gözü çamların yeşiline takılır kalırdı herhalde. Şu an bile çamların kirlenmemiş yeşili ve göletin suyu, yerlere sarkan çiçek öbeklerini iyice belirginleştiriyordu.

Şin'içi öne geçerek göletin içine uzanan, Sazlık Geçidi diye bilinen atlama taşlarında ilerlemeye başladı. Sanki bir sütun dilim dilim kesilerek yan yana dizilmiş gibi yuvarlaktı taşlar. Çieko arada sırada kimonosunun eteklerini biraz yukarı çekmek zorunda kalıyordu.

Şin'içi arkasında dönerek "Seni sırtlayarak geçirmek isterdim Çieko" dedi.

"Haydi denesene! Saygımı kazanırsın."

Elbette o taşların üzerinden yaşlı bir kadın bile kolayca geçerdi. Atlama taşlarının kıyılarında da nilüferler yüzüyordu. Karşı kıyıya yaklaştıklarında çam ağaçlarının silüetleri de suya yansımaya başladı.

"Bu taşların dizilişi de bir şeyi sembolize mi ediyor acaba?" diye sordu Şin'içi.

"Japon bahçeleri hep bir şeyleri sembolize ederek yapılmaz mı? Daigo Tapınağı'nın bahçesindeki kara yosunlarına bakıp da insanların neyi sembolize ettiğini hararetle tartışmaları pek hoşuma gitmiyor gerçi..."

"Öyle elbette. O kara yosunlarının neyi sembolize ettiği açıkça belli. Daigo Tapınağı'nın beş katlı pagodasının onarımı da tamamlanmış, kutlama törenleri yapılacakmış. Bakmaya gidelim mi?"

"Altın Tapınak'ın yeni hali gibi güzel olmuş mudur acaba?"

"Yeni haliyle çok göz alıcı olsa gerek. Gerçi pagoda yanmamıştı... Parça parça söküp tekrar eski haline getirmişler. İşte kutlamayı tam çiçeklerin en güzel zamanına denk getirdikleri için müthiş bir kalabalık varmış."

"Eğer çiçek dersen, buradaki kızıla çalan kiraz çiçeklerinden başkasını görmek istemem."

İkili atlama taşlarının üzerinden geçmeyi başarmıştı.

Atlama taşlarının üzerinden geçtikleri kıyıda çam ağaçları kümeleşmişti. Nihayet bir köşk köprüye ulaştılar. Aslında buranın adı Taiheikaku idi, ama şekil olarak köşk izlenimi veren bir köprüydü. Köprünün iki yakasında alçak arkalıklı yer sandalyeleri vardı. İnsanlar buralara yaslanarak dinlenirken, göletin ötesinde kalan bahçe manzarasını izlerlerdi. Elbette, bahçeyi bahçe yapan göletinin olmasıydı.

Dinlenen insanlar bir şeyler yiyip içiyordu. Köprünün ortasında koşuşturan çocuklar da vardı.

"Şin'içi, Şin'içi! Buraya..." diyerek, önden giderek ve Şin'içi'nin oturması için sandalyelerden birini de sağ eliyle tutarak yer kaptı.

"Ben ayakta dursam da olur" dedi, Şin'içi. "Ya da ayaklarının dibine kıvrılıveririm."

"İstediğin gibi yap" dedi Çieko ve ani bir hareketle yerinden fırlayarak Şin'içi'yi sandalyeye oturttu. "Sazanlara atmak için yem alıp geleceğim."

Çieko dönüp de yemi gölete fırlattığında sazanlar hemen üşüşüverdi, aralarında tüm vücuduyla suyun yüzüne çıkanları bile vardı. Balıkların çırpınmasıyla oluşan dalgalar suyun yüzeyinde yayıldı ve çamların, kiraz ağaçlarının yansıması salınmaya başladı.

"Sana da vereyim mi?" dedi Çieko. Şin'içi yanıtlamadı.

"Başın hâlâ ağrıyor mu?"

"Hayır."

Uzun süre orada oturdular.

Çieko "Neler düşünüyorsun" diye sordu bu sefer.

"Bir şey düşündüğüm yok. İnsanın hiçbir şey düşünmeden de kendini mutlu hissettiği anlar olur."

"Böyle çiçeklerin açtığı bir günde..."

"Hayır, hayır, mutluluk saçan bir kızın yanındayım. Gençliğin ateşi yayılıyor sanki."

"Ben mi mutluluk saçıyorum..." dedi Çieko. Bir an gözlerinde hüzün belirip kayboldu. Başını aşağıya eğmişti, sadece göletin suyu gözlerine yansıyor gibiydi.

"Köprünün karşı tarafında en çok sevdiğim kiraz ağacı var."

"Buradan da görülüyor. Şunlar değil mi?"

Kızıla çalan çiçek yüklü dallar orada çok daha güzeldi. Herkesin bildiği bir ağaçtı. Dalları salkımsöğüt gibi sarkmış, iyice yayılmıştı. Altına kadar gittiklerinde, belli belirsiz bir rüzgârla çiçekler Çieko'nun omuzlarına ve ayaklarının dibine düştü.

Düşen çiçekler ağacın altını halı gibi kaplamıştı. Bir kısmı da göletin yüzeyinde salınıyordu ama sadece yedi sekiz çiçek...

Sarkan dallar bambu sırıklarla desteklenmişti ama, çiçekli dalların ince uçları neredeyse göletin yüzeyine değmek üzereydi.

Bu kızıla çalan katmer katmer açmış çiçeklerin arasından, göletin ardında, doğu kıyısındaki ağaçların yukarısında taze yapraklarla kaplanmış dağ manzarası görülüyordu.

"Higaşiyama Dağı'nın devamı herhalde" dedi Şin'içi.

Çieko "Daimonci Dağı" diye yanıtladı.

"Gerçekten mi? Olduğundan daha yüksek görünüyor."

"Çiçeklerin arasından bakıyoruz ya, ondandır." Bu sözleri söyleyen Çieko da çiçeklerin arasındaydı aslında.

Burayı arkalarında bırakmak içlerinden gelmiyordu.

Ağacın bulunduğu yere iri taneli beyaz kum serilmişti. Kumların sağında bu bahçe için biraz fazla uzamış güzel çam ağaçları ve tapınağın çıkış kapısı vardı.

Ootenmon Kapısı'ndan çıktıklarında Çieko "İçimden Kiyomizu Tapınağı'na gitmek geliyor" dedi.

"Kiyomizu Tapınağı mı?" Şin'içi'nin yüzünde bu fikri biraz yavan bulduğunu belirtir bir ifade vardı.

"Kiyomizu Tapınağı'nda Kyoto'nun günbatımı manzarasını izlemek, güneş Nişiyama'nın ardından batarken gökyüzünü görmek istiyorum." Çieko isteğini bu şekilde tekrarlayınca Şin'içi de ikna olmuştu.

"Gidelim öyleyse."

"Yürüyelim."

Önlerinde uzun bir yol vardı. Tren yoluna yaklaşmamaya özen gösterdiler. Çift yollarını uzatarak Nanzenci Tapınağı'na girip Çion'in Tapınağı'nın arkasından geçerek, Maruyama Parkı'nın iç kısmından Kiyomizu Tapınağı'nın önüne çıkan dar sokağa geldiler. İlkbahar akşamı buğulanmaya başlamıştı.

Kiyomizu Tapınağı'nın terasında üç dört liseli kızdan başka kimse kalmamıştı. Onların yüzleri de tam olarak seçilemiyordu.

Çieko buraya bu saatlerde gelmeyi severdi. Tapınağın iç kısımda kalan ana binada fenerler yanmıştı. Çieko binanın ön terasında durmaksızın, Amida binasının önünden arka taraftaki iç tapınak binasına ilerledi.

İç tapınak binasının önünde de sarp kayalıkların üzerine yapılmış bir teras vardı. Binanın servi kabuklarından yapılma çatısı gibi, teras da basit bir malzemeyle yapılmıştı. Fakat bu teras batıya bakıyordu. Kyoto'ya ve Nişiyama Dağı'na.

Şehrin ışıkları alacakaranlıkta soluklaşmıştı.

Terasın korkuluğuna yaklaşan Çieko yanındaki Şin'içi'yi unutmuş gibiydi. Şin'içi yanına yaklaştı.

"Şin'içi benim terk edilmiş bir çocuk olduğumu biliyor muydun?" dedi Çieko aniden.

"Terk edilmiş çocuk..."

"Evet terk edilmişim."

Şin'içi "terk edilmiş çocuk" sözcüğünün gerçek anlamında kullanılıp kullanılmadığını anlayamamıştı.

"Terk edilmiş çocuk..." diye mırıldandı Şin'içi. "Çieko, sen de terk edilmiş bir çocuk olduğunu mu düşünüyorsun. Sen terk edilmiş bir çocuksan, ben de terk edilmiş bir çocuğum, ruhen... Belki de tüm insanlar terk edilmiş çocuklardır. Doğmak, Tanrı'nın bizleri bu dünyaya salıvermesi gibi bir şey."

Şin'içi Çieko'ya baktı. Akşam güneşi kızın yüzünü hafifçe renklendirmişti. Belki de kızın içini ilkbahar akşamının hüznü kaplamıştı.

"Zaten onun için Tanrı'nın çocukları denmez mi? Önce terk ediyor, sonra kurtarmaya çalışıyor..."

Fakat Çieko hiçbir şey duymuyormuş gibi aşağılara, artık ışıkları iyice belli olan Kyoto'ya bakıyordu. Şin'içi'ye dönüp bakmıyordu bile.

Şin'içi belki de kendisinin bilmediği bir derdi vardır diye elini Çieko'nun omzuna koymaya çalıştı. Çieko kendini kaçırdı.

"Bırak. Terk edilmiş bir çocuğa dokunma."

"Tanrı'nın çocukları, biz insanlar, hepimiz terk edilmiş çocuklarız diyorum ya!.." dedi Şin'içi sesini bir parça yükselterek.

"O kadar derin bir şey değil benim söylediğim. Beni terk eden Tanrı değil, ana babasının terk ettiği bir çocuğum ben."

"..."

"Mağazanın kafesli çitinin önüne terk edip gitmişler."

"Ne söylemeye çalışıyorsun?"

"Gerçekten de. Bunu sana anlatmamın ne faydası olur bilemem ama..."

"..."

"Hep buradan, Kiyomizu Tapınağı'ndan Kyoto'ya bakar, acaba bu şehirde mi doğdum diye düşünürüm."

"Neler söylüyorsun? Kendinde misin?.."

"Neden böyle bir yalan söyleyeyim ki?"

"Bir toptancının el bebek gül bebek büyütülmüş tek çocuğu değil misin? Tek çocuklar böyle hayallere kapılabilirler."

"El bebek gül bebek, büyüdüğüm doğru. Gerçi şimdi terk edilmiş bir çocuk olmak umurumda değil ama..."

"Terk edilmiş bir çocuk olduğunun kanıtı var mı?"

"Kanıt... Kanıt mağazanın önündeki kafesli parmaklıklar. O eski parmaklıklar çok iyi biliyor." Çieko'nun sesi daha da düzgün çıkmaya başlamıştı. "Galiba ortaokuldaydım, annem bir gün beni çağırıp gerçek annemin o olmadığını söyledi. Şirin bir bebek diyerek arabaya attığı gibi kaçırıvermiş beni. Beni kaçırdıkları yer konusunda annemle babamın söyledikleri biraz farklı. Biri kiraz çiçeklerinin açtığı bir gün Gion'dan kaçırdıklarını, öteki Kamo Nehri'nin kıyısında bulduklarını söylüyor. Mağazanın önüne bırakılmış bir çocuk olduğumu söylerlerse üzüleceğimi düşündüler herhalde."

"Yani gerçek annenle babanın kim olduğunu bilmiyor musun?"

"Şimdiki annemle babam bana çok iyi davranır, artık gerçek annemle babamı aramak gelmiyor içimden. Belki de Adaşino'daki kimsesizler mezarlığında bir yerlerdedirler. Gerçi oradaki mezar taşları da çok eski ama..."

Nişiyama'dan yükselen ilkbahar akşamının yumuşak renkleri Kyoto'nun göğünü kaplamıştı.

Şin'içi, Çieko'nun terk edilmiş ya da kaçırılmış olmasına inanmakta güçlük çekiyordu. Çiekoların evi eski toptancı mağazalarının bulunduğu yerdeydi. Araştıracak olsa gerçeği he-

men anlayabilirdi ama şu an Şin'içi'nin içinden böyle bir araştırma yapmak gelmiyordu. Şin'içi'nin aklına takılan ve öğrenmek istediği şey, Çieko'nun o itirafı neden burada yaptığıydı.

Fakat Şin'içi'yi Kiyomizu'ya kadar sürükleyen Çieko'nun sesi, belki de bu itirafı yaptığı için çok daha net çıkıyordu. Sesin derinliklerinde güçlü bir güzellik yatıyor gibiydi. Şin'içi'ye dert yanıyormuş gibi bir hali yoktu.

Şin'içi'nin onu sevdiğini, mutlaka Çieko da biliyor olmalıydı. Çieko'nun itirafı, kendini seven bir adamın kendisiyle ilgili gerçekleri öğrenmesini istediği için miydi acaba? Şin'içi'ye hiç de öyle gelmemişti. Aksine, bunu sanki adamın aşkını en baştan reddetmek için yapmıştı. Çieko'nun terk edilmiş bir çocuk olduğu öyküsü gerçek olsa bile...

Şin'içi Heian Tapınağı'nda Çieko'ya üç kez mutlu bir insan olduğunu söylemişti. Belki de sözlerine karşı bir tepkiydi bu davranışı. Şin'içi bu düşünceler içerisinde "Terk edilmiş bir çocuk olduğunu öğrendiğinde kendini çok mu yalnız hissettin? Üzüldün mü?" diye sordu.

"Hayır, kendimi hiç de yalnız hissetmedim. Üzülmedim de."

"..."

"Sadece üniversiteye gitmek istediğimde babam aile mesleğine devam etmem gerektiğini, kendimi aile işine vermemin daha iyi olacağını, üniversitenin bunu engelleyeceğini söylediğinde biraz..."

"İki yıl önceydi, değil mi?"

"Evet, iki yıl önce."

"Çieko, sen anne babanın her söylediğine mutlaka uyar mısın?"

"Evet, kesinlikle uyarım."

"Evlilik gibi bir konuda bile mi?"

"Evet, şu an niyetim o."

"Senin isteklerin, neler hissettiğin önemli değil mi?" dedi Şin'içi.

"Hem de fazlasıyla. Bunaltacak kadar."

"Hislerini bastırıp köreltmek niyetinde misin?"

"Hayır, değil."

"Hep bilmece gibi konuşuyorsun." Şin'içi hafifçe gülüyor, konuşurken sesi titriyordu. Göğsünü parmaklığın üzerinde ileri çıkararak Çieko'nun yüzüne bakmaya çalıştı. "Şu gizemli terk edilmiş çocuğun yüzünü görmek istedim."

"Artık karanlık oldu" diyen Çieko, ilk kez Şin'içi'ye baktı. Gözleri ışıl ışıldı.

"Korkutucu..." diyerek Çieko bakışlarını ana tapınak binasının çatısına çevirdi. Kalın servi kabuklarından yapılma çatı, ağır karanlığıyla sanki üzerlerine geliyordu.

Rahibeler manastırı ve kafesli pencere

Çieko'nun babası Taikiçiro Sata üç dört gün öncesinden beri Saga'nın ücra bir yerindeki rahibeler manastırına çekilmişti.

Rahibeler manastırı diye biliniyordu ama, orada sadece altmış beşini geçmiş bir kadın keşiş kalıyordu. Bu küçük manastır Kyoto'nun başkent olduğu zamandan kalmaydı ve köklü bir geçmişi vardı, kapısı bambu korusunun arkasında görünmez olmuş, gezi rotalarında yer almayan ıssız bir yerdi. Sadece binde bir çay törenleri için kullanılırdı. Öyle bilinmiş bir çay töreni yeri de değildi. Kadın keşiş de tapınaktan ikebana dersleri vermem için nadiren çıkardı.

Manastırın bir odasını kiralayan Taikiçiro Sata'nın şu anki hali de biraz o manastıra benziyordu. Sata'nın kumaş toptancılığı yaptığı mağaza Kyoto'nun merkezindeydi. Çevredeki tüm mağazalar gibi, Sata da mağazasını şirket haline getirmişti. Şirketin patronuydu elbette, ama işin idaresini müdürüne bırakmıştı. Yine de mağaza eski halini bir parça korumaktaydı.

Taikiçiro'nun gençliğinden beri harika bir yeteneği vardı. İnsanlardan uzak kalmayı yeğlerdi. Kendi desenleriyle dokunmuş kumaşlardan oluşan özel bir sergi açmak gibi bir hırsı asla olmamıştı. Böyle bir sergi açacak olsa bile, herhalde o sıralarda fazla yeni bulunur, satılması da zor olurdu.

Babası Taikiçibeei, yaptıklarını suskunca izlemekle yetinirdi. Kendine ya da piyasaya modaya uygun desenler çizen

birçok ressam vardı. Ancak, asla bir dâhi olmayan Taikiçiro ne yapacağını bilemez halde, kendini uyuşturucuya kaptırarak tuhaf doğa eskizleri çizmeye başlayınca, babası onu hemen bir hastaneye göndermişti.

Taikiçiro işin başına geçtiğinde, eskiden yaptığı eskizlere benzer desenlere her yerde rastlanır olmuştu. Bu Taikiçiro'yu çok üzmüştü. Saga'daki rahibeler manastırına tek başına kapanma nedeni de ilahi bir kompozisyon yakalayabilmek içindi.

Savaştan sonra kimono desenleri de bir hayli değişmişti. Eskiden uyuşturucuyla kendinden geçtiği zamanlarda çizdiği türden desenler taze soyutlamalar olarak kabul görüyordu. Fakat Taikiçiro ellili yaşlarının ortasını geçmişti artık.

Arada sırada Taikiçiro kendine "Var gücümle klasik desenlere mi yüklensem?" diye sorardı. Fakat eski devirlerin o mükemmel desenleri aklına geliverir, eskiçağ kumaşlarıyla giysilerinin desen ve renkleri gözünün önünde uçuşmaya başlardı. Elbette Kyoto'nun ünlü bahçelerinde ve şehirden uzak yeşil alanlarda da dolaşır, kimonoya uygun eskizler çıkarırdı.

Kızı Çieko öğlene doğru manastıra geldi.

"Baba, Morika işi tofu getirdim sana. Yer misin?"

"Oo... Teşekkür ederim. Morika işi tofuya sevindim ama senin gelmen beni daha çok mutlu etti. Akşama kadar kalırsan zihnim açılır, belki de iyi desenler çıkartırım..."

Dokuma toptancısının oturup desen çizmesi gerekmiyordu elbette. Hatta bunu yapması işlere engel bile olurdu.

Fakat Taikiçiro'nun Hıristiyan işi bahçe fenerinin durduğu iç bahçeye bakan arka pencerenin yanına bir sehpa yerleştirerek oturduğu yerden kalkmadan günü yarıladığı olurdu. Sehpanın arkasındaki Çin kavağından yapılma iki konsolda eski Çin ve Japon kumaşları vardı. Konsolun yanındaki kitap sandığı ise çeşitli ülkelerin dokuma desenleriyle ilgili kitaplarla doluydu.

Arka taraftaki ardiyenin ikinci katında da No tiyatrosu

kostümleri, samuray kadınlarının tören giysileri orijinal hallerinde olduğu gibi korunmuştu. Güney ülkelerinden gelme renkli kumaşlar da vardı.

Bunlar Taikiçiro'nun babasının, hatta dedesinin zamanında toplanmıştı. Geleneksel kumaşlarla ilgili sergiler açılacak olduğunda, ve onun da bir şeyler çıkartması istendiğinde "Bunları maalesef atalarımın vasiyeti dolayısıyla mağazadan dışarı çıkartamam" diye reddederdi. Bu konuda oldukça inatçıydı.

Eski Kyoto evlerinden olduğundan, tuvalete gitmek için Taikiçiro'nun masasının hemen yanından geçen dar koridoru kullanmak gerekirdi. Bu durumlarda gözlerini kısarak bakarsa da sesini çıkarmazdı. Ancak mağazada hafif bir gürültü çıkacak olsun hemen yüksek perdeden "Sessiz duramaz mısınız siz!?" diye mağaza çalışanlarını paylayıverirdi. Mağaza müdürü gelip neredeyse yere kadar eğilerek "Osaka'dan bir müşterimiz geldi" demişti.

"Bizden almasa da olur. Birçok toptancı var."

"Eski müşterilerimizden."

"Kumaş dediğin bakarak alınır. Sadece konuşarak alışveriş yapanın görecek gözü yok demektir. Anlayan bir bakışta anlar. Gerçi elimizdekiler arasında bir hayli ucuz mal da var."

"Anlaşıldı efendim."

Konuşma böylece bitivermişti.

Taikiçiro sehpası ve minderinin altına yabancı bir ülkeden gelme ünlü bir halıyı sermişti. Çevresini de Güney ülkelerinden gelme değerli kumaşlardan perdelerle kaplamıştı. Bu aklı Çieko vermişti. Perdeler mağazadan gelen gürültüyü bir nebze kesiyordu. Çieko arada sırada perdeleri değiştirirdi. Babası Çieko'nun duyarlılığından etkilenir, kumaşların hangisinin Cava'dan veya İran'dan geldiğini, hangi dönemden kaldığını, üzerindeki desenin ne anlama geldiğini anlatırdı. Çieko bu ayrıntılı açıklamaları tamamen aklında tutamazdı.

Çieko bir seferinde "Bohça yapmak yazık olur, çay töreni

peçetesi kesmek için de fazla büyük. Kuşak yapılsa kaç tane çıkar acaba?" diyerek perdelere bakıyordu.

"Makas getir" dedi, Taikiçiro.

Kızın getirdiği makasla, hünerli hareketlerle perde kumaşını kesiverdi.

"Bundan sana güzel bir kimono kuşağı olur."

Çieko'nun gözleri buğulanmıştı.

"Baba, ne yaptın?"

"Tamam, tamam. Sen bu kuşağı takarsan benim de aklıma eskizlerim için iyi fikirler gelir."

Çieko Saga'daki rahibeler manastırına gittiğinde belinde o kuşak vardı.

Taikiçiro elbette kızının belindeki kuşağı fark etmiş ama bakmıyormuş gibi davranmıştı. Yine de kumaşın büyük kıvrımlı desenlerinin gösterişli ve renk farklılıklarının belirgin olduğunu gördüğünde, genç bir kızın baharın çiçeklenme döneminde böyle bir kuşak takmasının uygun olup olmadığını düşünmeden edemedi.

Çieko yarım daire şeklindeki sefer tasını babasının yanına koydu.

"Lütfen ye. Biraz beklersen tofuyu da hazırlarım."

"..."

Çieko ayağa kalktığı sırada kapı tarafındaki bambulara baktı.

"Artık bambuların sonbaharı geldi" dedi babası. "Kerpiç duvar yıkılmaya yüz tutmuş, yatıklaşmış. Yer yer de dökülmüş. Tıpkı bana benziyor."

Çieko bu tür hayıflanmalara alışmıştı, teselli etmeye çalışmaksızın "Bambuların sonbaharı..." diye babasının sözünü tekrarlamakla yetindi.

"Kirazlar nasıldı?" diye sordu babası, pek de meraklı değilmiş gibi.

"Dökülen çiçekler gölete salınıyordu. Dağdaki taze yaprakların arasında çiçekleri dökülmemiş olan birkaçını uzaktan görmek daha iyi oluyor."

"Hımm."

Çieko iç tarafa geçti. Pırasa doğrayıp kurutulmuş palamut balığını rendelerken çıkan sesler Taikiçiro'nun olduğu yere kadar geliyordu. Çieko az sonra tofu yemek için kullanılan takımlarla çıkageldi. Bunların hepsini evden oraya kadar taşımıştı.

Ciddiyetini bozmadan hizmet ediyordu.

"Bir lokma da sen yesene" dedi babası.

"Evet, teşekkür ederim" diye yanıtlayan kızının omuzlarından göğüslerine kadar olan kısma baktı.

"Çok sade giyinmişsin. Giysilerini hep benim çizdiğim desenlerden seçiyorsun. Belki bu tür şeyleri bir tek sen giyiyorsundur. Bunlar pek satılmayan şeyler."

"Ben severek giyiyorum. Bir sorun yok."

"Hımm. Yine de çok sade."

"Sade olmasına sade ama..."

"Genç bir kızın sade giyinmesi uygun olmayabilir." Taikiçiro farkında olmadan sert bir ses tonuyla konuşmuştu.

"Dikkatli bakan insanlar övgüler yağdırıyor ama..."

Babası suskunlaşmıştı.

Taikiçiro'nun eskizleri bir meraktan, bir eğlenceden öteye geçmiyordu artık. Bir nebze genele yönelik bir mağazada, Taikiçiro'nun desenleri, ancak mağaza müdürünün patronunun gönlünü almak kaygısıyla iki üç parça kumaş haline getireceği türden desenlerdi. Bunlardan birini de kızı Çieko kendi isteğiyle giyiyordu. Kumaşı özenle seçilmişti.

"Hep benim desenlerimi giymesen de olur" dedi Taikiçiro. "Hatta sadece bizim mağazanın kumaşları olmasa da olur... Bana böyle bir borcun yok."

"Borç?" dedi Çieko şaşırarak. "Borç ödemek gibi bir kaygım yok."

"Gösterişli bir şeyler giyerek çıkacak olursan, bu kız kesin kendine bir sevgili bulmuş diye düşünürüm." Babası yüz hatlarını değiştirmeden yüksek sesle güldü.

Çieko tofu servisini toplarken, gözü babasının büyük çalışma masasına takıldı. Kyoto stili desen çizeceğini düşündürtecek hiçbir işaret yoktu.

Masanın bir köşesinde, Edo Dönemi tarzı hokka takımı ile iki parça Koya kumaşı reprodüksüyonundan başka bir şey yoktu.

Çieko'nun aklından babasının manastıra kadar gelip mağazanın işlerini unutmak istemiş olabileceği düşüncesi geçti.

"Altmışımda yazı çalışıyorum" dedi Taikiçiro, utangaçça. "Ancak, Fucivara tarzı yazıların hatları eskiz çizmemde yardımcı olmuyor da değil."

"..."

"Şu halime bak, ellerim titriyor."

"Daha büyük desenler çizsen?"

"Büyük büyük yazıyorum zaten."

"Hokka takımının üzerindeki tesbih de nereden çıktı?"

"Ha şu mu? Buranın başkeşişi kadından aldım, meditasyon yapacağımı söyledim."

"Tespih çekip dua mı ediyorsun?"

"Şimdiki sözcüğüyle söylersek, o tesbih maskot gibi bir şey. Ağzıma atıp tanelerini kıtır kıtır ufalamak istediğim de oluyor."

"Çok pistir. Yıllardır insanların elinin teriyle kirlenmiştir."

"Neden pis olsun? Birkaç kuşaktır burada dua eden insanların elleri neticede."

Çieko babasının bam teline bastığını hissetmişti, suskunca başını önüne eğdi. Kalanları mutfağa taşıdı.

"Başkeşiş nerede?" diye seslendi Çieko döndüğünde.

"Bu aralar dönmesi lazım. Sen ne yapacaksın Çieko?"

"Saga'da biraz dolaşıp eve dönerim. Araşiyama şu sıralar çok kalabalık. Nonomiya, Nison'in Tapınağı'nın yolu, Adaşino benim en sevdiğim yerler."

"Senin gibi genç bir kız böyle yerlerden hoşlanıyorsa, sanırım geleceğin hakkında kaygılanmalıyım. Bana benzeme lütfen."

"Kadınlar erkeklere benzer mi hiç?"

Taikiçiro verandaya kadar çıkıp Çieko'yu uğurladı.

Az sonra da başkeşiş kadın döndü. Hemen bahçeyi süpürmeye koyuldu.

Taikiçiro masasının önünde oturup Sotatsu ve Korin'in eğreltiotu ve bahar çiçekleri kompozisyonlarını gözlerinin önüne getirmeye çalıştı. Bir yandan da az önce ayrılan Çieko'yu düşünüyordu.

Çieko köy yoluna çıktığında babasının çekildiği rahibeler manastırı bambu koruluğunun ardında kayboldu.

Çieko Adaşino'daki Nembutsu Tapınağı'na uğramak niyetiyle eski merdivenlerden sol tarafındaki uçurumda iki taş Buda heykelinin bulunduğu kısma kadar tırmandıysa da, yukarıdan insan kalabalığının rahatsız edici gürültüsünü duyunca olduğu yerde kaldı. Yüzlerce kırık dökük mezar taşının bulunduğu alan sahipsizler mezarlığı olarak bilinirdi. Son zamanlarda ince ve tuhaf giyisiler giydirdikleri bir kız küçük mezar taşlarının arasında durmuş ve fotoğraf çekmişlerdi. Belki bugünkü gürültünün nedeni de öyle bir şeydi.

Çieko taş Buda heykellerinin önünden gerisin geri indi. Aklına babasının sözleri gelmişti. İlkbaharda Araşiyama'yı gezmeye gelenlerden uzak dursa bile, Adaşino ve Nonomiya da bir genç kız için uygun değildi. Desenini babasının yaptığı sade kimonoyu giymesinden bile tuhaf bir durum olurdu.

"Babam o rahibeler manastırında hiçbir şey yapmıyor herhalde." Hafif bir terk edilmişlik duygusu kapladı içini. "Baş-

kalarının ellerinin teriyle kirlenmiş bir tespihi kemirerek neler düşünüyor acaba?"

Bazen tespih tanelerini ısırıp ufalayacak hale gelen babasının, mağazada kendini bastırmaya çalıştığını biliyordu Çieko.

"Keşke benim parmaklarımı ısırsa..." diye mırıldanarak başını salladı. Sonra da bir seferinde annesiyle birlikte Nembutsu Tapınağı'nın çanını çaldıkları anı aklına getirmeye çalıştı.

Bu çan kulesi yeni yapılmıştı. Ufak tefek annesi çanın ipine asıldığı halde pek iyi bir ses çıkmayınca "Ha gayret anneciğim!" diyerek annesinin ellerinin yanına kendi ellerini uzatmış ve çana birlikte asılmışlar, çan güzel güzel çınlamıştı.

"Gerçekten de çok hoş. Ses nerelere kadar gitti acaba?" diye sevinmişti annesi.

"Hatta elleri bu işe alışmış keşişlerin çaldığından da farklı bir ses çıktı" diyerek gülmüştü Çieko.

Çieko aklında bu düşüncelerle Nonomiya'ya çıkan sokakta yürüyordu. Bu sokak hakkında "Bambu korusunun derinliklerine uzanır" diye yazılmasının üzerinden pek fazla zaman geçmemişti ama, şimdi o eski loş halini bile kaybetmiş aydınlık bir sokaktı. Tapınağın önündeki satış tezgâhları da canlanmıştı.

Fakat tapınağın gösterişsiz hali hiç değişmemişti. "Genci Öyküsü"nde de geçtiği gibi, İse Tapınağı'nın hizmetindeki Saigu,* saf vücuduyla buraya kapanarak üç yıl boyunca kendini tanrıların hizmetine adamıştı. O yüzden imparatorluk ailesinin saraylarından biri olarak da bilinirdi. Kabukları soyulmadan çatılmış tapınak, giriş kapısı ve çalılık çitleriyle ünlüydü.

Nonomiya Sokağı'ndan tarla yoluna varınca düzlüğün ortasında yükselen Araşiyama karşısına çıkıverdi. Çieko "Aya Uzanan Köprü" olarak bilinen Togetsu Köprüsü'nün ön tarafında çam sıralarının bulunduğu yerden otobüse bindi.

"Eve döndüğümde babam için ne desem?.. Gerçi annem her şeyin farkındadır..."

* İmparatorluk prensesi. (ç.n.)

Kyoto merkezindeki mağazaların çoğu Meici restorasyonu sırasında Tüfekli Yangını, Şamata Yangını gibi adlarla bilinen yangınlar sırasında yanıp kül olmuştu. Taikiçiroların mağazası da bu yangınlardan nasibini almıştı.

O yüzden buralarda kırmızı kafesli, ikinci katı Japon tarzı pencereli eski Kyoto tipi evler bulunsa da, aslında en eskisi yüz yaşındaydı. Taikiçiro'nun mağazasının arkasındaki ardiye bu yangınlardan kurtulmayı başarmıştı.

Taikiçiro'nun mağazasının şimdiki zamana uygun olarak yenilenmemiş olmasında sahibinin karakteri de rol oynamıştı elbette, ama işlerinin durgun olmasının da payı vardı.

Çieko eve ulaşıp kafesli kapıyı açtığında evin her tarafını görebilmişti.

Annesi Şige, babasının sehpasının önüne oturmuş sigara içiyordu. Ağırlığını sol eline vererek çömeldiğinden sanki bir şeyler okuyup yazıyor gibi duruyordu ama sehpanın üzerinde hiçbir şey yoktu.

"Ben geldim!" diye seslenerek annesine yaklaştı Çieko.

"Aa, hoş geldin! Geçmiş olsun" dedi annesi bir anda kendine gelmiş gibi. "Baban nasıldı?"

"Her zamanki gibi."

Çieko bir yanıt ararken "Yolda tofu alıp götürdüm" dedi.

"Morika'dan mı? Sevinmiştir. Haşlama tofu hazırladın mı?"

Çieko başıyla onayladı.

"Araşiyama nasıldı?" diye sordu annesi.

"Çok kalabalıktı..."

"Baban seni Araşiyama'ya kadar geçirdi mi?"

"Hayır. Tapınağın başkeşişi kadın yoktu da..." Çieko sonunda aradığı yanıtı bulmuştu. "Babam da yazı çalışıyora benziyordu."

"Yazı ha?" Annesi pek şaşırmışa benzemiyordu. "Güzel yazı çalışmak için sakin bir yer lazım elbette. Ben de denemiştim."

Çieko annesinin beyaz tenli zarif yüzüne baktı. Çieko'nun

bir şeyler çıkarsayabileceği hiçbir kımıldama yoktu.

"Çieko" dedi annesi sakince. "Çieko, sen bu mağazayı devam ettirmesen de olur..."

"..."

"Seveceğin biri çıkarsa evlenip gidebilirsin."

"..."

"Beni dinliyor musun?"

"Bunları niçin söylüyorsun?"

"Öyle kolayca söylenecek şeyler değil, ama ben artık elli yaşındayım. Düşünerek söylüyorum."

"Bu mağazayı tamamen kapatın isterseniz..." Çieko'nun güzel gözleri buğulanmıştı.

"Lafı öyle değiştirme hemen..." dedi annesi belli belirsiz gülümseyerek.

"Çieko. Bu mağazayı tamamen kapatmamızı söylerken samimi miydin?"

Sesini yükseltmemişti ama annesinin ses tonu ciddileşmişti. Annesinin belli belirsiz gülümsemesi de Çieko'nun bir göz yanılgısıydı belki.

"Evet, ciddiydim" diye yanıtladı Çieko. Yüreğine bir sızı saplanmıştı.

"Sana kızgın değilim. Yüzünü o hale getirme. Konuşan genç biri, dinleyen de yaşlı biriyse hangisi daha fazla üzülür, anlayabiliyor olmalısın."

"Anne, affedersin."

"Affetmek ya da affetmemek..." Bu kez annesi gerçekten gülümsemişti.

"Şu halin az önce söylediklerinle pek uyuşmuyor..."

"Zaten ben de boş bulundum. Ne dediğimin farkında değildim."

"İnsanlar, elbette kadınlar da mümkün olduğunca söylediklerinin arkasında durmalı."

"Anne!"

"Babana da aynı şeyleri söyledin mi?"

"Hayır, babama hiçbir şey..."

"Öyle mi? Babana da söyle o zaman. Erkektir, sinirlenecektir ama içten içe de sevinecektir" dedi annesi elini alnına bastırarak. "Babanın sehpasının başına oturdum, onu düşünüyordum."

"Babamı anlayabiliyor musun?"

"Pek değil."

Ana kız bir süre suskun kaldı. Çieko daha fazla duramadı.

"Nişi pazarına gidip akşam yemeği için bir şeyler alayım mı?"

"Sağ ol. Lütfen."

Çieko kalkarak mağaza tarafına geçip toprak koridora indi. Aslında bu ince uzun koridor iç tarafa kadar devam ediyordu. Mağaza ile ters yöndeki duvarda kara ocakların sıralandığı eski mutfak vardı.

O eski ocaklar artık kullanılmıyordu elbette. İç tarafta gaz ocağı yerleştirilmiş, yere de parke döşenmişti. Zemin eskiden olduğu gibi harç döşeli haliyle kalsaydı Kyoto'nun dondurucu kış günlerine dayanmak biraz zor olurdu.

Fakat tandır kısmı bozulmamıştı; çoğu evde olduğu gibi durur. Ocakların hırçın ateş tanrısına gösterilen saygı hâlâ varlığını koruyordu herhalde. Ocağın arkasına yangından korusun diye bir muska asılmış ve iyi şans tanrılarının heykelcikleri dizilmişti. Yedi şans tanrısı vardır ve her yıl şubat sıralarında Fuşimi'de İnari'de yapılan törenlere giderek birer birer heykelciklerin sayısı yediye tamamlanır. Eğer o arada evden biri ölecek olursa heykelcikleri toplamaya yeniden başlamak gerekir.

Çiekoların mağazasında yedi şans tanrısı bir aradaydı. Annesi, babası ve kendisi olmak üzere, yalnızca üç kişiden oluşan ailede son on yıldır ölen kimse olmamıştı.

Annesi, iki üç günde bir, şans tanrıları dizisinin hemen yanına konan beyaz porselen çiçekliğin suyunu değiştirir, rafını özenle temizlerdi.

Çieko elinde alışveriş sepetiyle çıkmak üzereyken evin parmaklıklı kapısından içeri giren genç adamı fark etti.

"Şu bankacı."

Adam Çieko'nun farkına varmamış gibiydi.

Her zaman gelen bankacı adam olduğuna göre korkacak bir şey olmasa gerek, dedi Çieko kendi kendine. Yine de ayakları kurşun gibi ağırlaşmıştı. Mağazanın önündeki parmaklığa yaklaşıp, birer birer eliyle yoklayarak yürümeye devam etti.

Parmaklıkların bittiği yerde Çieko tekrar durup mağazaya baktı.

İkinci katın pencere kafesinin önündeki tabela gözüne ilişti. Tabelanın üzerine minicik bir çatı kondurulmuştu. Bir süs gibi duruyordu.

İlkbaharın sakin güneşinin ışıkları altın yaldızlı tabeleya vuruyordu. Bu görüntüyü daha da ağırlaştırmıştı. Mağazanın girişine asılı çift kanatlı perde de yer yer aşınmış, kalın astar ipleri gözükmeye başlamıştı.

"İnsan böyle bir yerde yaşayınca kendini Heian Tapınağı'nın çiçekleri altında bile yalnız hissedebilir" düşüncesini aklından geçiren Çieko adımlarını hızlandırdı.

Nişiki pazarı her zamanki gibi kalabalıktı.

Babasının mağazasının yakınlarına kadar döndüğünde Şirakavalı çiçekçi kıza rastladı. Çieko kıza seslendi. "Bize de uğra, olur mu?"

"Aa, küçükhanım, iyi ki karşılaştık. Evinize mi dönüyordunuz?" diye sordu kız. "Nereye kadar gitmiştiniz?"

"Nişiki pazarına."

"Elinizden her iş geliyor."

"Evdeki sunak için çiçek lazımdı..."

"Tamam, teşekkür ederim. Hoşunuza gidenleri söyleyin lütfen."

Çiçek demişti ama taze yapraklı söğüt dalı gerekiyordu. Şirakavalı kız ayın birinci ve on beşinci günlerinde gelirdi.

"Bugün sizinle karşılaşmamız çok iyi oldu küçükhanım."

Çieko taze yapraklı söğüt dalları sıralanırken heyecanlanmıştı. Dalları tek elinde sımsıkı tutarak eve girince "Anne! Ben geldim!" diye seslendi, sesi neşeliydi.

Çieko kafesli kapıyı yarısına kadar açıp sokağa baktı. Şirakavalı çiçekçi kızın hâlâ orada durduğunu görünce "Gir içeri de biraz dinlen istersen. Sana çay yapayım" diye seslendi.

"Çok teşekkür ederim. Her zamanki gibi çok naziksiniz" diyerek kabul etti kız. Sonra da kır çiçeklerini başının üzerine kaldırarak toprak koridordan geçti. "Hiçbir değeri olmayan kır çiçekleri..."

"Hayır, sağ olasın. Kır çiçeklerini sevdiğimizi bilirsin" dedi Çieko çiçeklere bakarak.

Ocaklığın önünde eski bir kuyu vardı. Ağzı bambu çubuklarla kapatılmıştı. Çieko söğüt dallarıyla çiçekleri o kapağın üzerine koydu.

"Makas getireyim. Ha, söğüt dallarını da yıkamak lazım..."

"Burada makas var" dedi Şirakavalı kız, çıkarttığı makası şıkırdatırken.

"Evinizin ocak tanrısı sunağı her zaman tertemiz. Çiçekçiler olarak müteşekkiriz."

"Annem temizlik hastasıdır."

"Siz temizliyorsunuz sanmıştım..."

"..."

"Son zamanlarda ocak tanrısı sunağı, çiçekliği, kuyusu tozla kaplanmış birçok ev var. O yüzden insanın içinden çiçekçilik yapmak gelmiyor artık. Evinize çağırdığınızda içimiz açılıyor, rahatlıyoruz."

Çieko asıl meseleyi, mağaza işlerinin kötüye gittiğini Şirakavalı kıza elbette söyleyemedi.

Annesi hâlâ babasının sehpasının başında oturuyordu.

Çieko annesini mutfağa çağırıp pazardan aldıklarını gösterdi. Kadın, kızının alışveriş sepetinden çıkartarak yan yana koyduğu şeyleri, kızının iyi bir ev kadını olmaya başlamasından duyduğu gururla izliyordu. Belki de evin babası Saga'daki rahibeler manastırına kapandığı için böyle davranıyordu.

"Ben de yardım edeyim" dedi annesi mutfağa girerek. "Çiçekçi kız mı geldi?"

"Evet."

"Saga'daki manastırda babana verdiğin resim kitapları da var mıydı?" diye sordu annesi.

"Bilmem, pek gözüme ilişmedi..."

"Sadece senin verdiğin kitapları yanında götürmüştü."

Kitaplar, Paul Klee, Matisse, Chagall ve daha modern soyut resim derlemeleriydi. Belki aklına yeni bir şeyler getirir diye babasına hediye etmişti.

"Mağaza için babanın desen çizmesine hiç gerek yok. Dışarıda yaptırdığımız şeyleri getirip satmamız bile yeterli olur. Orası öyle ama, baban..." dedi annesi.

"Orası öyle ama Çieko, desenlerini babanın çizdiği kimonoları giyiyorsun hep. Sana benim de teşekkür etmem lazım" diye konuşmasını sürdürdü annesi.

"Teşekkür etmeni gerektirecek bir şey yok. Severek giyiyorum."

"Baban senin giydiğin kimonoya, kuşağa bakıp da hüzünlenmiyor mu acaba?"

"Anne. Biraz sade durabilir ama dikkatle bakıldığında güzel desenler olduğu anlaşılıyor. Çok beğendiklerini söyleyen insanlar da oluyor."

Çieko, aynı gün babasıyla da benzer şeyler konuştuğunu anımsadı.

"Güzel hanımlara sade giyisiler daha çok yakışır gerçi..." dedi annesi tencerenin kapağını kaldırıp çubuklarla karıştırmaya başlarken. "Baban gösterişli, herkesin rağbet ettiği desenler çizmekten neden vazgeçti acaba?"

"Baban eskiden çok gösterişli, orijinal desenler çizerdi..."

Çieko başıyla onayladıysa da "Anne, senin giydiğin kimonolar da babamın çizdiği desenlerden değil mi?"

"Ben yaşlıyım artık..."

"Yaşlıyım, yaşlıyım diyorsun ama ne kadar oldun ki?"

"Yaşlı..." dedi annesi, tek sözcükle.

"Cisimsiz kültür varlığı diyorlar ya, Komiya'nın Edo stili ince desenli kimonoları genç kızlara daha fazla yakışır. Bunları gören insanlar dönüp dönüp hayranlıkla bakarlar."

"Üstat Komiya ile babanı aynı kefeye koymamak gerek."

"Babam ruhunun derinliklerinden gelen bir istekle..."

"Tuhaf şeyler söylüyorsun" dedi annesi, Kyoto usulü pudraladığı bembeyaz yüzünü çevirirken. "Yine de Çieko, baban düğünün için göz alıcı, muhteşem bir desen çizeceğini söylüyor... Bunu eskiden beri söyler. Ben de merakla bekliyorum..."

"Düğünüm..." Çieko'nun yüzü bir an sıkıntılı bir hal aldı ve sustu. "Anne. Şimdiye kadarki yaşamında, yüreğini derinden sarsan bir şey oldu mu hiç?"

"Daha önce de söylemiştim. Babanla evlendiğim ve seni şirin bir bebekken kaçırıp eve getirdiğimiz zaman. Seni kaçırıp arabaya atladığımız gibi soluğu evde aldığımız gün. Üzerinden yirmi yıl geçti ama anımsadığımda kalbim hâlâ küt küt atıyor. Elini kalbime koy istersen."

"Anne ben terk edilmiş bir çocuk değil miyim?"

"Hayır, değilsin" dedi annesi, her zamanki haline nazaran aşırı şiddetle başını sallayarak.

"İnsanoğlu yaşamı boyunca bir ya da iki kez korkunç şeyler yapar" diye konuşmasını sürdürdü annesi. "Bir bebeği kaçırmak, para ya da başka bir şey çalmaktan çok daha kötüdür. Belki de insan öldürmekten daha kötü."

"..."

"Çieko. Gerçek annenle baban üzüntülerinden çıldırmış olmalı. Bu aklıma gelince şimdi bile götürüp geri vermek geliyor içinden ama artık yapamam. Eğer gerçek anne babanı aramak istersen elimden bir şey gelmez... Hemen oracıkta ölüveririm herhalde."

"Anneciğim, lütfen böyle şeyler söyleme artık. Benim senden başka annem yok. Bu yaşıma gelene kadar da hep böyle düşündüm zaten..."

"Bunu çok iyi biliyorum. Bu içimdeki suçluluk duygusunu iyice ağırlaştırıyor. Babanla birlikte cehennemi boylamayı göze aldık. Cehennem nedir ki? Bu dünyalar tatlısı bir bebeğin yerini tutar mı hiç?"

Ses tonu iyice şiddetlenen annesine bakınca gözyaşlarının yanaklarından süzülmeye başladığını gördü. Çieko da gözyaşlarına engel olmaya çalışarak sordu:

"Anne, gerçeği söyle lütfen. Ben terk edilmiş bir çocuğum, değil mi?"

"Hayır, değilsin diyorum ya!" dedi annesi, yine başını sallayarak. "Neden terk edilmiş bir çocuk olduğunu düşünmek istiyorsun ki?"

"Sen ve babam bir bebeği kaçırabilecek insanlar değilsiniz. Böyle bir şeyi hayal bile edemiyorum."

"İnsanın yaşamı boyunca bir ya da iki kez korkunç şeyler yapabileceğini önce söyledim ya."

"Peki beni nereden kaçırdınız?"

"Gion'daki kirazların altından" dedi annesi tereddüt etmeksizin. "Daha önce de anlatmıştım. Çiçeklerin altındaki banka tatlı bir bebeği yatırmışlar, bize bakıp güzel çiçekler

gibi gülümsüyordu. Kucağıma almadan edemedim. Kucağıma alınca da öyle bir sarıldım ki, neredeyse kendimi kaybedecektim. Yanaklarını okşadım, babanın yüzüne baktım. Baban bana 'Şige, bu bebeği kaçırıp gidelim mi? Ne dersin, Şige? Kaçıralım Şige. Çabuk alıp kaçalım. Sonrası bir rüya gibiydi. Patatesçi Hirano'nun önünde bir yerden arabaya atladık."

"..."

"Bebeğin annesi herhalde bir yerlere gitmişti. O aralığa denk geldi herhalde."

Annesinin anlattıkları mantıksız değildi.

"Kader işte... Seni alıp kendi çocuğumuz gibi büyütmeye başlamamızın üzerinden yirmi sene geçti. Senin için iyi mi oldu, kötü mü? İyi olmuşsa bile elini yüreğine koyarak beni affetmeni diledim hep. Baban da öyle."

"İyi olmuş anneciğim. Benim için böylesinin daha iyi olduğunu düşünüyorum hep" diyerek Çieko elleriyle gözlerini kapattı.

Bulunmuş da olsa, kaçırılmış da olsa, Çieko kütükte Sata ailesinin evlatlığı gözüküyordu.

Anne babası gerçek anne babası olmadığını itiraf ettiğinde, Çieko durumu tam olarak idrak edememişti. Hatta ortaokula yeni başlamış olan Çieko, bunu kendisini cezalandırmak için anlattıkları kuşkusuna kapılmıştı.

Anne babası komşulardan birinin gelip Çieko'ya söylemesinden endişelenerek durumu kendileri açıklamış olmalıydılar. Çieko'nun kendilerine olan sevgisine güvenip, meseleleri tartacak bir yaşa geldiğini düşünerek anlatmış da olabilirler.

Çieko gerçekten şaşırmış, fakat pek fazla üzülmemişti. Ergenlik çağına geldiğinde bile bu durum içine dert olmamıştı. Taikiçiro ve Şige'ye olan sevgisi ve yakınlığı kaybolmamış,

meselenin üzerinde pek durmamıştı. Çieko'nun yapısından kaynaklanıyordu biraz da.

Gerçek anne babası bir yerlerde olmalıydı. Belki kardeşleri de vardı.

"Karşılaşmak istemem gerçi..." diye düşünüyordu Çieko. "Kesin sıkıntılı bir yaşam sürüyorlardır."

Üstelik Çieko bunu sorun edebilecek durumda değildi. Bu eski kafesli duvarın arkasında kalmış köklü mağazada, annesi ve babasının sıkıntıları Çieko'yu çok daha fazla endişelendiriyordu.

Çieko'nun mutfakta gözlerini elleriyle kapatmasının nedeni de buydu.

"Çieko" diyerek Şige ellerini kızının omuzlarına koyarak sarstı. "Eski meseleleri kurcalama artık. Bu dünyada ne zaman nereye mücevher düşeceği belli olmaz.

"Mücevher de ne mücevher! Keşke sana yüzük yaptırabilecek bir mücevher olsaydı" diyen Çieko hızlı hareketlerle çalışmaya başladı.

Akşam sofrasını topladıktan sonra, Çieko ve annesi iç kısımda kalan ikinci kata çıktılar.

Tavan arasına benzeyen pencereli ikinci kat, basık tavanlı, küçük çocukları yatırmak için yapılmış basit bir odaydı. İç bahçenin yanında kalan koridordan iç kısımdaki ikinci kata geçiliyordu. Mağazadan da çıkılabiliyordu. Sürekli müşterilerin bu ikinci katta ağırlandığı, konakladıkları olurdu. Şimdi ise, müşteriler çoğunlukla iç bahçeye bakan salonda ağırlanıyor, iş görüşmeleri de orada halledilliyordu. Salon desek de, mağazadan iç kısma kadar devam eden rafları kumaşlarla dolup taşmış, salonun iki yanına da top top kumaşlar yığılmıştı. Uzun bir mekân olduğundan, malları yayarak sergilemek için elverişli bir yerdi. Zemininde kalın bir hasır dururdu.

İç kısımda kalan ikinci kat ise, yüksek tavanlı olmakla birlikte, anne babası ile Çieko'nun onar metrekarelik iki yatak

odasından oluşuyordu. Çieko aynanın önünde oturup saçlarını çözdü. Uzun saçlarını ustalıkla toplamıştı.

"Anne" diyerek sürgülü kapının ardındaki annesine seslendi Çieko. Sesi karmaşık duygularla yüklüydü.

Kimono semti

Kyoto büyük bir şehirdir ve ağaç yapraklarının rengi güzeldir.

İmparatorluk sarayı ya da yazlık köşkün içindeki çamlıklar, eski tapınakların geniş bahçelerindeki ağaçları bir yana bıraksak bile, Kiyamaçi ve Takasegava Nehri kıyısındaki ya da Goco semti ve Horikava Nehri kıyısındaki sıra sıra salkımsöğütler, gezginlerin gözüne hemen ilişiverir. Yeşil dallar yere değecekmiş gibi sarkar, her halleriyle sempatik bir görüntü çizerler. Kitayama'da yumuşak kıvrımlarla yükselen kızılçamlar da öyledir.

Hele bir de mevsim bahar olursa. Higaşiyama Dağı'nda taze yaprakların rengiyle ortaya çıkan desenler, hava açıksa Eizan Dağı'ndaki taze yaprakların yarattığı desenler görülebilir.

Ağaçların güzelliği şehrin daima temiz tutulmasından kaynaklanıyor olsa gerek. Arka sokaklarında yıkık dökük eski evlerin sıralandığı Gion gibi yerlerde bile yollar tertemizdir.

Kimono üretimiyle ünlü Nişicin civarında da durum aynıdır. İnsanın baktıkça içinin sızladığı, ufacık dükkânların sıralandığı birbirine geçmiş sokaklarda bile pislik görülmez. Küçücük pencere kafeslerinde bile toz yoktur. Botanik bahçelerinde de durum böyledir. Yerlerde ufacık bir kâğıt parçası bile bulunmaz.

Botanik bahçelerinde Amerikan ordusu evler yaptığında, Japonların girip çıkması yasaklanmıştı elbette ama Ameri-

kan ordusu çekilince bahçeler eski haline dönmüştü.

Nişicinli Otomo Sosuke, botanik bahçesi içindeki iki yanı ağaçlıklı yolu çok severdi. Ağaçlar defne ağaçlarıydı. Ne defne ağaçları büyüktü, ne de yol uzun. Sık sık orada yürüyüşe çıkardı. Defne ağaçlarının sürgün vermeye başladığı sıralarda da...

"Oradaki defne ağaçları ne halde acaba?" diye, dokuma tezgâhlarının gürültüleri arasında düşündüğü olurdu. Amerikan işgal ordusu kesmiş olmasın sakın, derdi kendi kendine.

Sosuke botanik bahçelerinin tekrar açılmasını bekliyordu.

Botanik bahçesinden çıkıp Kamogava Nehri kıyısından yukarı doğru biraz yürümek âdetiydi. Böylece yürürken Kitayama Dağı'nı izleyebiliyordu. Genelde yürüyüşe tek başına çıkardı.

Botanik bahçesi ve Kamogava kıyısı desek de, Sosuke'nin yürüyüşleri en fazla bir saat sürerdi. Fakat bu yürüyüşleri çok özlemişti. Bunları anılarında canlandırırken, "Sata Bey'den telefon var" diyerek karısı çağırıverdi. "Şu an Saga'daymış."

"Sata Bey... Saga'dan mı?" diyerek Sosuke yazıhaneye yöneldi.

Dokumacı Sosuke ile toptancı Sata Taikiçiro. Sosuke dört beş yaş daha küçüktü ama iş söz konusu olmasa bile aralarında bir samimiyet vardı. Ayrıca, gençliklerinde birlikte "haytalık" etmişlikleri de vardı. Fakat son zamanlarda biraz uzak kalmışlardı.

"Ben Otomo. Uzun zaman oldu görüşmeyeli..." diyerek, Sosuke telefona çıktı.

"Oo, Otomo Bey" dedi Taikiçiro neşeli bir ses tonuyla.

"Saga'da mısınız?" diye sordu Sosuke.

"Saga'da sakin bir rahibeler manastırına çekildim."

"Efendim tuhaf bir koku alıyorum" dedi Sosuke, sözcükle-

ri titizlikle seçerek. "Manastırlarda çeşitli durumlar olur..."

"Hayır, hayır. Gerçekten bir rahibeler manastırı... Yaşlı bir kadın başkeşişten başka kimse yok..."

"Konu o değil. Tapınakta sadece başkeşiş olsa bile, siz yanınızda körpecik bir kızla..."

"Saçmalama yahu!" dedi Taiçiro gülerek. "Bugün senden bir ricam olacak."

"Elbette, buyur."

"Ziyaretinize gelebilir miyim?"

"Buyrun, buyrun" dedi Sosuke, durumu tuhaf bulmuştu. "Ben yerimdeyim. Tezgâhların sesi telefona kadar geliyordur."

"Aslında konu bununla ilgili. Bu sesi özlemişim."

"Bu ses hiç kesilmez. Tezgâhlar duracak olursa halimiz nice olur!? Rahibeler manastırından farkımız kalmaz."

Sata Taikiçiro bir arabaya atladığı gibi yarım saat sonra Sosuke'nin atölyesine ulaşmıştı. Gözleri parlıyordu. Hemen elindeki bohçayı açarak,

"Bu deseni dokumanızı rica edecektim" diye yaptığı eskizi ortaya serdi.

"Oo!?" diye Sosuke Taikiçiro'nun yüzüne baktı. "Bir kuşak ha!? Sizin tarzınıza göre çok yenilikçi, gösterişli bir şey olmuş. Ha, şu rahibeler manastırında sakladığınız..."

"Yine başlamayın" dedi Taikiçiro gülerek. "Kızım için."

"Kumaş dokununca kızınız hayrete düşecektir, düşüp bayılmasın sakın! Her şeyden öte bu tür bir kuşağı takar mı?"

"Aslında, Çieko bana kalın kalın iki üç Klee resim kitabı hediye etti."

"Klee? Kim bu Klee?.."

"Kim olacak!? Soyut resim sanatının öncü isimlerinden biriymiş. Nasıl desem, zarif, kaliteli, hayal gücü geniş resimleri var. Japonya'da yaşlılar arasında da çok tutuluyormuş. Rahibeler manastırında tekrar tekrar baktıkça bu deseni çıkarttım. Geleneksel Japon tarzından çok farklı bir şey, değil mi?"

"Orası öyle."

"Ortaya nasıl bir şey çıkacak diye sizden bir örnek dokumanızı rica edecektim." Taikiçiro'nun heyecanı henüz yatışmamışa benziyordu.

Sosuke, Taikiçiro'nun desenini bir süre dikkatle gözden geçirdi.

"Gerçekten harika. Renk uyumu da öyle... Çok iyi. Şimdiye kadar sizde görmediğim yeni bir şey, ama tok bir güzelliği var. Dokuması biraz zor olacak. Örnek parçayı titizlikle dokuruz. Kızınızın vefasını, sizin de şefkatinizi göstersin."

"Çok teşekkür ederim. Bu sıralarda *idea* veya *sense* gibi sözcükler kullanıyorlar. Üstelik renklere varana kadar Batı modası şeylere takılıyorlar."

"O, işin lükse kaçan kısmı."

"Ben Batılı sözcüklerle ifade edilen şeylerden nefret ederim. Japonya'da Eskiçağ'dan beri sözcüklerle ifade edilemeyecek renkler var işte!"

"Öyle elbette. Siyahın bile onlarca türü var" dedi Sosuke başıyla onaylayarak. "Orası öyle de, bugün aklımdan geçirdim, İzukura gibi mağazalar var... Orası Batı tarzı dört katlı, modern bir işletme. Nişicin de o hale gelir herhalde. Günde beş yüz kuşak çıkartıyorlarmış. Son zamanlarda çalışanlar da işletmeye katılmış. Yaş ortalaması yirmilerde seyrediyormuş. Bizim gibi el üretimine dayalı aile işletmeleri yirmi otuz yıla kalmaz yok olup gider herhalde."

"Çok saçma!.."

"Hayatta kalsak bile, herhalde koruma altına alınması gereken kültür varlıkları sınıfına gireriz."

"..."

"Sata Bey. Sizin gibi biri bile Klee gibi isimler telaffuz etmeye başlarsa..."

"Tam adı Paul Klee. Rahibeler manastırına kapandığımda

on gün iki hafta gece gündüz düşündüm durdum. Bu kuşağın desen ve renkleri birbirine uymuyor mu?" dedi Taikiçiro.

"Çok uygun. Japon tarzı gibi zarif" dedi Sosuke telaşla. "Tam da sizin elinizden çıkacak bir iş. Bundan çok iyi bir kuşak çıkartırız. Kalıbını da iyi bir yere verir, titizlenilmesini sağlarız. Ha, bu arada, dokuma işini ben yapmasam da Hideo'ya bıraksak? Benim büyük oğlum, biliyorsunuz değil mi?"

"Evet."

"Hideo'nun dokumacılığı benden çok daha iyi" dedi Sosuke.

"Neyse, en iyi sonucu nasıl alacağımızı size bırakıyorum. Biz toptancıyız ama çoğunlukla taşrayla iş yaparız."

"Böyle şeyler söylemeyin."

"Bu kuşak yaz işi değil, sonbaharlık. Bir an önce görmek isterim ama..."

"Elbette, anlıyorum. Bu kuşağa uygun bir kimono var mı?"

"Kuşağı daha önce düşünmüştüm..."

"Toptancı olduğunuza göre iyi bir kimonoyu rahatlıkla çıkartırsınız artık... Fark etmez. Yoksa bunu kızınızın izdivacına bir hazırlık olarak mı düşünüyorsunuz?"

"Hayır, hayır." Taikiçiro sanki kendisiyle ilgili konuşuluyormuş gibi kızarıvermişti.

Nişicin'de el dokumacılığının üç kuşak boyunca devam etmesinin zor olduğu söylenir. Şöyle ki, el dokumacılığı bir sanattır. Baba mükemmel bir usta, yani eli tekniklere yatkın biri olsa bile, bu yeteneğinin çocuğuna geçmesi söz konusu olmayabilir. Evlat, babasının sanatına güvenerek tembellik etmese, canla başla çalışsa bile durum böyledir.

Fakat şöyle bir durum da olabilir. Çocuk dört beş yaşlarına gelince önce ip eğirme sanatı öğretilir. Sonra on, on iki yaşına geldiğinde dokuma dersi alır. Nihayet tezgâhın başına geçmeye başlar. O yüzden ailenin çok çocuklu olması aileyi

kurtarıp refaha ulaşmalarını sağlayabilir. Altmışına, yetmişine gelmiş bir nine bile kendi evinde ip eğirebilir. Nine ile küçük kız torununun bu amaçla karşılıklı oturup çalıştıkları evler çoğunluktadır.

Otomo Sosuke'nin bir yaşlı karısı vardı ve ip eğirme işini tek başına yapıyordu. Başını önüne eğerek çalışmaktan dolayı iyice suskunlaşmıştı.

Üç erkek evladı vardı. Üçü de yüksek tezgâhların önünde kuşak dokuyorlardı. Üç tezgâhın bulunması elbette iyi bir şeydi; tek bir tezgâhtan başka bir şeyi olmayan evler olduğu gibi, dışarıdan tezgâh kiralayan evler de vardı.

Büyük oğlan Hideo'nun, babası Sosuke'nin de söylediği gibi ustalıkta babasını geçtiği, dokuma ustaları ve toptancılar arasında biliniyordu.

"Hideo! Hideo!" diye Sosuke seslendiyse de, duyuramamış gibiydi. Onlarca otomatik tezgâhın sıralandığı yerlerden farklıydı burası; tezgâhların üçü de ahşaptı, pek fazla gürültü yoktu ve Sosuke de yeterince yüksek bir sesle çağırdığını sanıyordu. Fakat, Hideo'nun tezgâhı iç tarafta bahçeye en yakın olanıydı ve dokuması en zor işlerden torba şekilli kuşakla uğraştığı için babasının sesini duymamıştı.

"Hanım, Hideo'yu çağırsana!" diye seslendi Sosuke karısına.

"Hemen" diyen kadın dizlerini silkeleyerek toprak koridora indi. Hideo'nun tezgâhına giderken yumruk yaptığı eliyle belini ovuşturuyordu.

Hideo taraklamayı bırakarak babasından tarafa baktıysa da hemen yerinden kalkmadı. Belki de yorgundu. Müşteri gelmişti, bu yüzden kollarını kaldırarak gerinmesi söz konusu olamazdı. Yüzünü sıvazladıktan sonra babasının yanına geldi.

"Fakirhanemize şeref verdiniz" diyerek Taikiçiro'yu yavan bir şekilde selamladı. Kendini bedenen ve zihnen işinden koparamamış gibiydi.

"Sata Bey bir desen çıkartmış, bize dokutmak istiyor" dedi babası.

"Demek öyle" dedi Hideo, pek ilgilenmiyormuş gibi görünüyordu.

"Bu önemli bir kuşak. Senin dokuman daha iyi olur Hideo."

"Kızınız Çieko için mi bu kuşak?" Hideo solgun yüzünü ilk kez Sata'ya çevirdi.

Oğlunun bir Kyotoluya hiç yakışmayan somurtkan halini gören Sosuke lafa karışıp, "Hideo sabahtan beri çalışıyordu, yorulmuş olmalı" diyerek durumu telafi etmeye çalıştı.

"..."

Hideo'dan bir tepki gelmemişti.

"İnsan kendini işine vermezse iyi işler çıkartması mümkün olmaz..." diyerek Taikiçiro durumu yatıştırmaya çalıştı.

"Torba şekilli sıradan bir kuşakla uğraşıyordum, kusuruma bakmayın" dedi Hideo başını eğerek.

"Önemli değil. Zanaatkâr dediğin zaten böyle olmalı" diyerek Taikiçiro tekrar onayladı.

"Hoşumuza gitmeyen bir iş bile olsa, adımız söz konusu olunca iyice eziyetli oluyor" dedi Hideo önüne bakarak.

"Hideo" dedi babası tekrar. "Sata Bey farklıdır. Kendisi Saga'da bir rahibeler manastırına kapanarak çıkartmış bu deseni. Satılık bir mal olmayacak."

"Öyle mi? Demek Saga'da rahibeler manastırında..."

"Bir bakıver."

"Derhal."

Taikiçiro Hideo'nun tavrı karşısında iyice sinmiş, Otomoların atölyesine ilk geldiği andaki neşesi uçup gitmişti. Desenini Hideo'nun önüne serdi.

"..."

"Olmaz mı?" dedi Taikiçiro endişelenerek.

"..."

Hideo desene bakıyor, bir şey söylemiyordu.

"Olmaz, değil mi?"

"..."

"Hideo!" dedi, oğlunun yanıt vermemesi karşısında sabırsızlanan Sosuke. "Yanıtlasana! Ayıp oluyor."

"Tamam" dedi Hideo yüzünü kaldırmaksızın. "Ben bir zanaatkârım. Şu an Sata Bey'in desenini inceliyorum. Gelişigüzel bir işten farklı bir şey bu. Bu kuşak Çieko için, değil mi?"

"Öyle elbette" diyerek onayladıysa da babası, Hideo'nun tuhaf şekilde davranmasını da yadırgamıştı.

"Olmaz mı?" diye tekrar soran Taikiçiro'nun ses tonu da gerginleşmişti.

"Güzel" dedi Hideo sakin bir ses tonuyla. "Olmaz demedim."

"Sözcüklere dökmüyorsun ama, içinden... Bakışların durumu anlatıyor."

"Öyle mi?"

"Ne diyorsun sen!" diye yerinden fırlayan Taikiçiro, Hideo'nun suratına tokadı indiriverdi. Hideo kendini sakınmamıştı.

"İstediğiniz kadar vurabilirsiniz. Deseninizin hoş olmadığı hiç aklımdan geçmedi."

Belki de tokadın etkisiyle Hideo'nun yüzüne canlılık gelmişti.

Sonra da, tokadı yiyen taraf olduğu halde Hideo ellerini yere koyup başını eğerek özür diledi. Yüzünün kızaran kısmını eliyle kapatmaya da kalkmamıştı.

"Sata Bey, lütfen affedin."

"..."

"Bana sinirlenmiş olabilirsiniz ama, bu kuşağı dokumama izin verin lütfen."

"Tamam, öyle olsun. Buraya da onun için gelmiştim" diyen Taikiçiro sakinleşmeye çalıştı. "Sen de beni affet. Yaşını başını almış birine yakışmayan bir durum oldu. Nasıl vur-

duysam artık, kendi elim bile acıyor..."

"Keşke benim elimle vurabilseydiniz. Zanaatkâr elinin derisi sert olur."

İki adam karşılıklı gülüştü. Ancak Taikiçiro henüz yatışmamış gibiydi.

"Birine vurmayalı kaç yıl geçti bilmem. Anımsamıyorum bile. Bu bir tarafa, haydi beni affetmiş olun. Benim öğrenmek istediğim, desenime bakarken yüzünüzün neden öyle KETTAİ bir hal aldığı. Dürüstçe söyler misiniz?"

"Peki" dedi Hideo, yüzünde yine karamsar bir ifade belirmişti. "Ben gencim henüz, bir zanaatkârın nasıl davranması gerektiğini tam olarak kestiremiyorum. Bu eskizi Saga'da bir rahibeler manastırında yaptığınızı söylemiştiniz, değil mi?"

"Evet öyle. Bugün de manastıra döneceğim. Belki iki hafta daha..."

"Vazgeçin" dedi Hideo, ses tonu sertleşmişti. "Evinize dönün."

"Evde kafamı toparlayamıyorum."

"Bu desenin gösterişli, şık ve yeni olmasına çok şaşırdım. Sizin neden böyle bir desen çizdiğinizi düşünerek daha dikkatli bakınca da..."

"..."

"Çarpıcı bir güzelliği var, ama insan yüreğinin sıcaklığına uygun değil. Tam olarak anlayamıyorum ama biraz sağlıksız bir yanı var."

Taikiçiro sarardı, dudakları tıtriyordu. Tek söz etmiyordu.

"Ücra bir rahibeler manastırında tilkiler ya da sansarlar ruhunuzu ele mi geçirdi yoksa?.."

"Hımm..." Taikiçiro desene yaklaşarak dikkatlice baktı. "Çok iyi şeyler söylüyorsun. Genç yaşına rağmen mükemmel yorumladın. Sağ olasın... Bir kez daha düşünerek yeniden çizeyim." Taikiçiro deseni telaşla toparlayarak yeninin içine soktu.

"Hayır, hayır. Bu haliyle de çok güzel. Dokunmuş hali farklı olur. Resim takımlarımız ve renkli iplerimizle..."

"Teşekkür ederim, Hideo Bey. Bu deseni kızıma duyduğunuz sevgiyle renklerini sıcaklaştırıp dokuyabileceğinizi mi söylemek istiyorsunuz?" Taikiçiro sözlerini tamamlar tamamlamaz, basitçe selam vererek kendini kapıdan dışarıya attı.

Hemen orada cılız bir dere vardı. Tam da Kyoto'nun havasına uygun bir dereydi. Kıyısındaki otlar eski zamanlardaki gibi suya doğru boyunlarını eğmişti. Kıyıda yükselen beyaz duvar Otomoların evine aitti belki de.

Taikiçiro kuşak eskizini çıkartıp, buruşturarak dereye fırlattı.

Saga'dan gelen ani telefonla, kızlarıyla birlikte Omuro'ya çiçek seyretmeye gitme daveti Şige'nin aklını karıştırmıştı. Kocasıyla birlikte çiçek seyretmeye gitmemişti hiç.

"Çieko! Çieko!" diye kızını çağırdı Şige, yardım istercesine. "Babandan telefon var, bir konuşsana..."

Çieko gelip elini annesinin omzuna koyarak ahizeyi kulağına götürdü.

"Tamam, annemle birlikte geliriz. Ninnaci Tapınağı'nın önündeki çay salonunda beklersin bizi. Hemen çıkıyoruz..."

Telefonu yerine koyan Çieko annesine bakarak güldü.

"Ne güzel! Çiçek seyretmeye gitme daveti! Bazen beni çok şaşırtıyor."

"Ne diye beni de çağırıyor ki?"

"Omuro'daki kiraz çiçeklerinin en iyi zamanıymış şimdi..."

Çieko tereddütte kalan annesini ikna ederek, mağazadan birlikte çıktılar. Annesinin tedirginliği henüz geçmemiş gibiydi. Omuro'nun şafak çiçekleri olarak bilinen sekiz katmerli kiraz çiçekleri geç açar. Belki de Kyoto'nun ilkbahar çiçeklerinin vedası gibi.

Ninnaci Tapınağı'nın kapısından girilince sol taraftaki, bazılarının çiçek tarlası da dediği kirazlık, bir çiçek denizine dönmüştü.

Fakat Taikiçiro "Bu iş burada olmaz" dedi.

Kirazlığın yollarında koca koca sergiler sıralanmış, bir şeyler yiyip içen, şarkı söyleyenlerin gürültüsü ortalığı kaplamıştı. Keşmekeş bir ortamdı. Dans eden taşralı kadınlar mı ararsın, sızıp kalmış horlayan adamlar mı... Aralarında sergiden dışarı yuvarlanmış olanları da vardı.

"Şu hale bak!" dedi Taikiçiro üzüntüyle. Kirazların arasına üçü de girmedi. Aslında, Omuro kirazları eskiden beri bildikleri bir yerdi.

İç taraftaki ağaçların arasından, gezmeye gelenlerden kalan çöpler yakılıyordu herhalde, duman yükseliyordu.

"Şige! Sakin bir yerlere kaçalım, olur mu?" dedi Taikiçiro.

Dönüş yolları üzerinde, ters taraftaki yüksek çam ağaçlarının altındaki bir serginin üzerinde, altı yedi Koreli kadın, Kore giysileri içerisinde Kore tarzı davul çalarak Kore dansları yapıyorlardı. Bu tarafta çok daha zarif bir görüntü vardı. Çamların yeşilliği arasından dağ kirazları görülebiliyordu.

Bir an durup Koreli kadınların dansına bakan Çieko "Baba, sakin bir yer daha iyi olur. Botanik bahçesine ne dersin?" diye sordu.

"Evet, olabilir. Omuro kirazlarına şöyle bir bakmakla ilkbahara borcumuzu ödemiş olduk" diyen Taikiçiro, dağ kapısından çıkarak arabaya bindi.

Botanik bahçesi bu yılın nisanında yeniden açılmış, Kyoto İstasyonu'ndaki tren seferleri de sıklaştırılmıştı.

"Eğer botanik bahçesi de kalabalıksa, Kamo kıyısında hafif bir yürüyüş yaparız" dedi Taikiçiro Şige'ye.

Araba, taze yeşillikle kaplanan şehrin içerisinde ilerledi. Yeni yapılan evlerden ziyade, renkleri solmuş evlerin arasındaki yeşillik daha canlı görünüyordu.

Botanik bahçesinin kapısının önündeki iki yanında ağaçların sıralandığı yoldan itibaren aydınlık bir manzara vardı.

Kamo Nehri'nin bendi sol tarafta kalıyordu.

Şige giriş biletini kuşağının arasına sıkıştırdı. Aydınlık manzara içini açmış gibiydi. Toptancı semtinde dağların bile ancak bir kısmı görünür. Hem Şige mağazanın önündeki sokağa bile nadiren çıkardı.

Botanik bahçesinin girişinin tam karşısındaki fıskiyenin çevresinde laleler açmıştı.

"Kyoto'dan farklı bir manzara. Amerikalıların evlerini gelip de neden buraya diktikleri anlaşılıyor" dedi Şige.

"Evleri daha iç tarafa yapmışlardı" diye yanıtladı Taikiçiro.

Fıskiyeye yaklaşınca, rüzgâr olmamasına rağmen minnacık su damlaları üzerlerine sıçradı. Fıskiyenin sol karşısında yuvarlak demir konstrüksiyonlu büyükçe bir sera yapılmıştı. Üçlü tropik bitkilere camın ardından bakmakla yetinip içeriye girmediler. Amaçları kısa bir yürüyüş yapmaktı. Yolun sağ kıyısındaki büyük Himalaya sedirleri yeşillenmeye başlamıştı. Alt dalları toprağı örtmüştü. İğne yapraklı ağaçlar sınıfına dahil olmalarına rağmen, o taze yeşil rengin yumuşaklığı için "iğne" sözcüğü uygun değildi. Karaçamlardan farklı olarak yaprak dökmemelerine karşın, taze sürgünleri rüya hissi veriyordu.

"Otomo'nun oğlan beni fena alt etti" dedi Taikiçiro, damdan düşer gibi. "Babasından daha usta bir dokumacı olmakla kalmamış, gözlerini de geliştirmiş. Derinlemesine bakabiliyor."

Taikiçiro kendi kendine konuşuyordu sanki, söylediklerinden ne Şige ne de Çieko bir şey anlamıştı.

"Hideo Bey'le mi konuştun?" diye soran Çieko'yu, "Çok iyi bir dokuma ustası olmuş" diye Şige takip etti. Taikiçiro ayrıntılara girilmesinden pek hoşlanmazdı.

Fıskiyenin sağından ilerlediklerinde karşılarına çocukların oyun parkı çıktı. Gürültüleri ortalığı kaplamış, küçücük çantaları bir araya konmuştu.

Üçü ağaçların gölgesinden çıkıp sağa döndüklerinde lale bahçesiyle karşılaştılar. Çiçekler Çieko'ya hayret nidası çıkart-

tıracak kadar güzel açmışlardı. Kırmızı, sarı, beyaz, siyaha çalan mor, üstelik kocaman kocaman laleler bahçeyi kaplamıştı.

"Hımm. Burayı görünce, yeni kimono desenleri için lale motifi kullanmaları çok normal. Bana biraz aptalca gelmişti gerçi..." dedi Taikiçiro iç geçirerek.

Himalaya sedirlerinin alt dallarını kanatlarını açmış bir tavuskuşu olarak düşünürsek... ya şu lalelerin yarattığı renk cümbüşünü neye benzetmeli diye aklından geçiren Taikiçiro lalelere bakmayı sürdürdü. Çiçeklerin rengi havayı boyuyor, hatta insanın içine işliyordu sanki.

Şige kocasından biraz uzaklaşmıştı, sürekli kızı Çieko'nun yanında duruyordu. Durum Çieko'ya tuhaf gelmişti ama belli etmiyordu.

"Anne, şu beyaz lalelerin önündekiler herhalde evlenme tanışması için buluşmuşlar" diye fısıldadı Çieko, annesine.

"Evet, herhalde öyledir."

"Öyle gözlerini dikip de bakma anneciğim."

Lale bahçesinin önündeki gölette sazanlar yüzüyordu.

Taikiçiro oturduğu yerden kalktı, lalelere yakından bakarak yürüdü. Çömelip çiçeklerin dibine kadar giriyor, öyle inceliyordu. Kızıyla karısının yanına dönerek "Batı kökenli çiçekler harika oluyor ama insan bir süre sonra sıkılıyor. Oturup bir bambu korusunu seyretmek daha iyi olur bence."

Şige ve Çieko ayağa kalktı.

Lale bahçesi ağaçlarla çevrili, çukurda kalan bir yerdi.

"Çieko, botanik bahçesi denince Batı tarzı bir bahçeyi mi tercih edersin?" diye sordu babası.

"Pek bilemiyorum ama insan biraz kızıyor" diye yanıtlamaya çalıştı Çieko. "Annem için biraz daha kalsak mı?"

Reddedemeyen Taikiçiro yeniden dolaşmaya kalktığında, "Sata Bey... Gerçekten de Sata Bey işte!" diye kendine seslenildiğini duydu.

"Oo, Otomo Bey! Hideo'yla birliktesiniz hem de!" dedi Taikiçiro, "Hiç aklıma gelmezdi."

"Hayır, hayır. Esas benim aklımın ucundan bile geçmezdi..." dedi Sosuke yerlere kadar eğilerek. "Ben bu Çin kavakları sırasının bulunduğu yolu çok severim, bahçenin yeniden açılmasını bekliyordum. Elli altmış yaşında ağaçlar, yavaş yavaş bakarak geldim" diye sözlerine devam eden Sosuke yine yerlere kadar eğildi. "Geçen gün oğlumun yaptığı büyük saygısızlığı bağışlayın..."

"Gençlik işte."

"Saga'dan mı geldiniz?"

"Evet ben Saga'dan geldim ama Şige ile Çieko evden geliyor..."

Sosuke, Şige ve Çieko'ya yaklaşarak selamlaştı.

"Hideo Bey, bu laleler nasıl?" diye sordu Taikiçiro, sesini biraz sertleştirerek.

"Çiçekleri çok canlı" dedi Hideo, hâlâ aynı soğuk tavrını sürdürüyordu.

"Canlı mı? Gerçekten canlılar ama ben artık sıkılmaya başladım. Çok fazla çiçek var burada" dedikten sonra Taikiçiro başka tarafa döndü.

Çiçekler canlıdır. Kısa bir ömürleri olur gerçi. Gelecek yıl tekrar tomurcuk verirler... Ama gerçekten canlıdırlar, tüm doğanın canlı olduğu gibi...

Taikiçiro tekrar Hideo'yu itici bir şekilde iğneledi.

"Benim gözlerim buna yetmiyor. Lale motifinden lüks bir kuşak çıkartmak benim hoşuma gitmez. Ancak, ünlü bir ressam çizecek olsa lalenin bile o resim sayesinde ebedi bir ömrü olur" dedi Taikiçiro, Hideo'dan tarafa bakmadan. "Eskiçağ kumaşları da öyledir. Bu eski Kyoto şehrinden daha eski kumaşlar vardır. Bu güzellikte bir kumaşı artık kimse yapamaz. Ancak kopya edebilirler."

"Canlı ağaçlar arasında da şimdiki Kyoto'dan daha eski, yaşlı ağaçlar olduğu doğru, değil mi?"

"Ben öyle bir şey söylemedim. Her gün dokuma tezgâhı önünde tıkırtılara boğulmuşken aklıma böyle seçkin şeyler gelmez" diyen Hideo başını önüne eğdi. "Ancak, sözgelişi kızınız Çieko, Çuguci Tapınağı ya da Koryuci Tapınağı'nın Buda heykelinin önünde olsa bile kat kat daha güzel durur."

"Çieko'ya söyleyeyim, sevinir belki. Söz konusu bile olamayacağını söylecektir gerçi... Hideo Bey, kızlar kısa sürede bir teyze haline gelir, hem de çok kısa bir sürede" dedi Taikiçiro.

"Evet, haklısınız. Lalelerin canlı olduğunu söyleyen benim" dedi Hideo, sözcüklerin üstüne basarak. "Çok kısa süren çiçeklenme zamanlarında, tüm canlarıyla açarlar çiçeklerini. Şimdi tam zamanı."

"Orası öyle" dedi Taikiçiro Hideo'ya dönerek.

"Benim istediğim, torunlarınızın bile takabileceği bir kuşak dokumak değil. En azından şimdi... Taktığında kendini iyi hissedebileceği bir kuşak dokumak istiyorum sadece."

"Çok iyi bir düşünce" diye onayladı Taikiçiro.

"Elimden bir şey gelmez. Tatsumura gibilerden farklıyım."

"..."

"Lalelerin canlı olduğunu bu duygular içerisinde söyledim. Şimdi en güzel zamanlarındalar, ama yine de yere düşmüş iki üç çiçek mutlaka vardır."

"Vardır elbette."

"Yere düşen çiçekler, kiraz çiçekleri fırtınası yaratır, peki laleler bunun için yeterli olur mu?"

"Bütün çiçekleri dökülürse belki..." dedi Taikiçiro. "Bu kadar çok laleyi bir arada görmekten sıkıldım. Renkleri fevkalade, neredeyse insanın hiç tat alamayacağı kadar... Belki de yaşlandım artık."

"Gidelim haydi" diye, Hideo Taikiçiro'yu ikna etmeye çalış-

tı. "Bize getireceğin kuşak deseninin, lale motifli olsa bile canlı olmayacağını çok iyi biliyorum artık."

Artık beş kişi olan Taikiçirolar, çukurda kalan lale bahçesinden yukarı çıkan taş merdivenleri tırmanmaya başladılar.

Taş merdivenin kıyısında yetişen Kirişima türü hanımelleri neredeyse canlı bir çit, hatta canlı bir duvar gibi kabarmıştı. Henüz çiçeklenmemişlerdi ama minik minik taze sürgünlerin yeşili, en iyi dönemlerini yaşayan laleleri gölgede bırakır gibiydi.

Yukarı çıkılınca sağ tarafta kalan geniş alan, bir şakayık bahçesine dönüştürülmüştü. Henüz çiçek açmamıştı. Yeni yapılmış olduğu için, pek alışık olmadıkları bir bahçe manzarasıydı belki de.

Fakat, doğu tarafında Hiei Dağı görülebiliyordu.

Eizan, Higaşiyama ve Kitayama dağları botanik bahçesinin hemen her yerinden görülebiliyordu ama, şakayık bahçesinin doğusunda kalan Eizan tam karşılarında tüm haşmetiyle yükseliyordu.

"Hiei Dağı, belki de hava puslandığı için olduğundan daha alçak görünüyor" dedi Sosuke, Taikiçiro'ya.

"İlkbahardaki puslanmanın tatlı bir hali olur" dedi Taikiçiro, bir süre manzaraya baktıktan sonra. "Orası öyle de Sata Bey, havanın bu puslu hali sizde ilkbaharın sona ermekte olduğu hissini uyandırmıyor mu?"

"Evet, biraz ama..."

"Havayı böylesine kalın bir pusun kaplaması, artık ilkbaharın sonuna yaklaştığımızın habercisidir."

"Evet, biraz" dedi Sosuke tekrar. "Ne kadar da çabuk geçiyor zaman. Ben doğru dürüst çiçek seyretmeye bile gidemedim."

"Gitseniz de, yeni bir heyecan duyamayacaktınız gerçi."

İki adam bir süre konuşmadan yürüdü.

"Otomo Bey, sizin o çok sevdiğinizi söylediğiniz, iki yanın-

da kafur ağaçlarının sıralandığı yoldan dönelim mi?" diye sordu Taikiçiro.

"Olur, teşekkür ederim. O yolda yürümek bile benim için yeterli. Gerçi, gelirken de yolu kaplayan dallarının altından geçtik..." diyen Sosuke, Çieko'ya dönerek "Küçükhanım, siz de bize katılır mısınız?" diye sordu.

Kafur ağaçlarının sıralandığı yolda, aşağı kısımlardaki dallar iyice birbirine karışmıştı. O dalların hafif kırmızı yaprakları henüz yumuşaktı. Rüzgâr esmediği halde, hafiften salınan kısımlar da vardı.

Beşi de, neredeyse hiç konuşmadan yavaş yavaş yürüyorlardı. Her biri ağaçların gölgesinde kendi düşüncelerine dalmıştı.

Hideo'nun Nara ve Kyoto'daki en zarif Buda heykellerini örnek vererek, Çieko'nun çok daha güzel olduğunu söylemesi Taikiçiro'nun aklına takılmıştı. Acaba, Çieko Hideo'ya o ölçüde çekici mi geliyordu?

"İyi de...."

Çieko, Hideo ile evlenecek olsa, Otomoların atölyesinin neresinde yer bulurdu acaba? Hideo'nun annesi gibi sabahtan akşama kadar ip mi eğirirdi?

Taikiçiro arkasına dönünce Hideo'nun Çieko'yla konuşmaya başladığını, kızının arada sırada başını sallayarak onayladığını gördü.

"Evlilik" söz konusu bile olsa, Çieko'nun Otomoların evine gitmesi gerekmeyebilirdi. Hideo'yu içgüveysi olarak almak da mümkün olabilirdi. Taikiçiro'nun aklında bunlar vardı.

Çieko tek çocuklarıydı. Eğer evden ayrılırsa, annesi Şige nasıl üzülürdü kim bilir.

Hideo Otomoların en büyük erkek çocuğuydu. Babası Sosuke kendinden daha becerikli olduğunu söylemişti. Fakat, ortanca ve küçük oğlanlar da vardı.

Ayrıca Taikiçiro'nun hantallaşan şirketinde işler kötüye gidiyordu, köhneleşen mağazaya çekidüzen verebilecek durumda bile değillerdi, ama yine de Kyoto'nun merkezindeki bir toptancıydı. Üç tezgâhlık bir dokumacı ailesinden farklıydı. Tek bir kişi bile çalıştırmayan, sadece aile üyeleriyle işi yürüten bir işletmenin gücünün ne kadar olacağı ortadaydı. Bu Hideo'nun annesi Asako'nun haline, yoksul mutfaklarına bile yansımıştı. Hideo en büyük erkek çocuk bile olsa, konuşma şekline bağlı olarak, belki de Hideo'nun Çieko'nun içgüveysi olmasına izin verebilirlerdi.

"Hideo çok aklı başında bir genç" dedi Taikiçiro, Sosuke'ye. "Genç yaşına rağmen, gelecek vaat eden bir erkek olmuş, gerçekten..."

"Yaa, teşekkür ederim" dedi Sosuke saflıkla. "Eh, iş konusunda çok ciddi ama insanların önüne çıkınca doğru dürüst davranmayı beceremiyor... Endişeleniyorum."

"Orası öyle. Geçen görüşmemizden beri Hideo'dan azar işitiyorum..." dedi Taikiçiro, eğlenir gibiydi.

"Gerçekten kusura bakmayın. O öyle işte!" dedi Sosuke başını hafifçe öne eğerek. "Benim söylediklerime bile, ikna olmadığı sürece asla kulak asmaz."

"Haklısınız" diyerek başıyla onayladı Taikiçiro. Neden sadece ikiniz geldiniz?"

"Kardeşlerini de getirecek olursam, bütün tezgâhlar durmuş olur. Üstelik, bu Hideo biraz hırçın ya, benim hoşlandığım kafur ağacı sıralı yolda beraber yürürsek biraz durulur dedim..."

"İki yanında ağaçlar sıralı güzel bir yol. Otomo Bey, aslında benim Şige ile Çieko'yu botanik bahçesine getirmemin sebebi, Hideo'nun nazik önerisi oldu."

"Nasıl yani?" Sosuke'nin yüzü tuhaf bir hal aldı. Taikiçiro'nun yüzüne bakarak, "Kızınızı da görmek istemişsinizdir."

"Hayır, hayır" diyerek Taikiçiro söylediklerini düzeltmeye çalıştı.

Sosuke dönüp arkasına baktı. Hideo ile Çieko biraz arkalarında kalmıştı. Şige ise daha da arkadaydı.

Botanik bahçesinden çıkınca Taikiçiro Sosuke'ye "Bizim arabayla gidin. Nişicin'e iki dakikada gidersiniz. Biz de o arada Kamo kıyısında ufak bir yürüyüş yaparız..."

Sosuke tereddüt ettiyse de, Hideo "Teşekkür ederiz" diyerek önce babasını bindirdi.

Sata ailesi, sanki arabadakileri uğurlamak istermiş gibi duruverince, Sosuke oturduğu yerden ayaklanarak selam verdiyse de, Hideo'nun selam verip vermediği anlaşılmadı.

"İlginç bir oğlan" dedi Taikiçiro, Hideo'nun suratına tokat attığı an aklına gelmiş, kendisini gülmekten zor alı koymuştu. "Çieko, Hideo'yu uzun uzun konuşturmayı nasıl başardın? Genç kızların karşısında dili çözülüyordur belki de."

Çieko'nun bakışlarında utangaç bir ifade belirmişti. "Kafur ağaçlarının sıralandığı yolda mı? Ben sadece dinledim. Neden o kadar çok şey anlattı acaba? Hem de neden özellikle bana anlattı?"

"Herhalde senden hoşlandığı için. Bu kadarını fark edemiyor musun? Bana, senin Çuguci Tapınağı ya da Koryuci Tapınağı'nın Buda heykellerinden çok daha güzel olduğunu söyledi... Ben de şaşırdım, o yabani tip çok güzel laflar ediyor."

"..."

Çieko şaşırmış, yüzü neredeyse kulaklarına kadar kızarmıştı.

"Ne konuştunuz?" diye sordu babası.

"Nişicin'deki dokuma tezgâhlarının kaderi hakkında bir şeyler anlattı."

"Kader? Nasıl yani?.."

Taikiçiro'nun düşüncelere kapılmak üzere olduğunu gören Çieko, "Açıklaması zor, ama kader işte..."

Botanik bahçesinden çıkılınca sağda kalan Kamo Nehri

bendinin kıyısında çam ağaçları sıralanmıştı. Taikiçiro öne geçerek, çam ağaçlarının arasından nehrin kıyısına kadar indi. Nehrin kıyısında ince uzun otlar yeşermişti. Belli belirsiz bentten aşağı akan suyun sesi duyuluyordu.

Otların üzerine oturup piknik sepetlerini açmış yaşlılar, yan yana yürüyen genç çiftler vardı.

Karşı kıyıda da yolun aşağısında kalan kısım park haline getirilmişti. Ayrı ayrı dikilmiş kiraz ağaçlarının arasından, Atago Dağı tam ortada kalacak şekilde batı dağları sırası görünüyordu. Nehrin yukarılarındaki Kitayama da yakında bir yerlerde olmalıydı. Buralar manzaranın en iyi olduğu yerlerdi.

"Biraz oturalım mı?" dedi Şige.

Nehrin kıyısına kurutmak için asılan Yuzen işi dokumalar, kuzeyde kalan anayolun geçtiği köprünün altından görülebiliyordu.

"Güzel bir ilkbahar günü" diye çevresine bakınan Şige'ye,

"Şige, şu Hideo'yu nasıl buldun?" diye sordu Taikiçiro.

"Ne demek nasıl buldum?"

"Bize içgüveysi olarak..."

"Ne!? Bu ne şimdi damdan düşer gibi."

"Aklı başında bir genç, öyle değil mi?"

"Orası öyle de, bunu sorman gereken kişi Çieko."

"Çieko eskiden beri ana babaya mutlak itaat deyip durur" dedi Taikiçiro, Çieko'ya bakarak. "Değil mi Çieko?"

"Bu işlerde zorlama olmaz" dedi Şige, o da Çieko'ya dönmüştü.

Çieko önüne bakıyordu. Gözlerinin önüne Şin'içi Mizuki geldi. Şin'içi'nin çocukluk halini canlandırdı aklında. Kaşlarını düzeltmiş, dudaklarını boyamış, saray giysileri içinde Gion Festivali'ndeki uzun tahtırevana binmiş haliyle çocuk Şin'içi. Elbette o sıralarda Çieko da çocuktu.

Kitayama servileri

Daha Heian Dönemi gibi eski zamanlardan itibaren, Kyoto'da dağ dendiğinde Hiei Dağı, festival dendiğinde de Kamo Festivali akla gelirmiş.

Bir adı da Ebegümeci Festivali olan bu etkinlik, her yıl olduğu gibi bu yıl da 15 mayısta yapılmıştı.

1956'dan itibaren, festivalde imparatorluk elçilerinin geçit törenine, arınmak için iki yıllığına Kamo Tapınağı'na kapanacak olan imparatorluk ailesi kızları da katılmaya başlamıştı. Münzevi yaşama başlamadan önce bedenin Kamo Nehri'nde arındırılması, Eskiçağ'dan beri süregelen bir ritüeldi. Tahtırevana binmiş tören giysileri içerisindeki saray nedimeleri, odalıklar ve kızlar ile saray çalgıcılarının müziği eşliğinde kat kat kinomolar içerisindeki prenses, öküz arabası ile geçerdi. Törende prensesi canlandıracak kız, üniversite öğrencisi yaşlarındaki kızlardan seçildiğinden, giysilerin güzelliği daha da çarpıcı olurdu.

Çieko'nun kız arkadaşlarından biri bu iş için seçilmişti. O sefer, Çiekolar da Kamo Nehri'nin bendine geçit törenini izlemeye gitmişlerdi.

Eski tapınakların bol olduğu Kyoto'da, hemen her gün bir yerlerde büyük ya da küçük festivallerin yapıldığını söylemek yanlış olmaz. Festival takvimine bakıldığında, mayıs ayında her gün bir etkinliğin olduğunu görmek şaşırtıcı olmaz.

Çay ikramları, çay törenleri, açık hava şenlikleri... Etkinlikler durmaksızın sürer.

Fakat bu mayıs ayında, Çieko Ebegümeci Festivali'ni bile kaçırmıştı. Bunun nedeni mayıs ayının yağmurlu geçmesiydi. Biraz da küçüklüğünden beri hep bir yerlere götürülmüş olmaktan kaynaklanıyordu.

Çiçekleri olduğu kadar, Çieko taze yaprakların yeşilliğini de severdi. Takao civarındaki yeşil manzaradan ve Nyakuoci Tapınağı çevresinden de hoşlanırdı elbette.

"Anne, bu yıl Uci'de çay toplayanları seyretmeye gitmeyi unuttuk" dedi Çieko, Uci'den gelen yeni çayı demlerken.

"Hâlâ toplamaya devam ediyorlardır" dedi annesi.

"Öyledir herhalde."

Geçenlerde gittikleri botanik bahçesindeki kafur ağaçlarının yapraklarının çiçek gibi tomurcuklanması da biraz gecikmiş gibiydi.

"Çieko, Takao'ya manzara seyretmeye gidelim mi?" diye soruyordu, telefonun karşı tarafındaki arkadaşı Masako. "Sonbahara nazaran pek kalabalık olmaz."

"Zamanı geçmedi mi?"

"Şehir merkezine göre daha serin bir yer, hâlâ görebiliriz."

"Hımm." Çieko bir an düşündü. "Heian Cingu Tapınağı'nda kiraz çiçeklerini seyretmeye gittikten sonra Şuzan Dağı taraflarına da uzanmak iyi olurdu, ama bu yıl hiç aklıma gelmedi. O kocamış ağaçlar... Artık kiraz zamanı geçti, Kitaya servilerini seyretmeye gitmek isterim. Hem Takao'ya da yakın. Dümdüz yükselen zarif Kitayama servilerine bakmak içimi rahatlatıyor. Servilere kadar gelir misin? Yeşillik manzarasından ziyade Kitayama servilerini görmek istiyorum."

Hemen yakınına kadar gelince, Çieko ile Masako Takao'daki Cingoci, Makino-o'daki Saimyoci ve Togano-o'daki Kozanci tapınaklarının yeşillik manzaralarını görmeye karar verdiler.

Hem Cingoci Tapınağı, hem de Kozanci Tapınağı'na dik bir yokuştan çıkılır. Yaz başlangıcına uygun olarak, Batı giysileri ve ince topuklu ayakkabılar giyen Masako için sorun yoktu ama, kimonosuyla gelen Çieko için endişelenen Masako Çieko'ya baktı. Fakat Çieko hiç de zorlanıyormuş gibi durmuyordu.

"Neden bakıyorsun öyle?"

"Güzelliğe."

"Güzel gerçekten de" diyen Çieko, bir müddet durup aşağılardaki Kiyotaki Nehri'ne baktı. "Manzara bir yana, bunaltıcı bir nem olacağını düşünmüştüm ama tatlı bir serinlik var."

"Ben..." dedi Masako, sanki gülmemek için kendini tutuyordu. "Çieko, ben senin güzelliğini kastetmiştim."

"..."

"Nasıl olur da böylesine güzel bir kız..."

"Mahcup oluyorum."

"Sade kimonon bu taze yeşillik arasında güzelliğini iyice ortaya çıkarıyor. Gerçi gösterişli bir şeyler giysen o da başka bir güzellik katardı sana."

Çieko hafif açık mor bir kimono giymişti. Kuşağı, babasının gözünü kırpmadan biçtiği desenli kumaştı.

Çieko taş merdivenlerden çıkmayı sürdürdü. Masako'nun konuştuğu sırada, Çieko Fransız romancı Andre Malraux'un dünya resim sanatının şaheserleri olarak nitelediği, ünlü Ortaçağ savaşçıları Taira Şigemori ve Minamoto Yoritomo Cingoci'deki portrelerinden, Kiyomori'nin yanağında bir yerlerde hafif bir kızıllık olduğunu anımsamıştı. Üstelik Masako, şimdi söylediklerine benzer sözleri, daha önce Çieko'ya birçok kez söylemişti.

Kozanci Tapınağı'nda, Sekisui'nin binasındaki geniş yeşillikten karşıda kalan dağların manzarasına bakmayı severdi Çieko. Tapınağın kurucu keşişi Myoe Şonin'in bir ağaç dalında Zen meditasyonu yaptığı anı gösteren resmi de severdi.

Salonun bir tarafında "Tuhaf Kuşlar ve Hayvanlar" adlı rulo resim serilmişti. İki kız kendilerine yapılan çay ikramını kabul etti.

Masako Kozanci'den daha ileriye hiç gitmemişti. Zaten burası gezmeye gelenlerin son durağıydı.

Çieko, bir seferinde babasıyla birlikte Şuzan Dağı'na kadar çiçek seyretmeye gidip, atkuyruğu otu toplayarak döndüklerini anımsıyordu. Takao'ya kadar gelince, tek başına bile olsa, Kitayama servilerinin sıralandığı köye kadar da giderdi. Şimdilerde şehire dahil edilmiş Kita semti, Nakagava-Kitayama Mahallesi adını almıştı ama, yüz yirmi yüz otuz hanelik bir yer olduğuna göre köy demek daha doğru olur.

"Ben hep yürürüm, haydi kalkalım" dedi Çieko. "Hem bu yol çok güzel."

Dağın dik yamacı Kiyotaki Nehri'nin kıyısına kadar iniyordu. Sonra da o güzelim servi korusu görünmeye başlıyordu. Gerçekten dümdüz ve nizami sıralarda yükselen serviler dikenlerin nasıl titizlendiği bir bakışta anlaşılıyordu. Ünlü Kitayama tomrukları bu köyden başka yerde çıkmazdı.

Belki de öğleden sonra mola vermek için ot toplamaya geldikleri belli olan kadınlar servilerle kaplı dağdan aşağı iniyorlardı.

Masako olduğu yerde çakılmış gibi kalarak kızlardan birine baktı ve "Çieko, şu kız sana çok benziyor! Tıpatıp aynı!" dedi.

Kız lacivert üzerine beyaz desenli bir gömlek giymiş, işini rahat yapabilmek için omzunun üstünden ve kollarının altından geçirdiği ince kuşağı sırtında çaprazlama bağlamış, altına şalvar geçirmişti. Önlük ve eldiven takmış, genişçe bir bezle başını bağlamıştı. Arkasına kadar dolanan önlüğün kol atları yırtmaçlıydı. Belini bağladığı kuşakta kırmızı renk ağırlıktaydı. Diğer kızlar da aynı şekilde giyinmişti.

Ohara ya da Şirakavalı kızlar genelde oyuncak bebekler

gibi giyinir, ama bu kızların üzerindeki giysiler şehre bir şeyler satmak için geldikleri zaman giydikleri o giyisilerden farklı, dağda rahat çalışabilmek için giydikleri giyisilerdi.

"Gerçekten de benziyor. Sence de garip değil mi Çieko? İyice bir baksana!" diye tekrarladı Masako.

"Öyle mi?" dedi Çieko, pek de öyle dikkatli bakmadan. "Neden heyecanlandın böyle?"

"Neden heyecanlanmayayım!? Hem de bu kadar güzel bir kız..."

"Güzel olmasına güzel ama..."

"Belki de gizli bir kardeşin vardır."

"O kadar heyecanlanmana gerek var mı?" Çieko'nun bu sözleri üzerine, Masako söylediklerinin tuhaflığı karşısında az kalsın gülecekti.

"İnsan insana benzer derler, ama sizin benzerliğiniz korkutucu."

Hem o kız, hem de yanındakiler Çiekolara hiç ilgi göstermeksizin yanlarından geçip gitti.

O kız başındaki bezi iyice sıkmıştı. Kâkülleri çok az dışarı çıkmıştı ama yanakları yarı yarıya örtülmüştü. Masako niye böyle bir şey söylemişti ki, halbuki yüzü pek görünmüyordu. Yüz yüze de gelmemişlerdi.

Çieko, birkaç kez bu köye gelerek adamların servi tomruklarının kabuğunu soymasını, kadınların ince temizliğini yapmasını, Bodai Şelalesi kumunu ılık suyla yumuşatarak temizlik için kullandıklarını görmüştü ve kızların yüzünü de bir ölçü bildiği kanısındaydı. Bu işler yol kenarında ya da dışarıda uluorta yapılırdı. Bu küçük dağ köyünde pek fazla kız da yoktu herhalde. Kızların yüzlerine teker teker dikkatle bakmasını gerektirecek bir neden de yoktu elbette.

Masako kızların ardından baktıktan sonra biraz sakinleşmişti, ama "Çok garip!" dedi tekrar. Bu sefer de Çieko'nun yüzüne bakarak başını salladı. "Dediğim gibi, benziyor işte."

"Neresi benziyor?" diye sordu Çieko.

"Neresi mi? Havası mı desem? Neresinin benzediğini söylemek zor ama gözleri ve burnu... Kyoto merkezinden bir kızla bu dağ köyünden bir kız doğal olarak farklı olur. Kusura bakma."

"Önemli değil..."

"Çieko! Kızların peşine düşüp yaşadıkları yere bakmamız çok mu tuhaf olur?" diye sordu Masako, hâlâ aklından çıkaramamış gibiydi.

Masako'nun ilginç şeyler yapmaya hazır bir mizacı vardı, ama o kızın yaşadığı yere bakmak konusunda ciddi olamazdı. Fakat Çieko neredeyse duracakmış gibi adımlarını yavaşlatmış, bir servili dağa, bir evlerin önünde istiflenmiş servi tomruklarına bakıp duruyordu.

Beyaz servi tomruklarının kalınlıkları hep aynı ölçüdeydi ve güzelce temizlenmişti.

"Sanat eseri gibi" dedi Çieko. "Çay töreni odalarında bile kullanılıyor; Tokyo'ya, hatta Kyuşu'ya bile gönderiliyormuş..."

Tomruklar evlerin çatılarının saçaklarına kadar titizlikle istif edilmişti. Hatta ikinci katlarda bile tomruklar istiflenmişti. Evlerden birinin ikinci katındaki tomruk dizisinin önünde asılı çamaşırları gören Masako, sanki hiç görmediği bir şeymiş gibi "Bu evdekiler o servi istifinin içinde mi yaşıyor acaba?" diye sormuştu.

"Masako, gördüğün şeyler karşısında heyecanlanıyorsun" dedi Çieko gülerek. "İstif kulubelerinin devamında güzel güzel evler var işte, baksana."

"İyi de, ikinci kata çamaşır asmışlar..."

"O kızın bana benzediğini öyelesine söyledin, değil mi?"

"İkisi farklı şeyler" dedi Masako ciddiyetini takınarak. "O kıza benzediğini söylemem o kadar alışılmadık bir şey mi?"

"Hiç de alışılmadık değil ama..." dediği anda, Çieko'nun gözlerinin önüne bir an o kızın gözleri geldi. Kendini vererek

çalışmaktan sertleşmiş görünümünde koyu ve derin, hüzün kaplı bir görüntü.

"Bu köyün kadınları çok çalışır" dedi Çieko, sanki bir şeylerden kaçmak ister gibi.

"Kadınların erkeklerle birlikte çalışmaları çok doğal. Köylüler, manav, balıkçılar hep öyledir..." dedi Masako umursamaz bir havayla.

"Çieko. Senin gibi kızlar her şeyden etkilenir."

"Hayır, çalışmanın ne demek olduğunu biliyorum. Esas sen o dediğin gibisin."

"Ben çalışmam" diyerek kestirip attı Masako.

"Çalışmak sözcüğünü kolayca söylüyorsun ama, sana bu köydeki kızların nasıl çalıştığını göstermek isterim" dedi Çieko, tekrar servili dağa bakarak. "Artık budama işini bitirmişlerdir."

"Budamak ne demek ki?"

"Servi güzelleşsin diye işe yaramayan dalları keserler. Merdiven kullandıkları da olurmuş, ama genelde bir daldan ötekine maymun gibi geçerek yaparlar bu işi."

"Çok tehlikeli ama."

"Sabah tırmanıp öğlen yemek vaktine kadar inmeyenler olurmuş."

Masako bakışlarını servili dağa yöneltti. Dümdüz yükselen gövdelerinin farklı bir güzelliği vardı. Dallarının ucunda kalan yaprak öbekleri de sanki özel olarak işlenmişti.

Dağ yüksekti ama fazla değil. Dağın zirvesinde sıralanan servilerin gövdeleri seçilebiliyordu. Çay töreni odaları gibi seçkin yerlerde kullanıldıkları duruşlarından bile belli oluyordu.

Ancak Kiyotaki Nehri'nin iki kıyısındaki dağlar dik bir eğimle alçalıyordu. Bol yağışlı ve az güneş gören yerler bu ünlü servilerin yetişmesi için gerekli bir ortamdı. Olasılıkla

rüzgâr da doğal olarak kesiliyordu. Güçlü rüzgâr altında kalınca, henüz fidan halindeki serviler eğrilip bükülürdü.

Köyün evleri dağın yamacı ve nehrin kıyısına kurulmuştu.

Çieko ile Masako küçük köyün girişine kadar yürüyüp, oradan geri döndüler.

Tomruk temizleme işi yapılan bir ev vardı. Suya yatırılmış tomruğu çıkartan kadınlar, Bodai kumu kullanarak tomruğu titizlikle parlatıyorlardı. Kızıla çalan sarı renkli bir macun gibi görünen kum, Bodai Şelalesi'nin aşağı tarafından getiriliyormuş.

"Kum biterse ne yapacaksınız?" diye sordu Masako.

"Yağmur yağınca şelalenin suyuna kapılıp aşağıda birikiyor" diye yanıtladı kadınlardan daha yaşlıca olanı. Ne kadar da tasasızlar, diye düşündü Masako.

Fakat Çieko'nun söylediği gibi, kadınlar canla başla çalışıyordu. Tomruklar on beş yirmi santim kalınlığında olduğuna göre sütun olarak kullanılıyordu. Parlatılması biten tomruklar kâğıda ya sa sazlara sarılarak yola çıkartmak üzere hazırlanırmış.

Kiyotaki Nehri'nin çakıllı kıyılarına kadar boy vermişti serviler.

Dağda sıralananlara ve saçakların yanına istif edilmiş servilere baktıkça, Masako'nun aklına Kyoto'daki toz geçirmeyen ince kafes parmaklıklı eski evleri geldi.

Köyün girişinde Bodai Yolu adlı otobüs durağı vardı. Şelale herhalde daha yukarılarda bir yerdeydi. İki kız oradan dönüş otobüsüne bindiler. Bir süre suskun kaldıktan sonra Masako aniden "Belki biz kızlar da o servi ağaçları gibi eğilip bükülmeden yetişmeliyiz" dedi.

Çieko tepki vermedi.

"Ancak bizi öylesine titizlikle büyütecek kimsemiz yok."

Çieko az kalsın gülecekti. "Masako, hiç kimseyle buluşuyor musun?"

"Evet buluşuyorum. Kamo Nehri kıyısındaki otların üzerine oturarak..."

"..."

"Kiya semti tarafında da ziyaretçiler çoğalmış, fenerler yanmaya başlamıştı. Ama bizim o tarafa arkamız dönüktü. Gelenlerin bizim kim olduğumuz anlaması biraz zordu."

"Peki bu akşam..."

"Bu akşam da buluşacağız. Yedi buçuk için sözleştik. Gerçi o saatte hava hâlâ biraz aydınlık olur."

Çieko onun böyle özgür davranabilmesine gıpta etmişti.

Çiekolar iç bahçeye bakan arka odada ailecek akşam yemeğine oturmuşlardı.

"Şimamuralar sukabağından kap içerisinde bambu yapraklarına sarılmış suşi gönderdiler bolca. Sadece sıcak su eklemem yetti" dedi annesi.

"İyi olmuş."

Mercan balığıyla yapılan suşi babasının en sevdiği yemekti.

"Esas yemek işlerine bakan kişi eve biraz geç döndü de..." dedi annesi, Çieko'yu ima ederek. "Yine Kitayama servilerini seyretmeye gitmiş, Masako'yla birlikte..."

"Hımm."

İmari işi porselen tabaklar bambu yapraklarına sarılı suşilerle dolup taşmıştı. Üçgen şeklinde sarılan bambu yaprakları açılınca ince dilimlenmiş mercan eti ortaya çıkıyordu. Tasın içerisinde de biraz mantar katılmış tofu çorbası vardı.

Ön taraftaki ince örme kafes parmaklıktan da anlaşılacağı gibi, Taikiçiro'nun mağazasında da eski Kyoto havası varlığını koruyordu; ama kalfası, çırakları ücretli şirket çalışanları haline gelince, işe kendi evlerinden gelip gitmeye başlamışlardı. Ön taraftaki ikinci katta sadece Oomi'li iki üç çırak kalıyordu ve akşam yemeği saatinde arka taraf iyice sessizleşiyordu.

"Çieko, sen Kitayama'daki servi köyüne gezi yapmayı sevi-

yorsun değil mi?" dedi annesi. "Neden peki?"

"Servilerin hepsi eğilip bükülmeden dimdik yükseliyor. İnsanların karakteri de keşke öyle olsa diyorum kendi kendime. Herhalde ondan."

"Bu tarif sana tıpatıp uyuyor" dedi annesi.

"Hayır, eğilip bükülerek..."

"Orası öyle" diyerek babası lafa karıştı. "İnsan ne kadar dürüst olursa olsun, birçok şeyi düşünmek zorunda kalır."

"..."

"Öyle olsa bile, ne çıkar bundan? Kitayama servileri gibi bir evladı kim istemez? Ama öylesi önemli bir şey olduğunda insanı sıkıntıya sokar. Ağaç dediğin de, eğilip bükülse bile, kocaman bir ağaç olabiliyorsa insan başka ne ister!? Şu daracık bahçedeki kocamış akçaağaca bak bir de."

"Çieko gibi iyi bir evlada karşı neler söylüyorsun?" dedi annesi, biraz sinirlenmiş gibiydi.

"Biliyorum, elbette biliyorum. Çieko'nun dimdik bir kız olduğunu..."

Çieko yüzünü iç bahçeye çevirip bir süre suskun kaldıktan sonra "Bu akçaağacınki gibi bir güç bende..." dedi, sesi hüzün yüklüydü. "Olsam olsam akçaağacın gövdesinde açan menekşe olurum. Menekşeler ne zaman döküldü, farkına bile varamadık."

"Gerçekten de. Gelecek ilkbahar yeniden açarlar" dedi, annesi.

Yüzünü önüne eğen Çieko'nun bakışları akçaağacın kökünün yanındaki Hıristiyan işi bahçe fenerine takıldı. Evden vuran ışık yüzünden aşınmış İsa kabartmasını pek iyi göremiyor, ama içinden dua etmek geliyordu.

"Anne. Ben nerede doğdum?"

Annesi bir an babasıyla göz göze geldi.

"Gion Tapınağı'nın kiraz çiçeklerinin altında" diyerek kestirip attı Taikiçiro.

Gion Tapınağı'nın gece kirazlarının altında doğmak "Bambu Biçicinin Öyküsü"ndeki Parlayan Prenses'in, bambunun bir boğumunda bulunmasını anlatan masala benziyordu.

Öyle olduğu için kestirip atmıştı zaten babası. Çieko'nun aklına, çiçeklerin altında doğduğuma göre, Parlayan Prenses gibi beni de ay ülkesinden birileri almaya gelir mi acaba, diye espri yapmak geçtiyse de, söylemedi.

Terk edilmiş bir çocuk da olsa, kaçırılmış bir çocuk da olsa, şimdiki ana babası Çieko'nun nerede doğduğunu bilmiyordu. Çieko'nun gerçek ana babasının kim olduğunu da bilmiyor olmalıydılar elbette.

Çieko kötü bir şey sorduğuna pişman olmuştu. Ancak özür dilememesi daha iyi olacak gibiydi. İyi ama birdenbire bu soru aklına neden gelmişti? Kendisi de tam olarak anlayamamıştı, belki de Masako'nun servi köyündeki kızla kendisinin bir elmanın iki yarısı gibi benzediğini söylemesini hayal meyal anımsaması yüzündendi...

Çieko bakışlarını nereye çevireceğini bilemiyordu, sonunda kocamış akçaağacın yukarısına bakmaya başladı. Belki ay çıktığı için, belki de eğlence mekânlarının güçlü ışıkları yüzünden gökyüzünde hafif bir beyazlık vardı.

"Gökyüzünün rengi yaz zamanına yaraşır bir hal aldı" dedi onunla birlikte yukarıya bakan annesi Şige. "Baksana Çieko, sen bu evde doğdun. Seni ben doğurmadım ama sen bu evde doğdun."

"Evet" dedi Çieko başını sallayarak.

Evet, Çieko'nun Kiyomizu Tapınağı'nda Şin'içi'ye de söylediği gibi, Çieko Şige ile kocasının bir akşam vakti Maruyama'daki kirazların altından kaçırıverdiği bir bebek değildi. Mağazanın önüne terk edilmiş bir çocuktu. Kucağına alıp eve getiren Taikiçiro olmuştu.

Yirmi yıl önce olduğuna göre, Taikiçiro henüz otuzların-

daydı ve sık sık gece eğlencelerine dalıyordu. Karısı, adamın söylediklerine inanmakta tereddüt etmişti.

"Ne güzel uyduruyorsun! Gece kadınlarından birine doğurttuğun bebeği alıp gelmiş olmayasın?"

"Böyle aptalca şeyler söyleme" diyen Taikiçiro'nun yüzü öfkeden kızarmıştı. "Bu bebeğin üzerindeki giyisilere iyice bir bak! Bu bir gece kadının bebeği olabilir mi? Söylesene! Bu bir gece kadınının bebeği mi!?" diyerek karısına uzatmıştı.

Şige bebeği kucağına almıştı. Bebeğin soğumaya başlayan yanağına kendi yanağını yapıştırmıştı.

"Bu bebeği ne yapacaksın?"

"İç tarafta güzelce konuşalım. Ne diye dalıp gittin öyle?"

"Yeni doğmuş."

Ana babasının kim olduğu bilinmediği için evlatlık edinemeyeceklerinden, kütüğe evlatlık sıfatıyla kaydettirmişler, Çieko adını koymuşlardı.

Bir çocuğu evlat edinmek gerçek çocuğun doğuşuna davetiye çıkarır, derlerdi halk arasında, ama Şige'nin çocuğu olmuyordu. Neticede, Çieko tek çocuk olarak el bebek gül bebek büyütülmüştü. Nasıl bir ana babanın kendi bebeklerini terk edip gittikleri konusunu karıkoca olarak akıllarına bile getiremeyecekleri kadar uzun bir zaman geçmişti üzerinden. Çieko'nun gerçek ana babasının hayatta olup olmadığını bile bilmiyorlardı.

O akşam sofranın toplanması çok kolay olmuştu. Suşilerin sarıldığı bambu yapraklarını toparlayıp çorba taslarını yıkamaktan başka bir iş yoktu. Çieko tek başına halledivermişti. Sonra da ikinci kattaki yatak odasına çekilerek, babasının Saga'daki rahibeler manastırına götürdüğü Paul Klee ve Chagall'ın resimlerine bakmaya başladı. Uykuya dalmıştı ki, gördüğü kâbus yüzünden attığı kendi çığlıklarıyla uyanıverdi.

"Çieko! Çieko!" diye yan odadan bağıran annesi, Çieko'nun yanıtlamasına fırsat kalmadan sürgülü kapıyı açtığı gibi içeriye dalıverdi.

"İnliyordun" dedi içeri giren annesi. "Rüya mı gördün?"

Sonra Çieko'nun başucuna oturarak ışığı açtı.

Çieko yatağında doğrulmuştu.

"Of, of. Kan ter içinde kalmışsın!" dedi annesi ve Çieko'nun konsolundan tülbent alarak alnını ve boynunu sildi. Çieko herhangi bir tepki vermiyordu. Çieko'nun boynunun beyazlığına hayran hayran bakan annesi "Koltukaltlarını da siliver" diyerek tülbenti Çieko'ya uzattı.

"Teşekkür ederim, anne."

"Kötü bir rüya mı gördün?"

"Evet, yüksek bir yerden düşüyordum... Ürkütücü bir yeşillik içine düşüyordum, dibi görünmeyen bir yere."

"Herkes böyle rüyalar görür" dedi annesi. "Düştüğü yer dipsiz olur."

"..."

"Çieko, üşüteceksin. Geceliğini değiştirsene."

Çieko başını sallayarak yanıtladı ama heyecanı henüz yatışmamıştı. Kalkmaya çalışırken biraz yalpaladı.

"Tamam, tamam. Ben getiririm" dedi annesi.

Çieko oturduğu yerde becerikli ve nazik hareketlerle geceliğini değiştirdi. Çıkarttıklarını katlamaya kalkınca annesi "Katlamasan da olur. Yıkamak lazım zaten" diyerek köşedeki çamaşır sepetine koydu. Sonra da tekrar Çieko'nun başucuna geldi.

"Bu kadarcık bir rüyayla... Çieko, yoksa ateşin mi var?" diyerek elini kızının alnına koydu. Aksine, soğuktu.

"Eh, Kitayama'daki servi köyüne kadar gidince yorulmuşsundur."

"..."

"Çok bitkin görünüyorsun. Yanında yatayım mı?" diyen

annesi, yorgan ve döşeğini getirmeye hazırlanıyordu.

"Sağ ol... Artık iyiyim. Endişelenme, rahatça uyuyabilirsin."

"Öyle mi?" diyerek annesi Çieko'nun yorganının altına giriverdi. Çieko da annesine sokuldu. "Çieko, bu kadar büyüyünce bana sarılarak uyumak tuhaf geliyordur sana."

Hemen uyuyakalan annesi oldu. Çieko annesi üşümesin diye yorganı iyice üzerine örttükten sonra ışığı kapattı. Ama kendisi uyuyamıyordu.

Çieko aslında uzun bir rüya görmüştü. Annesine anlattığı rüyanın sadece son kısmıydı.

Başlangıçta, rüyadan ziyade, uykuya dalmak üzereyken sevinçli bir halde bugün Masako ile birlikte Kitayama'daki servi köyüne gidişlerini anımsamıştı. Masako'nun Çieko'ya benzettiği kız tuhaf bir şekilde aklını kurcalamıştı.

Rüyanın sonunda düştüğü o yeşillik de, beynine kazınan Kitayama yeşilliği olmalıydı.

Kuramaci Tapınağı'nda yapılan bambu kesme şenliği, Taikiçiro'nun sevdiği bir etkinlikti. Erkeksi bir yanı vardı.

Gençliğinden beri birçok kez gördüğü için yeni bir şey değildi, ama kızı Çieko'yu da yanında götürmeyi istiyordu. Hem de, Kurama'da her yıl ekim ayında yapılan ateş şenliği bu yıl masrafların fazlalığından dolayı iptal edilmişti.

Taikiçiro havanın yağmasından endişeleniyordu. Bambu kesme şenliği, tam da yağmur mevsiminin ortasında, 22 haziranda yapılırdı.

Ayın on dokuzunda, yağmur mevsimi için bile aşırı şiddetli bir yağmur yağdı.

"Acaba ertesi gün kesilir mi?" diyerek Taikiçiro arada sırada havaya bakıyordu.

"Baba, yağmur benim için sorun değil."

"Sorun o değil" dedi babası. "Hava iyi olmadıkça..."

Ayın yirmisinde de yağmur devam etti.

"Pencere ve dolapları kapatın. Aşırı nem kumaşları bozacak" dedi Taikiçiro mağazadaki çalışanlara.

"Baba, Kurama'ya gitmekten vazgeçecek miyiz?" diye sordu Çieko.

"Gelecek yıl yine yapılır. Vazgeçelim. Böylesine sisli bir havada Kurama Dağı'nın hiçbir anlamı yok..."

Bambu keserek tapınağa sunanlar keşişler değil, yakındaki köyün sakinleridir. Onlara köyün ermişleri de denir. Bambu kesme şenliğine hazırlık olarak ayın on sekizinde dörder adet erkek ve dişi bambu, tapınağın ana binasının iki yanındaki kütüklere diklemesine bağlanır. Erkek bambular kökleri kesilerek yapraklarıyla, dişi bambular ise olduğu gibi bırakılır.

Ana tapınağa doğru bakıldığında, sol tarafın Tamba köşesi, sağ tarafın ise Oumi köşesi olarak adlandırılması eskiden beri gelenekselleşmiştir.

Törende görev üstlenen ailelerin üyeleri geleneksel sade giyisiler ve eski savaşçılara özgü hasır terlikler giyer, kuşak ve çift kılıç takar, başlarına beş renkli Budist takkeleri geçirir, bellerine bambu yaprakları sıkıştırırlar. Bambu kesmek için kullanılacak kılıçlar ipekli torbalara konur. Sonra da başkanları önderliğinde tapınağa giderler.

Öğleden sonra bir sıralarında.

Tören giyisileri içerisindeki keşişlerin boruları çalınca bambu kesme töreni başlar.

İki çocuk birlikte başkeşişe "Bambu kesme töreniniz kutlu olsun!" der.

Sonra da bu iki çocuk sağ ve sola ilerleyerek her biri "Oumi bambu ne harika!" ve "Tamba bambusu ne harika!" diye bağırırlar.

Bambu kesiciler, kütüğe bağlı bambuları keserek yere indirip bir araya getirirler. İnce olan erkek bambular olduğu gibi bırakılır. Daha sonra çocuklar, başkeşişe "Bambu kesimi bitmiştir!" der.

Başkeşişler de binaya girerek iç sunağın önünde sutra okurlar. Yerlere Budistlerin kutsal çiçeği nilüferler yerine yaz krizantemleri serpilir.

Başkeşiş sunağın önündeki kürsüden inerek, servi ağacından yapılma iri yelpazesini açıp üç kez indirip kaldırır.

"Hoo" sesiyle birlikte Oumi ve tamba köşelerinde ikişerli sıra halinde bekleyen keşişler bambuları üçe ayırır.

Taikiçi bu bambu kesme törenine kızını götürme konusunda tereddüt yaşarken, Hideo koltukaltına kıstırdığı bir bohçayla kafesli parmaklığın kapısından giriverdi.

"Kızınızın kuşağını nihayet bitirebildim" dedi.

"Kuşak?" dedi Taikiçiro. "Kızımın kuşağı mı?"

Hideo dizlerinin üzerinde çöküp, ellerini kibarca yere koydu.

"Lale motifli olanı mı?" dedi Taikiçiro, öylesine.

"Hayır, hayır. Saga'daki rahibeler manastırında çizdiğiniz..." Hideo ciddiyetini koruyordu. "O gün gerçekten gençliğimden gelen toylukla size karşı edepsizlik ettim."

Taikiçiro şaşkındı. "Hayır, aksine ben memnun kaldım. Uyarıların sayesinde biraz kendime geldim. Teşekkür etmem gerekir aslında."

"İşte o kuşağı dokuyup getirdim."

"Nasıl yani?" Taikiçiro'nun şaşkınlığı derinleşmişti. "İyi de o deseni buruşturup evinizin yanından geçen dereye atmıştım.

"Attınız mı? Demek öyle" dedi Hideo. İnsanı sinirlendirecek ölçüde sakindi. "Siz gösterdikten sonra desen aklımda kalmıştı."

"İş insanı böyle yapar" derken Taikiçiro'nun yüzü düşünceli bir hal almaya başlamıştı. "Orası öyle de Hideo, benim dereye fırlatıp attığım bir deseni neden dokudunuz? Söylesenize. Ne gerek vardı?" Taikiçiro, içinden öfkeyle karışık bir hüzün duygusunun yükseldiğini hissediyordu. "Duyguların uyumu yok, pek sağlıklı değil diyen sen değil miydin Hideo?"

"Zaten o yüzden evinizden çıkar çıkmaz dereye atıverdim."

"Sata Bey, lütfen affedin" dedi Hideo, ellerini yere koyarak secde eder gibi bir halde. "Üst üste ipe sapa gelmez desenler dokumaktan aklım karman çorman olmuştu."

"Ben de aynı haldeydim. Saga'daki rahibeler manastırı sakin olmasına sakin, ama sadece yaşlı bir keşiş kalıyor ve gündüzleri de yaşlı bir kadın temizliğe geliyor, o kadar. Hissettiğim yalnızlığı anlatamam... Üstelik işlerimizin de kötüye gittiği bir zamanda senin söylediklerin çok ağır şeylerdi. Oturup da desen çizmemi gerektiren bir durum yok. Hem de öyle yeni moda bir desen. Öyle olduğu halde..."

"Ben de oturup iyice düşündüm. Botanik bahçesinde kızınızla karşılaştıktan sonra bir kez daha düşündüm."

"..."

"Lütfen kuşağa bir bakar mısınız? Eğer hoşunuza gitmezse hemen buracıkta makasla lime lime doğrarsınız."

"Öyle olsun" dedi Taikiçiro başını sallayarak. "Çieko! Çieko!" diye kızını çağırdı.

Büroda mağaza müdürünün yanında oturan Çieko kalkıp yanlarına geldi.

Çattığı kaşları, kuvvetle sıktığı dudaklarına bakılırsa Hideo'nun kendine çok güvendiği belli oluyordu, ama bohçayı açarken parmakları hafiften titreyivermişti.

Taikiçiro'ya bir şeyler söylemeye çekiniyor gibiydi. Çieko'ya dönerek "Çieko Hanım, lütfen bir bakınız. Babanızın desenine göre dokudum" diyerek çift kat kuşağı rulo edilmiş halde uzattı.

Çieko kuşağı uç kısmından hafifçe açtı.

"Ah, babacığım! Klee'nin resimlerinden esinlenmiş olmalısınız. Saga'da mı çizdiniz?" diyerek kuşağı dizlerinin üzerinde iyice açtı. "Harika olmuş!"

Taikiçiro suratını asmış, hiçbir şey söylemeden bekliyordu.. Fakat desenini Hideo'nun bu ölçüde aklında tutabilmiş olmasına hayret ediyordu.

"Babacığım!" dedi Çieko, sevincini gizleyemediği sesiyle. "Gerçekten harika bir kuşak!"

"..."

Sonra da elini kuşağın kumaşında gezdirerek "Çok da iyi dokunmuş" dedi, Hideo'ya.

"Sağ olun" derken, Hideo bakışlarını önüne indirdi.

"Tamamen açıp bakabilir miyim?"

"Elbette" diye yanıtladı, Hideo.

Çieko kalkarak iki adamın bakışları arasında kuşağı yere serdi. Elini babasının omzuna koyarak kuşağı izlemeye daldı.

"Nasıl olmuş baba?"

"..."

"Güzel olmamış mı?"

"Gerçekten hoşuna gitti mi?"

"Evet babacığım, çok teşekkür ederim."

"Biraz daha iyice bak istersen."

"Yeni bir desen olmuş. Kimonosuna göre değişir ama... Gerçekten güzel bir kuşak."

"Öyle ha... Hoşuna gittiyse Hideo'ya teşekkür et."

"Hideo Bey, teşekkür ederim" dedi Çieko, babasının arkasında yere çöküp Hideo'yu başını eğerek selamladı.

"Çieko" dedi babası. "Bu kuşakta uyum var mı? Mesela duyguların uyumu?"

"Nasıl? Uyum mu?" Çieko ummadığı bu soru karşısında kuşağa tekrar baktı. "Uyum dediğiniz birlikte giyilen kimono ve giyen kişiye göre değişir ama... Şimdilerde, uyumu bozacak şekilde tasarlanmış giysiler moda gerçi..."

"Hımm" dedi Taikiçiro başını sallayarak. "Aslında Çieko, bu kuşağın desenini Hideo Bey'e gösterdiğimde uyum olmadığını söylemişti. Onun üzerine ben de, Hideoların atölyesi-

nin yanındaki dereye fırlatıverdim."

"..."

"Ona rağmen, Hideo'nun dokuyup da getirdiği bu kuşaktaki desen, benim desenimin tıpatıp aynısı. Boya malzemesi ve kullanılan ipliklerin rengiyle hafif değişmiş olabilir gerçi."

"Sata Bey, lütfen affediniz" dedi Hideo başını saygıyla eğerek. "Hanımefendi, gerçekten haddimi aşan bir istek olacak ama, kuşağı belinize tutar mısınız?"

"Bu kimononun üstüne mi?" dedi Çieko ve ayağa kalkıp kuşağı beline dolayıverdi. Kuşak Çieko'ya bambaşka bir hava katmıştı. Babasının yüz hatları da gevşedi.

"Hanımefendi, bu babanızın eseri" derken, Hideo'nun gözleri sevinçle parlıyordu.

Gion Festivali

Çieko elinde büyük bir pazar sepetiyle evden çıktı. Oike Caddesi'nin yukarı tarafına geçerek, Fuya semtindeki Yubahan adlı mezeciye gidecekti. Eizan Dağı'ndan Kitayama'ya doğru alevlerle kaplanmış gibi duran gökyüzünün renklerine bakarak Oike Caddesi'nde biraz oyalandı.

Yaz günleri uzun olduğundan, akşam kızıllığı için vakit henüz erkendi ve gökyüzünün öyle hüzün veren akşam saati rengi değildi. Gerçekten, gökyüzünün her yanını alevler kaplamıştı.

Çieko küçük aynasını çıkartıp, arkasında o gökyüzü manzarasıyla nasıl durduğuna baktı.

"Asla unutmayacağım, ömrüm boyunca unutmayacağım... İnsan dediğin yüreğiyle yaşar."

Eizan ve Kitayama dağları belki de o rengin baskısı altında, koyu lacivert bir hal almıştı.

Yubahan'da soya kreması ve püresi ile dulavratotu karışımlı balık ezmesi hazırdı.

"Hoş geldiniz küçükhanım! Gion Festivali dolayısıyla öyle meşgulüz ki, hiç sormayın. Sadece sizin gibi çok eski müşterilerimize bakabiliyoruz.

Bu dükkân sadece sipariş üzerine iş yapan bir yerdi. Kyoto'da şekerlemeciler arasında da böyle yerler vardır.

"Gion Festivali geldi yine. Yıllardır müşterimiz olduğunuz için teşekkür ederiz" diyen Yubahan'da çalışan kadın Çi-

eko'nun sepetini neredeyse tepeleme doldurdu.

Balık ezmesi dedikleri, yılanbalığından yaptıkları gibi, soya kreması içine dulavratotu katarak hazırladıkları bir yiyecektir. Soya püresi ise, soya kremasının içine ginko cevizi gibi şeyler karıştırılarak hazırlanır.

Bu Yubahan, şu ünlü "Şamata Yangını"nda da ayakta kalmış, iki yüz yıldan uzun bir geçmişe sahip köklü bir işletmeydi. Bazı kısımları döneme ayak uydurmak için yenilenmişti elbette... Sözgelişi pencerelere cam takılmış, soya kreması yaptıkları eski ocak tuğlayla örülmüştü.

"Eskiden kömür ateşinde yapardık, ama kömürün külü yağardı yiyeceklerin üzerine. Sonra talaş kullanmaya başladık."

"..."

Dört köşe bakır siperliklerle kapatılmış ocakta hafiften sertleşmiş soya kremasını yemek çubuklarının ucuyla tutarak, bambu çubukların üzerine sererek kuruturlar. Yukarıdan aşağıya dizili bambu çubukların yeri kremanın durumuna göre değiştirilir.

Çieko yiyeceklerin hazırlandığı iç tarafa kadar giderek eski sütuna elini dayadı. Annesiyle birlikte geldiği zamanlarda, annesi sütunun üzerinde elini mutlaka gezdirirdi.

"Ne ağacından?" diye sordu Çieko.

"Servi. Nasıl da tavana kadar dimdik yükseliyor, değil mi?"

Çieko sütunun eskiliğine dokunduktan sonra dükkândan çıktı.

Çieko geri dönerken, Gion Festivali'nin müzik provalarından gelen sesler yükseliyordu.

Gion Festivali dendiğinde, uzaktan gelen ziyaretçiler, sadece 17 temmuzda yapılan gösterişli arabaların geçit töreni olduğunu sanır. En fazla da bir gece önce dağları görmeye gelirler.

Fakat, Gion Festivali'nin etkinlikleri temmuz ayı boyunca sürer.

Çocukların bindiği uzun araba her yıl geçit töreninin en önünde gider, ama diğer arabaları belirlemek için temmuz ayının ikisinde ya da üçünde, belediye başkanı tarafından kura çekimi yapılır.

Arabalar festivalin önceki günü hazırlanır, ama 10 temmuzda yapılan "Tahtırevan Sunak Yıkama Töreni", festivalin belki de gerçek başlangıcıdır. Kamo Nehri'nin Büyük Şico Caddesi köprüsünde tahtırevan sunaklar yıkanır. Yıkamak dediysek, keşişlerin suya daldırdığı söğüt dallarına yapışan damlaları tahtırevanların üzerine serpmesinden ibarettir.

Sonra da 11 temmuz günü, geçit töreninin başını çeken arabaya binecek çocuk Gion Tapınağı'nı ziyaret eder. Tapınağa at üstünde gider, krizantemlerle süslü ipekli giysiler içindedir. Refakatindekilerle birliktedir, beşinci dereceden saray statüsünü canlandırmak için gitmektedir. Çünkü saray içinde ancak beşinci statü ve üzerindekiler hizmet edebilir.

Eski zamanlarda Budizm ve Şinto gelenekleri birbirine karıştığından, çocuğun iki yanındaki refakatçi çocukların merhamet ve erdem Budalarını, çocuğun ise Şinto tanrılarıyla evliliği temsil ettiği zamanlar da olmuştu.

"Bu acayip bir şey. Ben erkeğim" demişti Şin'içi Mizuki, çocukluğunda o başoğlan rolü verildiğinde.

Yine bu başı çeken çocukla ilgili "Farklı Ateş" ritüeli vardır. Çocuk kendi evinden farklı bir yerde pişirilmiş yemeği yer. Fakat artık bu kısımda kısaltılarak, sadece çocuğun yemeğine farklı evlerden getirilen bir parça ateş değdirilirmiş. Evdekiler dalgınlıkla bu ritüeli unuttuğunda, çocuğun "Ateş nerede? Ateş nerede?" diye sızlandığı olurmuş. Elbette bu sadece bir söylentiden ibaret de olabilir.

Kısacası, törenin başını çekecek çocuğun işi bir günden ibaret olmadığı için, pek de kolay bir iş değildir. Tahtırevan-

ları çıkartan semte selamlaşmalar için gitmek de görevleri arasındadır. Festival etkinlikleri gibi, çocuğun işi de neredeyse bir ay sürer.

Kyotolular, 17 temmuzdaki geçit töreninden ziyade, 16 temmuz gecesi yapılan etkinliklerden daha fazla zevk alıyor gibidir.

Gion Festivali günü yaklaşmıştı.

Çiekoların evinde de, ön taraftaki kafes parmaklıklar çıkartılarak canla başla hazırlıklar yapılmaya başlanmıştı.

Kyotolu bir kız olan Çieko, üstelik de Şico Caddesi yakılarındaki Yasaka Tapınağı'nın kayıtlı müridi olan Çieko için, her yıl yapılan Gion Festivali yeni bir şey değildi. Kyoto'nun sıcak yaz günlerinde yapılan bir festivaldi.

Sürekli taze kalan anısı, Şin'içi'nin çocukken geçit töreninde başı çeken arabadaki haliydi. Festival yaklaşıp da Gion müzikleri çalınmaya, tahtırevanlar fenerlerle çevirilmeye başladığında o manzara gözünün önünde canlanıverirdi. Şin'içi de Çieko da, yedi ya da sekiz yaşındaydı.

"Böyle güzel bir çocuk kızların arasında bile yok!"

Şin'içi'nin Gion Tapınağı'nda beşinci dereceden saray statüsü verilme ritüelini canlandıracağı gün Çieko da tapınağa kadar gitmiş, tahtırevan alayıyla birlikte şehrin sokaklarında dolaşmıştı. Tören giysileri içindeki Şin'içi, iki nedimesiyle birlikte Çiekoların mağazasına da selamlaşma için uğramıştı.

"Çieko! Çieko!" diye seslendiğinde, Çieko onu gördüğünde kızarıvermişti. Şin'içi'nin yüzü pudralanmış, dudağına da ruj sürülmüştü ama Çieko'nun yüzünde güneş yanığı renginden başka bir şey yoktu. Kafesli parmaklıklara monte ettikleri bahçe koltuğu yere yuvarlanmış, gündelik yukatasının beline yarım karışlık bir kuşak takan Çieko komşu çocuklarla birlikte çubuk maytap yakıyordu.

Bu şamata içerisinde ya da tahtırevanların geçit töreninde

şimdi bile Şin'içi'nin o halini görür gibi oluyordu.

"Çieko, festival öncesi gece şenliğine gitsene" dedi annesi, akşam yemeğinden sonra Çieko'ya.

"Ya sen?"

"Misafir gelecek, ben çıkamam."

Çieko evden çıkınca adımlarını hızlandırdı. Şico Caddesi'ndeki insan seli içerisinde hareket etmek bile güçleşmişti.

Fakat, Çieko Şico Caddesi'nin neresinde hangi tahtırevanın, hangi ara sokakta hangi arabanın olduğunu çok iyi bildiğinden hepsini görmeyi başarmıştı. Her zamanki gibi muhteşemdi. Tahtırevanlardan gelen müzikler birbirine karışıyordu.

Çieko, ziyaretçiler için kurulan geçici sunağa giderek, mum isteyip yaktı ve Şinto tanrılarının önüne dikti. Festival süresince Yasaka Tapınağı tanrılarının heykelleri bu geçici sunağa getirilir. Sunak, Şinkyogoku Sokağı'ndan Şico Caddesi'ne çıkılan yerde, güney tarafındaydı.

Sunakta, yedili tavafa çıkmış bir kız buldu Çieko. Arkasından bakmakla bile, kızın yedili tavafa çıktığı hemen anlaşılıyordu. Yedili tavafın anlamı, sunaktaki tanrıların önünden bir ölçü ayrılıp, sonra tekrar geri gelip dua ederek ve bunu da yedi kez tekrarlayarak yapılır. Bu süre zarfında tanıdığı biriyle karşılaşsa bile konuşmaması gerekir.

Çieko kızı sanki bir yerden tanıyor gibiydi. Davet edilmiş gibi Çieko da yedili tavafa başladı.

Kız batı tarafına gitti, Çieko ise doğu tarafına gidip sunağa döndü. Fakat kız dua etmeye Çieko'dan daha fazla veriyordu kendini, dua süresi de uzundu.

Kızın yedi turu bitmiş gibiydi. Çieko kız kadar uzağa gitmediğinden, hemen hemen aynı anda bitirdiler.

Kız delici bakışlarla Çieko'ya bakıyordu.

"Ne için dua ettin?" diye sordu Çieko kıza.

"Beni mi gözlüyordunuz?" derken, kızın sesi titreyerek çıktı. "Ablamın nerede olduğunu bilmek istiyordum... Benim ab-

lam sen olmalısın. Tanrılar bizi burada buluşturdu." Kızın gözleri bir anda gözyaşlarıyla kaplandı.

Evet, Kitayama servilik köyünde gördükleri kızdı o.

Sunakta takılı fenerler ve tavafa gelenlerin koydukları mumlarla sunağın önü iyice aydınlanmıştı. Fakat aydınlık kızın gözyaşlarına engel olamadı. Aksine, ateşlerin parıltısı gözyaşlarında yeniden doğuyordu.

Çieko içinden yükselen duyguları var gücüyle bastırdı.

"Ben tek çocuğum. Ne ablam ne de kardeşim var" dediyse de, biraz benzi atmıştı.

Kitayama serviliğinden gelen kız hıçkırıklar içerisinde "Anladım, küçükhanım. Kusuruma bakmayın lütfen. Kusuruma bakmayın" dedi, tekrar tekrar. " Ablamı küçüklüğümden beri aklımdan çıkaramadım. O yüzden sizi bir an o sanıverdim..."

"..."

"İkizmişiz, o mu büyüktü ben mi bilemiyorum."

"İnsan insan benzer."

Kız başıyla onaylarken, gözyaşları yanaklarından kayarak yere düştü. Mendilini çıkartıp yüzünü sildi. "Küçükhanım, siz nerede doğdunuz?"

"Bu yakınlarda, toptancılar semtinde."

"Öyle mi? Peki tanrılardan ne dilediniz?"

"Annemle babamın mutluluk ve sağlığını."

"..."

"Peki, senin baban?" diye sordu Çieko.

"Uzun zaman önce... Servileri budamak için bir ağaçtan diğerine geçerken ayağı kaymış, düştüğü yer de ters bir yermiş. Köylüler öyle diyor. Ben yeni doğmuşum, hiçbir şeyden haberim yok.."

Çieko'nun göğsüne bir sızı saplandı.

İçinden hep o köye gitmek istemesi, servilere bakmaya do-

yaınamasının nedeni babasının ruhunun onu çağırmasıydı belki de.

Üstelik bu dağ köylüsü kız ikizi olduğunu söylüyor. Gerçek babası, o ikiz çocuklardan Çieko'yu terk edip gittiğini servilerin üzerinde anımsamış, dikkatini kaybederek mi düşmüştü acaba? Kesinlikle öyle olmalıydı.

Çieko'nun alnında soğuk ter damlaları birikmeye başladı. Şico Caddesi'ndeki insan kalabalığının gürültüsü, Gion müzikleri uzaklaşıp silinmişti. Gözleri kararacakmış gibi oluyordu.

Dağ köylüsü kız Çieko'nun omzuna elini koyarak, mendiliyle alnındaki terleri sildi.

"Sağ ol" dedi Çieko mendili alırken. Alnını sildikten sonra mendili kendi kuşağının arasına koyduğunun farkına varmadı.

"Peki ya annen?" diye sordu Çieko, cılız bir sesle.

"Annem de..." derken kızın sesi boğuklaşmıştı. "Ben o servilik köyünden dağın daha iç tarafında kalan annemin köyünde doğmuşum, ama annem de..."

Çieko daha fazla soru sormaktan vazgeçti.

Kitayama servilik köyünden gelen kızınkiler elbette sevinç gözyaşlarıydı. Gözyaşları dindiğinde gözleri parlamaya başladı.

Onunla karşılaştırıldığında, ayakları titreyecek, güçlükle ayakta duracak kadar karman çorman olmuştu. Çieko'nun kendini toparlayabilmesi çok güçtü. Ona güç veren bu kızın sağlık dolu güzelliğiydi. Çieko sevincini onun kadar belli edemiyordu. Yaşadığı hüznün rengi gözlerinde derinleşmeye başlamıştı.

Tam artık yapacağını bilemez bir durumdayken, kız "Küçükhanım" diyerek sağ elini uzattı. Çieko kızın elini tuttu. Derisi sert, bakımsız bir el. Çieko'nun narin ellerinden farklıydı. Fakat bu kızın umrunda değildi. Çieko'nun elini sımsıkı tutarak "Küçükhanım, hoşça kalın" dedi.

"Gidiyor musun?"

"Öylesine mutluyum ki..."

"Adın ne?"

"Naeko."

"Naeko demek. Ben de Çieko."

"Şimdi çalışıyorum, ama küçük bir köydür, Naeko derseniz hemen gösterirler."

Çieko başını salladı.

"Küçükhanım çok mutlu görünüyorsun."

"Evet, öyleyim."

"Bu akşam burada karşılaştığımızı kimseye söylemeyeceğim. Söz veriyorum. Sadece sunaktaki Gion tanrıları bilecek."

İkiz olmalarına rağmen, Naeko farklı dünyalara ait olduklarını kavramış olmalıydı. Bu düşünce Çieko'nun aklından geçince söyleyecek söz bulamadı. İyi ama terk edilen kendisi değil miydi?

"Hoşça kalın küçükhanım" dedi Naeko. "Birileri bizi görmeden..."

"Mağazamız hemen bu yakında. Naeko hiç olmazsa önünden geçip neresi olduğunu öğrensen?"

Naeko başını iki yana salladı. "Peki ya evdekiler?"

"Ailem mi? Sadece annemle babam..."

"Neden bilmem ama öyle olduğunu tahmin ettim. Seni el bebek gül bebek büyütmüş olmalılar.

Çieko, Naeko'nun elbisesinin yenini çekiştirdi. "Burada pek fazla durmayalım.

"Gerçekten de."

Sonra, Naeko sunağa dönerek sevinç içinde dua etti. Çieko da telaşla ona eşlik etti.

"Hoşça kal" dedi Naeko, üçüncü kez.

Çieko da "Hoşça kal" dedi.

"Konuşmak istediğim o kadar çok şey var ki! Bir gün mutlaka bizim köye gel. Servi korusunda bizi hiç kimse göremez."

"Teşekkür ederim."

İki kız Büyük Şico Köprüsü'ne doğru kalabalığın arasında bir süre birlikte yürüdüler.

Yasaka Tapınağı müritleri oldukça kalabalıktır. Önceki Gece Şenliği ve ayın on yedisindeki tahtırevanların geçit töreni bitse bile, etkinlikler daha sonra da devam eder. Mağazalar açık kalır, paravan resimlerle donatılır. Önceleri XVII. yüzyılda doğan ukiyoe tarzı resimler, Kano ve Yamato ekolünün resimleri ile Sotatsu'nun bir çift paravan resmi bile olurdu. Ukiyoler arasında, Avrupalıların XVI. yüzyılda Japonya'ya ilk geldikleri sıralardaki ortamı anlatan Namban paravan resmi de bulunur, bunlarda Kyoto tarzıyla yabancılar da resmedilmiş olurdu. Tüm bunlar Kyotoluların ne kadar gayretli insanlar olduğunu sembolize eden resimlerdi.

Şimdilerde kala kala tahtırevanlar kalmıştır. Onlarda da, ithal Çin kumaşları, goblen dokumalar, el dokumaları, altın brokarlı konsollar, kırkyama işlemeliler gibi kumaşlar kullanılır. XVI. yüzyılın Momoyama sanatına, yabancı ülkelerle yapılan ticaret sayesinde Japonya'ya tanıtılan estetik anlayışı da eklenmiştir.

Tahtırevanların içi de, döneminin ünlü ressamlarının çizdiği tablolarla süslenir. Tahtırevanlarda sırık olarak kullanılan kalaslar arasında, XIV ve XV. yüzyılda Çin ticaretinde kullanılan takaların direklerinin de bulunduğu söylenir.

Gion müziği basitçe "tan, tan, tıkı, tan" gibi duyulabilir, ama aslında on altı değişik müzik vardır ve Kyogen tiyatrosu, hatta eski saray müziklerine benzer.

Önceki gece şenliklerinde bu tahtırevanlar ateşli fenerlerle süslenir ve müzik başlar.

Büyük Şico Köprüsü'nün doğusunda tahtırevan yoktur, ama yine de insanda bu debdebenin Yasaka Tapınağı'na kadar devam ettiği hissi uyanır.

Büyük köprüye geldiklerinde, Çieko kalabalığın da etki-

siyle Naeko'dan biraz geride kaldı.

Naeko üç kez hoşça kal demişti ama Çieko oracıkta ayrılmak ya da mağazalarının önünden geçmek, en azından yakınına kadar giderek mağazanın nerede olduğunu göstermek konusunda kararsızdı. Naeko'ya duyduğu sıcaklık güçlenmeye başlamıştı.

"Küçükhanım, Çieko Hanım!" diye, tam köprüye adım attığı sırada Naeko'ya yaklaşan Hideo idi. Naeko'yu Çieko ile karıştırmıştı. "Önceki Gece Şenlikleri'ni seyretmeye mi geldiniz? Yalnız mısınız?"

Naeko ne yapacağını bilemedi. Yine de dönüp Çieko'yu aramadı.

Çieko çabucak insanların arkasına gizleniverdi.

"Güzel bir hava..." dedi Hideo, Naeko'ya. "Yarın da güzel olur. Yıldızlar böyle parladığına göre..."

Naeko havaya baktı. O sırada ne cevap vereceğini düşünüyordu. Naeko'nun Hideo'yu tanıyor olmasına imkân yoktu elbette.

"Geçen gün babanıza karşı görgüsüzlük ettim. Kuşak nasıl oldu?" dedi Hideo.

"Eh işte."

"Babanız sonradan sinirlenmedi umarım."

"Bilmem." Naeko konunun ne olduğunu bilmiyordu ve doğru dürüst yanıtlaması da mümkün değildi.

Fakat Naeko Çieko'dan tarafa bakmadı.

Naeko şaşkındı. Bu genç adam Çieko'nun arkadaşıysa eğer, çıkar gelirdi.

Adamın ensesi kalın, omuzları geniş, gözleri donuktu ama Naeko kötü bir insan olduğunu sanmıyordu. Kuşak meselesini açtığına göre Nişicin'de dokumacı olmalıydı. Yıllarca dokuma tezgâhının önünde kalınca, vücudun şekli de o işe uygun bir hal almıştı.

"Gençlik işte. Babanızın deseni hakkında haddimi aşan şeyler söyledim, ama bir gecede hiç uyumadan dokudum" dedi Hideo.

"..."

"Bir kez olsun takabildiniz mi kuşağı?"

"Eh" dedi Naeko, anlamı belirsiz bir şekilde.

"Nasıl oldu?"

Köprü az önceki cadde kadar aydınlık değildi ve gelip geçenlerin onlara çarpmasını gerektirecek kadar kalabalıktı. Hideo'nun kendini Çieko'yla karıştırması Naeko'ya çok tuhaf gelmişti.

İkiz çocuklar, aynı evde, aynı şekilde yetiştirilirse ayırmak güçleşebilir, ama Çieko ve Naeko tamamen farklı ortamlarda yetişmişti. Naeko'nun aklından karşısındaki adamın miyop olabileceği düşüncesi geçti.

"Küçükhanım, yirmili yaşlarınıza girişinizin bir anısı olarak benim tasarladığım bir kuşağı sizin için tüm titizliğimle dokumama izin verir misiniz?"

"Ya, evet. Sağ olun" derken, Naeko'nun sesi boğuklaşmıştı.

"Gion Festivali'nin önceki gecesinde sizinle karşılaştığımıza göre, kuşağı dokurken tanrılar yardım eder belki."

"..."

Çieko'nun bu adamın ikiz olduklarını anlamaması için yanlarına gelmediğini düşündü Naeko, durumu başka türlü yorumlayamadı.

"Hoşça kalın" dedi Naeko, Hideo'ya.

Hideo biraz afallamıştı ama "Evet, hoşça kalın. Kuşağı dokumama izin veriyorsunuz, değil mi? Hazan zamanına yetiştiririm mutlaka" diye kuşak konusunu tekrarladıktan sonra kızdan ayrıldı.

Naeko çevresine bakındıysa da Çieko'yu göremedi.

Yanına gelen genç adamın ya da kuşak meselesinin Naeko için hiçbir önemi yoktu. Sunağın önünde tanrıların bir lütfu

olarak Çieko ile karşılaştığı için yüreği sevinçle doluydu. Köprünün korkuluklarına tutunarak bir süre suya yansıyan fener ışıklarına baktı.

Sonra da, yavaş yavaş yürüyerek köprüde ilerlemeye başladı. Şico Caddesi'nin ucundaki Yasaka Tapınağı'na kadar yürümek niyetindeydi. Köprünün ortalarına kadar geldiğinde iki genç adamla konuşan Çieko'yu gördü.

"Aa!"

Naeko kendi kendine şaşkınlık nidası çıkarttıysa da, onlardan tarafa yaklaşmadı.

Üçüne şöyle bir bakmakla yetindi.

Çieko, Hideo ile Naeko'nun neler konuştuğunu merak ediyordu. Hideo'nun Naeko'yu Çieko sandığı apaçık ortadaydı ve Naeko'nun Hideo'ya cevap vermek için çok güçlük çektiğinden şüphesi yoktu.

Acaba yanlarına gitmesi daha mı iyi olurdu? Fakat gidememişti. Hatta, Hideo Naeko'ya "Çieko Hanım!" diye seslendiğinde hemen insanların arkasına saklanmıştı.

Peki neden?

Sunağın önünde Naeko ile karşılaştıktan sonra, Çieko'nun yüreğinde yaşadığı fırtına Naeko'nun yaşadığı duygulardan çok daha şiddetliydi. Naeko bir ikizinin olduğunu biliyordu ve kardeşini aradığını söylemişti. Fakat bu, Çieko'nun aklına hayaline gelmemişti. Öylesine ani olmuştu ki, Naeko'nun Çieko'yla karşılaşarak yaşadığı sevinci, Çieko'nun yaşayacak zamanı olmamıştı.

Ayrıca gerçek babasının servilerden düştüğünü, kendini doğuran annesinin genç yaşta öldüğünü de şimdi Naeko'dan öğrenmişti. Göğsüne bir sızı saplanmıştı.

Şimdiye kadar sadece komşuların fısıldaşmalarından duyduğu kadarını biliyordu. Fakat kendini terk eden insanların nerede olduklarını aklına getirmemeye gayret etmişti. Aklı-

na getirse bile öğrenebileceği bir şey değildi. Zaten, Taikiçiro ve Şige'nin sevgisi böyle şeyleri aklına getirtmeyecek kadar güçlüydü.

Bugünkü Önceki Akşam Şenliği'nde Naeko'nun anlattıklarını dinlemek, Çieko için her açıdan mutluluk verici değildi. Fakat kardeşi Naeko'ya karşı hissetiği sıcaklık gitgide güçleniyordu.

"Benden daha saf, çalışkan ve güçlü bir bünyesi var" diye mırıldandı Çieko. "Ona güvenmek zorunda kalacağım bir gün gelecek mi acaba?"

Sonra dalgın dalgın Büyük Şico Köprüsü'nü geçerken "Çieko! Çieko!" diyen Şin'içi'nin seslenişini duydu. "Neden böyle dalgın dalgın yürüyorsun? Hem de tek başına. Yüzünün rengi bile solmuş."

"Aa, Şin'içi!" dedi Çieko bir anda kendine gelmiş gibi. "Geçit alayının başını çeken arabaya ne kadar yakışmıştın!"

"Çok sıkıntılıydı ama. Şimdi özlemle anıyorum gerçi."

Şin'içi'nin yanında biri daha vardı.

"Ağabeyim. Şu aralar yüksek lisansını yapıyor."

Şin'içi'ye çok benzeyen ağabeyi, başını beceriksizce eğerek Çieko'yu selamladı.

"Şin'içi küçüklüğünde korkaktı ama çok şirindi, kız çocuklarına benzerdi. O araba için seçilmesi isabet olmuştu!" dedi Şin'içi'nin ağabeyi, yüksek sesle gülerek.

Büyük köprünün ortasına kadar gelmişlerdi. Çieko Şin'içi'nin ağabeyinin güven verici yüzüne baktı.

"Çieko, yüzün çok solgun duruyor. Sanki çok üzgünmüşsün gibi" dedi Şin'içi.

"Köprünün tam ortasındayız, ışıklardan öyle gözüküyordur" dedi Çieko kendini toplamaya çalışarak. "Üstelik Önceki Gece Şenlikleri'nin insan kalabalığı arasında bir kız üzgün duruyorsa, ne çıkar bundan?"

"Hiç hoş değil" dedi Şin'içi. Çieko'yu köprünün korkuluklarına doğru çekerek "Biraz dinlen istersen" dedi.

"Sağ ol."

"Gerçi nehirden pek rüzgâr gelmiyor ama..."

Çieko elini alnına götürerek gözlerini kapar gibi yaptı.

"Şin'içi, sen o geçit töreni arabasına bindiğinde kaç yaşındaydın?"

"Herhalde yedi. İlkokula başlamadan önceydi.

Çieko başını sallayarak dinlediyse de suskun kaldı. Alnına ve boynuna biriken soğuk terleri silmek için elini kuşağının arasına attığında Naeko'nun mendili eline geldi.

"Ah!"

Mendil Naeko'nun gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Çieko mendili elinde sıkarak gösterip göstermemekte tereddüt etti. Avucunda tostop ederek alnını sildi. Gözyaşları boşanmak üzereydi.

Şin'içi'nin yüzü kaygılı bir hal almıştı. Çünkü mendili buruş kırış bir halde kuşağının arasına koymanın Çieko'nun yapısına uygun olmadığını biliyordu.

"Çieko, ateşin mi var? Ürperiyor musun? Yaz nezlesi kötü eder insanı. Bir an önce evine dön... Seni götürelim. Ne dersin abi?"

Ağabeyi başını sallayarak olur dedi. O ana kadar bakışlarını bir an bile Çieko'dan ayırmamıştı.

"Hemen şurası, zahmet etmeyin..."

"O kadar yakınsa zaten götürmemiz gerekir" diye kestirip attı Şin'içi'nin ağabeyi.

Üçü köprünün ortalarında bir yerlerden geri döndü.

"Şin'içi, çocukken bindiğin o arabanın gittiği her yere peşinizden geldiğimi biliyor muydun?" diye sordu Çieko.

"Anımsıyorum elbette" diye yanıtladı Şin'içi.

"Küçüktüm daha."

"Küçüktün. Araba için seçilen bir çocuğun gözlerini fildır fildır oynatması hoş bir şey olmazdı. Orası öyle ama küçük bir kız

çocuğunun durmadan peşimizden geldiğini fark etmiştim. O gün çok yorulmuş olmalısın, peşimiz sıra dolaşmaktan..."

"O günlere dönemeyiz artık."

"Ne demeye çalışıyorsun?" Şin'içi hafifçe sorgulamıştı, Çieko'nun bu akşamki hali ona çok tuhaf gelmişti.

Çieko'yu mağazalarına götürünce Şin'içi'nin ağabeyi nazikçe aileyi selamladı. Şin'içi ağabeyinin arkasına sinip kalmıştı.

Taikiçiro arka odada bir misafiriyle birlikte festival sakesi içiyordu. Aslında pek içiyor sayılmazdı, misafirine eşlik etmeye çalışıyordu sadece. Şige onlara hizmet etmek için bekliyordu.

"Ben geldim" diyen Çieko'yu "Hoş geldin. Çabuk döndün" diyerek karşılayıp, kızının yüzüne baktı.

Çieko konuklarını nazikçe selamladı.

"Anneciğim, çok geç kaldım. Sana hiç yardım edemedim..."

"Olsun, olsun" dedi annesi Şige ve küçük bir hareketle Çieko'yla birlikte mutfağa çekildi. Sake servisi yapacaktı. "Çieko! Çok kötü görünüyorsun. Baksana eve kadar bırakmışlar."

"Evet, Şin'içi ile ağabeyi..."

"Yüzünün rengi çok solgun, neredeyse yalpalıyorsun" diyen Şige, elini Çieko'nun alnına koydu. "Pek ateşin yok ama üzgün görünüyorsun. Bu akşam misafir de var, beraber yatalım" diyerek Çieko'nun omuzlarına hafifçe sarıldı.

Çieko her an akacak hale gelen gözyaşlarını bastırdı.

"İç taraftaki ikinci kata geç, sen önden yatıver."

"Peki, teşekkür ederim..." derken, Çieko annesinin şefkatinden çok etkilenmişti.

"Babanın pek fazla misafiri olmuyor ya, çok yalnız kalıyor. Akşam yemeğinde beş altı kişilerdi ama..."

Sake karafını Çieko götürdü.

"Yeterince içtik. Bugünlük yeter."

Çieko misafirlerinin kadehine içki koyarken eli titredi; sol eliyle destek olduysa da, elleri hafifçe titremeye devam etti.

Bu akşam bahçedeki Hıristiyan işi fener de yanıyordu. Akçaağacın gövdesindeki menekşeler de hayal meyal seçilebiliyordu. O iki menekşenin hiç buluşamayacağını sanmıştı, bu akşam onlar da yan yana gelmişler miydi acaba? Çieko fenerin aydınlattığı iki menekşeye bakarken yine ağlayacakmış gibi oldu.

Taikiçiro da kızında bir değişiklik olduğunun farkına vardı. Arada sırada Çieko'ya bakıyordu.

Çieko usulca kalkarak iç taraftaki ikinci kata geçti. Her zamanki gibi misafirlerinin yatağı yatak odasına hazırlanmıştı. Çieko annesi ve babasıyla birlikte yatacağı odaya girince, yüklükten kendi yastığını çıkarttı ve yatağa gömüldü.

Hıçkırıkları duyulmasın diye yastığı iki kıyısından yakalayarak yüzünü iyice gömdü.

Şige yukarıya gelip Çieko'nun yastığının ıslak olduğunu görünce, "Al bakalım. Ben daha sonra geleceğim" diyerek yeni bir yastık çıkartıp tekrar aşağıya indi. Merdivenlerde bir an durduysa da hiçbir şey söylemedi.

Odaya üç yatak da sığabilirdi ama sadece iki yatak konmuştu. Üstelik biri Çieko'nun yatağıydı. Anlaşılan annesi onunla birlikte yatma niyetindeydi.

Yatağın kenarında iki pike katlı duruyordu.

Şige, misafire kızının yorganını değil kendisininkini vermişti. Çok önemli değildi ama annesinin Çieko'ya gösterdiği şefkati anlaması için yeterliydi.

Çieko'nun gözyaşları da dinmiş, sakinleşmişti.

"Ben bu evin çocuğuyum."

Bundan hiç kuşkusu yoktu, ama Naeko'yla karşılaşınca Çieko'nun duyguları allak bullak olmuş, kendini bir türlü toparlayamamıştı.

Çieko konsolun önüne oturarak aynada yüzüne baktı. Aklına hafif bir makyaj yapma düşüncesi geldiyse de, vazgeçti.

Sadece parfüm şişesini getirerek yatağa birkaç damla serpiverdi. Sonra da geceliğinin üzerine kuşağını güzelce bağladı.

Elbette kolayca uyuyabilecek durumda değildi.

"Naeko'ya çok mu soğuk davrandım acaba?"

Gözlerini kapattığında, hayalinde Nakagava köyünün servilerle kaplı güzel dağ manzarası canlandı.

Naeko'nun anlattıklarından gerçek anne babasıyla ilgili şeyleri genel olarak öğrenmişti.

"Bu evdeki annemle babama durumu açmalı mıyım?"

Bu mağazayı işleten anne babası da Çieko'nun gerçek anne babasının kim olduğunu bilmiyordu muhtemelen.

"Artık bu dünyada bile değiller..." düşüncesi aklına geldiyse de, Çieko artık ağlamadı.

Şehirden Gion müzikleri geliyordu.

Aşağıdaki misafir Oumi Nagahama'da parça kumaş işi yapıyormuş. Sarhoşlamış olacak, yükselen sesi arada sırada Çieko'nun bulunduğu iç taraftaki ikinci kata kadar geliyordu.

Misafirleri, tahtırevanların geçit alayının, Şico Caddesi'nden o geniş ve modern Kavara semtine geçerek, tali yollardan Miike Caddesi'ne dönecek şekilde rotasının değiştirilmesinden, belediyenin önünde izleyiciler için tribün kurulmasından, yani işin turistik hale getirilmesinden yakınıyordu.

Eskiden Kyoto tarzı eski sokaklardan geçer, tahtırevanların evlere çarparak hasara yol açtığı da olurdu ama bir havası vardı ve evlerden bambu yapraklarına sarılmış pastalar verilirdi. Oysa şimdi bu pastalar ortalıkta gelişigüzel dağıtılıyordu.

Şico Caddesi bir yana, dar sokaklara girildiğinde tahtırevanların alt tarafı zor görünürdü. İşin cazip tarafı da oydu.

Taikiçiro sakin sakin geniş caddelerde tahtırevanların tamamının rahatça görülebildiğini anlatmaya çalışıyordu.

Çieko, geçit başı arabasının tahta tekerlerinin sokaklar arasında dönerken çıkarttığı gıcırtıları yattığı yerde duyar gibi olmuştu.

Bu geceki misafir yan odada yatacaktı, Çieko hemen yarın Naeko'dan duyduğu her şeyi annesi babasına açmak niyetindeydi.

Kitayama servilik köyünde herkes kendine çalışırmış. Fakat her evin kendine ait bir korusu yoktur. Bir tepenin tamamen sahibi olan çok az insan vardır. Çieko, kendi anne babasının da, böyle bir tepe sahibinin yanında ücretli olarak çalıştığını düşünüyordu. "Şu sıralar çalışıyorum ama..." demişti Naeko.

Yirmi yıl öncesi olduğuna göre, ikiz çocuk sahibi olmanın verdiği utanç bir yana, ikiz çocuk yetiştirmenin de zor olduğu düşünülürse, anne babası yaşam sıkıntılarını da düşünerek Çieko'yu terk etmiş olmalıydılar.

Çieko'nun Naeko'ya soramadığı üç soru vardı. Çieko'yu henüz bebekken terk etmişlerdi, neden Naeko'yu değil de Çieko'yu terk etmişlerdi? Babası servi ağaçlarından ne zaman düşmüştü? Naeko "doğduktan hemen sonra..." demişti. Ayrıca "o servilik köyünden daha iç taraflarda kalan annemin köyünde doğmuşum" demişti ya Naeko, orasının adı neydi?

Terk edilen Çieko'nun farklı bir ortamda yetiştiğini Naeko anlamış gibiydi ve Naeko'nun kalkıp Çieko'nun yanına gelmeyeceği kesindi. Konuşmak istiyorsa, Çieko'nun Naeko'nun yaşadığı yere gitmesi gerekiyordu.

Fakat, Çieko durumu anne babasından gizleyerek oraya gidemezdi.

Çieko, yazar Ciro Osaragi'nin *Kyoto'nun Cazibesi* adlı ünlü romanını birçok kez okumuştu.

"Kitayama tomruklarının çıkartıldığı servilerin bulut katmanları gibi göğe yükselttiği yemyeşil yaprakları ve kızılçamların narin dallarının sıralandığı dağ ağaçların şarkısını bir melodi haline getirerek her yana dağıtır..." sözleri bir an aklına geliverdi.

Festival müzikleri ya da festival şamatasından ziyade o

tostoparlak dağ sırasından yayılan melodi ve ağaçların şarkısı Çieko'nun yüreğine ulaşıyor gibiydi. O melodi ve o şarkı, Kitayama'da sık sık çıkan gökkuşağının içerisinden geçerek kulaklarına doluyor gibiydi.

Çieko'nun üzüntüsü hafiflemişti. Belki yaşadığı duygu üzüntü de değildi. Birdenbire Naeko ile karşılaşmış, şaşırmış, ne yapacağını bilememiş, bunalmış olmalıydı. Fakat, kız olduğu için ağlamak kaderiydi.

Çieko yattığı yerde dönerek, gözlerini kapatıp kendini dağın melodisini dinlemeye verdi.

"Naeko o kadar sevindiği halde benim yaptığıma bak!"

Bir süre sonra misafirle birlikte annesi babası iç taraftaki ikinci kata geldi.

"Rahatınıza bakın" dedi babası misafirlerine.

Annesi misafirlerinin üzerinden çıkarttıklarını katlayıp düzelttikten sonra, ailecek yatacakları odaya gelerek babasının üzerinden çıkarttıklarını düzeltmeye el atınca "Anne, ben yaparım" dedi Çieko.

"Hâlâ uyumadın mı?" diyerek, annesi işi Çieko'ya bırakıp uzandı. "Çok hoş bir koku, çok gençsin" dedi sevinçli bir sesle.

Misafirlerin, belki de içkinin etkisiyle, sürgülü kapının ardından bile duyulacak yükseklikte horlamaya başlaması uzun sürmedi.

"Şige" dedi Taikiçiro, yanındaki yatakta yatan karısına. "Arita Bey oğlunu bize vermek istiyor olabilir mi?"

"Mağazada çalışmak için mi?"

"Hayır, içgüveysi. Çieko'ya..."

"Böyle bir konuyu neden şimdi açıyorsun? Hem daha Çieko da uyumadı" diyerek Şige kocasını susturmaya çalıştı.

"Biliyorum. Çieko'nun da dinlemesi iyi olur."

"..."

"İkinci oğlu. Bize de birçok kez iş için gelmişti."

"Ben, bu Arita Bey'den pek hoşlanmadım" dedi Şige. Kısık sesle ama sert bir şekilde kestirip atmıştı.

Çieko'nun yüreğine dolan dağ melodisi susuvermişti.

"Sen ne dersin Çieko?" dedi annesi Çieko'dan tarafa dönerek. Çieko gözlerini açmıştı ama yanıtlamadı. Bir süre suskun kaldı. Çieko ayak uçlarını birleştirmiş, hareketsiz duruyordu.

"Arita Bey bizim mağazayı istiyor. Bana öyle geldi" dedi Taikiçiro. "Üstelik, Çieko'nun güzel ve iyi bir kız olduğunu da iyice anlamışa benziyor... İş yaptığımız için, bizim mağazanın işlerini de çok iyi biliyor. Ayrıntılar hakkında bilgi veren çalışanlarımız da vardır mutlaka."

"..."

"Çieko ne kadar güzel olursa olsun, çıkarlarımız için Çieko'yu evlendirmek aklımın ucundan bile geçmez, Şige. Zaten tanrılar da öyle bir şeyi bağışlamaz."

"Orası öyle" dedi Şige.

"Benim mizacım bu işe uygun değil."

"Baba, o Saga'daki rahibeler manastırına kadar götürdüğün Paul Klee resimlerini sana hediye etmemeliydim. Gerçekten özür dilerim" diye doğrularak babasından özür diledi Çieko.

"Hiç önemli değil. O benim hobim. Beni dinlendiriyor. Hatta şu an yaşama amacım" dedi babası hafifçe başını önüne eğerek. "Gerçi, tasarım konusunda pek yetenekli değilim..."

"Baba."

"Çieko. Bu toptancıyı satıp, Nişicin de olabilir, sessiz sakin Nanzenci ya da Okasaki civarında bir yerlerde küçük bir eve taşınarak, birlikte kimono ve kuşak desenleri tasarlayalım, ne dersin? Yoksulluğa dayanabilir misin?"

"Yoksulluk benim için hiç sorun değil..."

"Öyle mi?" dedi babası. Hemen sonra da uykuya daldı. Çieko uyuyamadı.

Ertesi sabah erkenden kalktı, mağazanın önünü süpürüp kafesli parmaklıkları ve pencere panjurlarını sildi.

Gion Festivali devam ediyordu.

On sekizinde Tahtırevanları Yığma Şenliği, yirmi üçünde Sonraki Gece Şenliği, yirmi dördünde tapınak dağlarına çıkış, onun sonrasında da tapınağın önünde Kyogen tiyatrosu, yirmi sekizinde tahtırevanların arındırılıp Yasaka Tapınağı'na geri taşınması, yirmi dokuzunda da tanrılar için yapılan şenliklerin tanrılara bildirilme töreni.

Birçok iş tapınaklar şehrini bekliyordu.

Çieko içindeki fırtına dinmeksizin, yaklaşık bir ay süren festivaller dönemini geçirdi.

Sonbahar renkleri

XIX. yüzyıl Meici Dönemi'nin "aydınlanma" hareketinin izlerini günümüze taşıyan unsurlardan biri olan Horikava Caddesi'nde çalışan Kitano tramvay hattının kaldırılmasına karar verildi. Japonya'daki en eski tramvay hattıydı.

Bin yıllık eski başkentin, Batı'nın başka yeniliklerini de en önce kabul eden yer olduğu bilinir. Kyotoluların böyle bir tarafı da vardır. Fakat bu yaşlı tramvay hattının bugüne kadar işlemiş olmasında da "eski başkent" ruhu etkili olabilir. Vagonları elbette küçüktü. Karşı tarafta oturanlarla bu tarafta oturanların dizleri birbirine değermiş.

Fakat, kaldırılması söz konusu olunca ayrılmak zor gelmiş olacak ki, tramvay yapma çiçeklerle süslenerek "çiçek tramvayı" haline getirildi. Ayrıca insanlar da, o eski Meici Dönemi'nde moda olan kıyafetlerle bindiler tramvaya. Bu etkinlik halka da geniş çaplı olarak duyuruldu. Bu da bir tür "festival" haline getirildi.

Birkaç gün normalde binmeyecek olan insanların da kullanması sonucu, tramvay doldu taştı. Güneş şemsiyesi açan insanların bile olduğu temmuz sıcaklarında.

Kyoto'nun yaz güneşi Tokyo'dan daha kavurucu olur, ama Tokyo'da son zamanlarda güneş şemsiyesiyle dolaşan insanlara pek rastlamazsınız.

Taikiçiro Kyoto İstasyonu önünden geçen o çiçek tramvayında çalışırken, mahsus arkasına saklanarak, gülmesini

bastıran orta yaşlı bir kadın vardı. Eh, Taikiçiro da 1912'ye kadar devam eden Meici Dönemi'nde doğmuştu.

Tramvaya binerken, Taikiçiro kadının farkına vararak, biraz utangaç bir tavırla "Ne o! Pek Meici Dönemi'nde doğmuşa benzemiyorsunuz" dedi.

"Yakınım ama. Zaten Kitano hattı üzerinde oturuyorum."

"Öyle ya, öyleydi tabii" dedi Taikiçiro.

"Öyleydi tabii, demen çok tuhaf... Yine de anımsamış olmalısın."

"Tatlı bir kız var yanında... Nereye saklamıştın?"

"Salak sulak konuşma! Benim çocuğum olmadığını çok iyi biliyorsun."

"Bunu bilemeyiz işte. Kadın denince..."

"Ne demeye getiriyorsun? Esas erkekler öyledir."

Kadının yanındaki kız beyaz tenli, gerçekten güzelce bir kızdı. On dört on beş yaşlarında olmalıydı. Gündelik geleneksel giyisi yukata giymiş, kırmızı bir kuşak takmıştı. Kız utanarak, Taikiçiro'dan uzak durmak istercesine kadının yanına oturup hiçbir şey söylemedi.

Taikiçiro kadının yenini hafifçe çekiştirdi.

"Çisu, gel ortamıza otur."

Üçü bir süre hiçbir şey konuşmadı, ama sonra kadın kızın omzunun üzerinden Taikiçiro'ya fısıldadı.

"Bu kızı Gion'da dansçı yapayım diye çok düşündüm."

"Kimin kızı?"

"Yakınlardaki bir çayevinin kızı."

"Hımm."

"Bakıp da benim çocuğum sananlar çok oluyor" diye fısıldadı kadın, duyulur duyulmaz bir sesle.

"Ne söylemeye çalışıyorsun?"

Kadın, Yukarı Yedi Saçaklar denen yerde çayevi işletiyordu.

"Kitano'daki Tencin Tapınağı'na kadar gel. Bu kız seni çekecektir oraya..."

Taikiçiro kadının şaka yaptığını anlamıştı. "Senin yaşın kaç?" diye sordu kıza.

"Orta bire gidiyorum."

"Hımm" diyen Taikiçiro kıza bakarak "Eh, belki öbür dünyada, ya da yeniden doğarsam isterim" dedi.

Kız eğlence yerlerinde büyümüş olduğundan, Taikiçiro'nun tuhaf sözlerini anlamış gibiydi.

"Neden bu kızın çekimine kapılıp Tencin Tapınağı'na kadar gideyim ki? Bu kız Tencin tanrısının insan kılığına girmiş hali mi yoksa?" dedi Taikiçiro kadınla dalga geçerek.

"Öyle elbette."

"Ama Tencin tanrısı erkektir..."

"Bir kız çocuğu olarak yeniden doğmuş" diyerek geçiştirdi "Erkek olarak doğsaydı, yine sürgüne gönderilme talihsizliğiyle karşı karşıya kalırdı."

Taikiçiro kahkahayı patlatmak üzereydi. "Peki ya kadın olarak yeniden doğarsa?"

"Kadın olursa, eh işte, iyi birilerinin sevgisine kavuşur."

"Hımm."

Kızın güzelliğine diyecek yoktu. Siyah saçları pırıl pırıldı. Gerçekten güzel gözleri vardı.

"Tek çocuk mu?" diye sordu Taikiçiro.

"Hayır, iki ablası var. Büyük ablası gelecek yıl baharda ortaokulu bitirecek, herhalde mekânda çalışmaya başlar."

"Bu kız gibi güzel mi bari?"

"Benziyor ama bu kız kadar güzel değil."

"..."

Yukarı Yedi Saçaklar'da şu an tek bir dansçı kız bile yoktu. Dansçı kız olmak için bile ortaokulu bitirmek gerekiyordu.

Yukarı Yedi Saçaklar dendiğine göre, yalnız yedi çayevi olsa gerek. Şimdilerde sayının yirmiye çıktığını bir yerlerden duymuştu Taikiçiro.

Eskiden, öyle çok eskiden değil ama, Taikiçiro Nişicin'deki

dokumacılarla ve taşralı müşterileriyle birlikte Yukarı Yedi Saçaklar'a eğlenmeye giderdi. O sıralarda birlikte eğlendiği kadınlar istemese de gözlerinin önüne gelirdi. Taikiçiro'nun işleri de iyi gidiyordu.

"Senin de ilginç zevklerin var. Böyle bir tramvaya binmek gibi..." dedi Taikiçiro.

"İnsanın anılarına sahip çıkması önemlidir" dedi kadın. "Bizim meslekte eski müşterileri unutmamak..."

"..."

"Üstelik bugün, bir müşterimi uğurlamaya gittim Kyoto İstasyonu'na. Dönüş için en uygunu bu tramvay... Sata Bey, esas sizsiniz ilginç olan. Tek başınıza böyle bir tramvaya binmişsiniz..."

"Orası öyle, neden bilmem. Tramvayın çiçeklenmiş halini görmem de yeterdi" dedi Taikiçiro boynunu eğerek. "Belki geçmişe özlem duyduğum için, belki de kendimi yalnız hissettiğimden."

"Yalnızım diyecek kadar yaşlı değilsiniz. Benimle birlikte gelin, genç kızlara bir bakarsınız..."

Taikiçiro Yukarı Yedi Saçaklar'a kadar sürüklenecekti anlaşılan.

Kadın, Kitano Tapınağı tanrılarının sunağına doğru dümdüz ilerleyince Taikiçiro da onu takip etti. Kadının titizlenerek ettiği duası uzun sürdü. Kız da başını eğmiş duasını ediyordu.

Kadın Taikiçiro'nun yanına dönünce "Çisu'yu artık evine gönderelim" dedi.

"Olur."

"Çisu sen evine dön hadi."

"Teşekkür ederim" dedi kız saygıyla başını eğerek. Uzaklaştıkça adımları tipik bir ortaokul çocuğunun yürüyüşüne dönüştü.

"Kız çok hoşunuza gitmiş olmalı" dedi kadın. "İki üç yıl

sonra çalışmaya başlar. Bekleyin... Kim bilir nasıl güzelleşir? Şimdi bile çok güzel."

Taikiçiro yanıtlamadı. Buraya kadar geldikten sonra, tapınağın geniş bahçesinde yürüyüş yapmak istiyordu. Ancak hava çok sıcaktı.

"Senin mekânda biraz dinlensem? Yoruldum."

"Olur elbette. Baştan beri benim aklımdaki de oydu zaten. Uzun zaman olmuştu görüşmeyeli" dedi kadın.

O eski çayevine ulaştıklarında kadın tekrar "Hoş geldiniz. Nerelerde kaldınız? Dedikodunuzu yaptığımız oldu ama..." dedi. "Uzanın şöyle, yastık getireyim. Ha, kendinizi yalnız hissettiğinizi söylemiştiniz. Şöyle olgun bir sohbet arkadaşına ne dersiniz?"

"Eski kızlardan birini istemem."

Taikiçiro olduğu yerde uykuya dalmak üzereyken, genç bir geyşa girdi içeriye. Kız bir süre hiçbir şey söylemeden oturdu. İlk kez gördüğü bir yüzdü. Taikiçiro da zor bir müşteriydi. Taikiçiro suratını asmış, hiç de konuşacakmış gibi durmuyordu. Geyşa belki de müşterisini havaya sokmak için bu işe iki yıl önce başladığını ve buluştuğu erkek sayısının kırk yedi olduğunu söyledi.

"Tam da efendilerinin intikamını almaya giden Akolu kırk yedi savaşçının sayısı kadar. Aralarında kırkında, ellisinde olan da vardı. Şimdi düşünüyorum da tuhaf geliyor... O kadar insanı karşılıksız sevdim diye arkadaşlarım da dalga geçerlerdi."

Taikiçiro artık iyice ayılmıştı.

"Peki ya şimdi?"

"Şimdi sadece bir kişi."

O sırada sahibe kadın da aralarına katıldı.

Geyşa yirmi yaşlarındaydı. Yine de, yüzeysel takıldığı "kırk yedi kişi"yi gerçekten hatırlıyor mu acaba diye düşündü Taikiçiro.

Bir de, çalışmaya başladığının üçüncü günü müşterisine lavaboyu göstermiş, adam onu öpmeye kalkınca dilini ısırmıştı.

"Kanadı mı?"

"Evet, evet, kanadı. Müşteri tedavi masraflarını ödememi söyledi. Çok sinirlenmiştim, ağladım, biraz şamata çıktı. Öyle ama sonuçta suçlu olan oydu. Adamın adını bile unuttum."

"Hımm." Taikiçiro, o sıralarda on sekiz on dokuz yaşındaki bu narin Kyoto güzelinin nasıl olup da o kadar sert ısırabildiğine hayret ederek geyşanın yüzüne baktı.

"Dişlerini göstersene" dedi Taikiçiro geyşaya.

"Diş mi? Benim dişlerimi mi? Konuşurken göremediniz mi?"

"İyice göster."

"Olmaz, utanırım" diye geyşa ağzını kapattı. "Sizin de aklınıza neler geliyor böyle. Şimdi nasıl cesaret edip de konuşayım."

Geyşanın güzel ağzında küçük küçük dişler sıralanmıştı. Taikiçiro işi zevzekliğe vurarak "Dişlerin kırıldı da yenisini yaptırdın, değil mi?"

"Dil dediğiniz yumuşak bir şeydir" dedi geyşa boş bulunarak. "Artık dayanamayacağım" diyerek yüzünü sahibenin arkasına gizledi.

Bir süre sonra Taikiçiro sahibeye "Buraya kadar geldiğime göre Nakasato'ya da bir uğrayayım" dedi.

"Olur... Nakasato'dakiler de çok sevinir. Sizinle birlikte geleyim mi?" diyerek sahibe kalktı. Herhalde bir süre konsolun önünde kalacaktı.

Nakasato eskiden olduğu gibiydi ama müşteri odaları yenilenmişti.

Bir geyşa daha onlara katıldı ve Taikiçiro akşam yemeği sonrasına kadar orada kaldı.

Taikiçiro oradayken uğramıştı mağazaya Hideo. Kızınız için geldim deyince Çieko mağazaya geçmişti.

"Gion Festivali'nde söz verdiğim kuşak desenini çizmiştim de, birlikte bakalım istedim" dedi Hideo.

"Çieko!" dedi annesi. "İç tarafa geçin."

"Peki."

İç bahçeye bakan odada Hideo çizdiği deseni Çieko'ya gösterdi. İki ayrı desen vardı. Birinde yaprakları işlenmiş krizantemler vardı. Krizantem yaprağı oldukları anlaşılamayacak kadar yeni bir şekilde düzenlenmişti. Diğerinde ise akçaağaç yaprakları vardı.

"Güzel olmuş" dedi Çieko desenlere bakarak.

"Hoşunuza gitmesine o kadar sevindim ki..." dedi Hideo. "Hangisini yapayım?"

"Öyle ya... Krizantem olursa bütün yıl boyunca kullanılabilir."

"Öyleyse krizantemli olanını dokuyayım."

"..."

Çieko'nun yüzü başını önüne eğdiğinde hüzünlü bir hal aldı.

"İkisi de çok güzel ama..." dedi boğuk bir sesle. "Çamlarla, servilerle kaplı bir dağ yapamaz mısın?"

"Çamlarla, servilerle kaplı bir dağ mı? Zor olacak gibi ama bir düşünürüm" dedi Hideo, sorgulayıcı bir yüz ifadesiyle Çieko'nun yüzüne bakarak.

"Hideo Bey, kusura bakmayın."

"Kusura bakacak ne oldu ki?.."

"Sorun şu ki..." dedi Çieko, bir an ne diyeceğini düşünerek. "Festival gecesi Şico Köprüsü'nde sizin kuşak için söz verdiğiniz kız, aslında ben değildim. Farklı biriydi."

Hideo'nun sesi bile çıkmadı. İnanamıyordu. Yüzünden kan çekilmişti sanki. Çieko için olduğunu düşünüp kendisini işe vermiş, desenini bile kendi eliyle yapmaya çalışmıştı oysa. Yoksa, Çieko kendisini tamamen reddetmek niyetinde miydi?

Çieko'nun sözleri ve tavrı anlaşılmaz gelmişti. Hideo içinde kopan fırtınayı biraz olsun bastırmayı başarmıştı.

"Ben sizin hayalinizle mi karşılaştım öyleyse. Konuştuğum bir hayal miydi? Gion Festivali'nde ortaya hayaller mi çıkıyor?" Hideo "yüreğimdeki kişi"nin hayali dememeye özen gösterdi.

Çieko'nun yüz hatları gerginleşerek "Hideo Bey, o an konuştuğunuz kişi benim kardeşimdi."

"..."

"Kardeşim."

"..."

"Benim de ilk kez o akşam karşılaştığım kardeşim."

"..."

"Bu kardeş konusunu henüz annemle babama açmadım."

"Ne!?" Hideo şaşırmıştı, hiçbir şey anlayamıyordu.

"Kitayama tomruklarıyla ünlü köyü bilirsin. O kız orada çalışıyor."

"Ne!?"

Hideo iki heceyi yan yana getiremeyecek kadar şaşkındı.

"Nakagava Mahallesi'ni bilirsin" dedi Çieko.

"Evet, sadece bir kez gezi otobüsüyle gitmiştim..."

"O kız için bir kuşak yapın."

"Olur."

"Yaparsınız değil mi?"

"Olur" diye tekrar onayladı Hideo, kuşku içerisindeydi. "O yüzden mi kızılçamlar ve servilerle kaplı bir desen yapmamı söylediniz?"

Çieko başını sallayarak onayladı.

"Tamam olur. İyi de yaşadığı ortamla fazla bütünleşmiş olmaz mı?"

"Orası sizin nasıl bir desen tasarlayacağınıza bağlı, değil mi?"

"..."

"Yaşamı boyunca saklayacaktır. O kızın adı Naeko. Tepe sahibi bir ağanın kızı olmadığı için canını dişine takarak çalışır. Benden çok daha, çok daha güvenilir..."

Hideo hâlâ inanmamış gibiydi, ama "Siz istedikten sonra elimden gelenin en iyisini yaparım" dedi.

"Bir kez daha söylüyorum, kızın adı Naeko."

"Anladım. Peki size neden o kadar benziyor?"

"Kardeşim olduğu için."

"Her ne kadar kardeş de olsanız..."

İkiz olduklarını Çieko henüz Hideo'ya açıklamamıştı.

Belki de yaz festivali diye hafif makyaj yapıldığından, Hideo gece ışıkları altında pek iyi göremeyerek Naeko'yu Çieko ile karıştırmış olabilirdi.

Gösterişli kafes parmaklıklar, dışarıdaki dış kafesli parmaklıklar, panjurlu pencereler ve içeri doğru uzanan bir mağaza. Günümüzde de görülebilecek bir mağaza tarzı olabilir belki, ama Kyoto tarzı bir konfeksiyon toptancısının kızı ile Kitayama'da servi tomrukçusu için çalışan bir kızın nasıl olup da kardeş olduklarını Hideo'nun bir türlü aklı almıyordu. Fakat, bu tür şeyleri pek fazla kurcalamamak gerekirdi.

"Kuşağı yaptığımda buraya mı getireyim?" diye sordu Hideo.

"Bilmem" diyerek, Çieko bir an düşündü. "Naeko'ya götürmenizi rica edebilir miyim?"

"O da olur."

"Öyle yapın lütfen" dedi Çieko. Çok içten rica ettiği belli oluyordu. "Uzak bir yer gerçi..."

"Olsun. Uzak dediğiniz hemen şurası zaten."

"Naeko çok sevinecektir."

"Kabul eder mi acaba?" dedi Hideo. Endişelenmesi hiç de yersiz değildi. Naeko çok şaşıracaktı muhtemelen.

"Ben iyice anlatırım Naeko'ya."

"Öyle mi? Bir de... Tamam götüreceğim de, evleri nerede?"

Bunu Çieko da bilmiyordu. "Naeko'nun oturduğu ev."

"Yani?"

"Ya telefonla ya da mektupla size bildiririm."

"Peki" dedi Hideo. "Çieko Hanım, sizden iki tane varmış gibi değil de, size kuşak yapıyormuş gibi titizlikle dokur, kendim teslim ederim."

"Sağ olun" dedi Çieko başını saygıyla eğerek. "Zahmet olacak. Durumu tuhaf mı buluyorsunuz?"

"..."

"Hideo Bey, kuşağı bana değil de Naeko'ya yaptığınızı düşünerek dokuyun lütfen."

"Tamam, anladım."

Bir süre sonra oradan ayrılan Hideo kendini sırlarla kuşatılmış hissediyordu. Fakat bir yandan da deseni düşünmeye başlamıştı. Kızılçamları ve servili dağ manzarasını çok gösterişli yapmazsa, kuşak Çieko için çok basit kalacaktı. Hideo hâlâ kuşağın Çieko için olduğunu düşünüyordu. Hayır, eğer o Naeko denen kız için yapacaksa, kızın çalıştığı ortamdan biraz farklılığı olmalıydı. Çieko söylediklerinde haklıydı.

"Çieko benzeri Naeko" ya da "Naeko benzeri Çieko" ile karşılaştığı Büyük Şico Köprüsü'nden geçmek için Hideo adımlarını o tarafa yöneltti. Fakat, gün ortasında hava çok sıcaktı. Köprünün korkuluğuna dayanarak gözlerini kapatınca insan kalabalığının ya da geçen trenlerin sesini değil, nehrin sesini duymaya çalıştı.

Çieko o yıl Daimonci ateşini seyretmeye gitmedi. Annesi Şige nadiren babasının yanına gidince Çieko evde kaldı.

Babası ve arkadaşları, yakınlardaki iki üç yeni toptancıyla birlikte Kiya semtindeki çeyevinde yer ayırtmışlardı.

On altısında yapılan Daimonci etkinliği, Bon Festivali sırasında çağırılan ruhların yolcu edilme festivalidir. Geceleyin meşale ateşlerini havaya fırlatarak boş gökyüzünün ka-

ranlığında yükselen ruhların yolunu aydınlatma âdeti, dağda kocaman bir ateş yakma işine dönüşmüştür.

Şenliğin esası Higaşiyama Dağı'ndaki Nyoi-ga-dake'de yakılan ateştir, ama aslında beş ayrı dağda ateş yakılır. Altın Tapınak Kinkakuci yakınındaki Ookitayama'da, Matsu-ga-saki Dağı'nda, Batı Gamo'daki Myoken Dağı'nda ve Yukarı Saga Dağı'nda olmak üzere toplam beş dağda uğurlama ateşleri birbiri ardına yakılır. Bu ateşlerin yandığı kırk dakika boyunca kentteki neon lambaları ve reklam panoları da söndürülür.

Uğurlama ateşinin yakıldığı dağların ve gökyüzünün aldığı renk, Çieko'da sonbahar rengi hissi uyandırırdı.

Daimonci'den iki hafta kadar öncesinde sonbahar başlangıcı sayılan gece, Aşağı Gamo Tapınağı'nda yazı uğurlama ayini yapılır.

Çieko, uğurlama ateşlerini görmek için arkadaşlarıyla birlikte birçok kez Gamo Nehri'nin bendine gitmişti.

Ateşleri çocukluğundan beri görmeye alışıktı ama "Bu yıl da artık Daimonci ateşi zamanı geldi çattı..." düşüncesi, her geçen yıl daha fazla duygulandırmaya başlamıştı Çieko'yu.

Çieko mağazanın önüne çıkar, parmaklıkların çevresinde komşu çocuklarıyla oynardı. Herhalde, Daimonci ateşi küçük çocukların umurlarında bile değildi. Havai fişekler çok daha eğlenceli gelirdi.

Fakat bu yazın Bon zamanı, Çieko'nun yeni bir üzüntüsü vardı. Çünkü, Gion Festivali'nde Naeko ile karşılaşarak gerçek anne babasının genç yaşta öldüğünü öğrenmişti.

"Öyle ya, hemen yarın Naeko'yu görmeye gideyim" dedi Çieko kendine. "Hideo Bey'in kuşak meselesini iyice anlatmam gerek..."

Ertesi gün öğleden sonra, Çieko pek fazla göze batmayan kıyafetler içinde evden çıktı. Çieko Naeko'yu gündüz gözüyle görmemişti.

Bodai durağında otobüsten indi.

Kitayama semti, kalabalık bir dönemini yaşıyordu. Erkekler servi tomruklarının kabuklarını sıyırmaya başlamıştı. Her yer servi kabuğu parçalarıyla dolmuştu.

Çieko tereddüt içerisinde yürürken, Naeko sevinçle koşarak ona yaklaştı.

"Küçükhanım, ne iyi ettiniz gelerek! Gerçekten, gerçekten, iyi ki...."

Çieko, Naeko'nun üzerindeki iş elbiselerine bakarak "İşine engel olmayayım" dedi.

"Hayır, hayır. Bugün izin aldım. Sizi görünce..." dedi Naeko nefes nefese. "Servi koruluğunda konuşalım. Bizi orada kimse bulamaz" diyerek Çieko'yu kolundan çekerek yürümeye başladı.

Naeko bir solukta önlüğünü çıkartarak toprağın üzerine serdi. Tamba pamuğundan yapılma önlük, sırt tarafında kavuşacak şekilde yapıldığı için ikisinin yan yana oturabileceği kadar genişti.

"Otur lütfen" dedi Naeko.

"Sağ olasın."

Naeko başına bağladığı bezi çözüp saçlarını elleriyle düzelterek "Gerçekten çok iyi ettin geldiğine! Öyle sevinçliyim ki!" diye sevinçten parlayan gözleriyle Çieko'ya baktı.

Toprak kokusu, ağaçların kokusu, yani servilik dağının kokusu bir hayli keskindi.

"Servi sıralarının güzelliğini sevdiğim için arada sırada gelirim buraya, ama ormanın içine ilk girişim" dedi Çieko çevresine bakınarak. Dimdik yükselen hemen hemen aynı kalınlıktaki servilerle çevrelenmişlerdi.

"İnsan elinden çıkma bu orman" dedi Naeko.

"Nasıl yani?"

"Şu gördüğün kırk yaşındadır herhalde. Kesilip sütun yapmak için kullanılır. Halinde bırakılsa belki bin yıl boyunca kalınlaşır, uzar. Bazen öyle düşünüyorum. Ben doğal ormanları

daha çok severim. Bu köy ise kesmek için ağaç dikiyor işte..."

"..."

"Bu dünyada insanoğlu olmasaydı, Kyoto şehri olmazdı herhalde. Ya doğal bir orman, ya da bir çayır olurdu yerinde. Buralar da geyiklerin ya da yabandomuzlarının yaşam alanı haline gelirdi. İnsanoğlu neden çıkmış ki ortaya? Çok korkutucu, insanoğlu..."

"Naeko, hep böyle şeyler mi düşünürsün?" diye sordu Çieko. Şaşırmıştı.

"Eh, arada işte..."

"Naeko, sen insanları sevmiyor musun?"

"İnsanları çok severim ama..." diye yanıtladı Naeko. "İnsanlar kadar sevdiğim bir şey yok ama, eğer yeryüzünde insanlar olmasaydı nasıl olurdu acaba? Dağda budama işi yaptıktan sonra, bir anda aklıma geliverir işte..."

"Bu yüreğinin derinliklerindeki gizli bir kötümserlik de olabilir."

"Ben kötümserlikten nefret ederim. Her gün neşeyle, sevinçle çalışırım... Orası öyle ama insan dediğin..."

"..."

İki kızın girdiği servi korusu aniden karardı.

"İkindi yağmurları başladı" dedi Naeko.

Yağmur, servi dallarında birikip kocaman damlalar haline gelerek yere düşmeye başladı.

Peşinden gök gürlemeye başladı.

"Korkuyorum, hem de çok!" diyerek, beti benzi atan Çieko Naeko'nun eline sarıldı.

"Çieko, dizlerini kırarak biraz büzül" der demez, Naeko Çieko'nun üzerine kapanarak vücuduyla neredeyse tamamen örtüverdi.

Gök gürlemeleri iyice şiddetlendi ve şimşeklerle birbirine karışmaya başladı. Dağ yarılacakmış gibi gürültüler çıkıyordu.

Fırtına, iki kızın tam üzerine yaklaşmış olmalıydı.

Servi dalları yağmurla hışırdıyor, her şimşek çakışında yer aydınlanıyor, iki kızın çevresindeki servilerin köklerini bile görünür kılıyordu. Tüm güzelliğiyle dimdik yükselen ağaç kökleri böyle bir durumda korku verici oluyordu. Korkuyu akıllarına getirmeye zaman bulamadan şimşekler çakıyordu.

"Naeko, düşecek galiba" diyerek Çieko iyice büzüştü.

"Düşer belki. Orası öyle ama bizim üzerimize değil!" dedi Naeko güçlü bir sesle. "Gelsin de görelim!"

Sonra Çieko'yu iyice sarmaladı.

"Küçükhanım, saçlarınız biraz ıslanmış" diyerek elbeziyle Çieko'nun saçlarının arkasını kuruladıktan sonra, iki kat ederek Çieko'nun saçlarını örttü. "Belki biraz ıslanabiliriz, ama şimşek asla üstünüze ya da yakınınıza isabet etmez."

Aslında cesur bir kız olan Çieko, Naeko'nun yürekli sesiyle biraz rahatlamıştı.

"Sağ ol... Gerçekten çok sağ ol" dedi. "Beni koruyacağım diye kendin nasıl ıslanmışsın böyle!"

"İşçiyim ben, biraz ıslanmak etkilemez beni" dedi Naeko. "Çok sevinçliyim."

"Belinde parlayan şey ne?" diye sordu Çieko.

"Ah, dalgınlıkla unutmuşum. Bıçkım. Budama yapıp, servi tomruklarının kabuklarını temizlerken uçarak geliverince belimde kalmış" diyen Naeko, bir an farkına vararak "Bu havada tehlikeli olur" deyip bıçkıyı uzağa bir yere fırlattı. Sapı olmayan küçük bir bıçkıydı. "Dönerken alırım. Hiç dönesim yok gerçi..."

Naeko'nun vücüduyla kendisini korurkenki halini tam olarak hissedebiliyordu Çieko.

Her ne kadar yaz bile olsa, dağ yerindeki ikindi yağmuru soğuktu, ama boynundan ayaklarına kadar onu örten Naeko'nun vücudunun sıcaklığı kendi vücuduna yayılıyor, iliklerine kadar işliyordu. Sözcüklere dökülemeyecek içten bir sıcaklıktı. Çieko yaşadığı mutlulukla bir süre gözlerini ka-

pattı. "Naeko, gerçekten çok sağ ol" dedi tekrar. "Annemizin karnında da beni böyle sarmalıyor muydun acaba?"

"Eh, herhalde itişip kakışıyorduk."

"Belki de" diye gülüverdi Çieko içtenlik dolu bir sesle.

İkindi yağmuru şimşekleriyle birlikte uzaklaşmıştı.

"Naeko, çok sağ ol, gerçekten... Artık sorun kalmadı sanırım" diyen Çieko, Naeko'nun altından sıyrılmak için hareketlendi.

"Evet, ama biraz daha öyle kal. Servilerin yapraklarında hâlâ damlalar vardır, düşmeye devam eder..." diyen Naeko kımıldamadan aynı durumda kaldı.

Çieko elini Naeko'nun sırtına götürerek "Ne kadar ıslanmışsın! Üşümüyor musun?" diye sordu.

"Ben alışığım, hiçbir şey olmaz bana" dedi Naeko. "Siz geldiniz ya, her yanımı ateş bastı sanki! Siz de ıslandınız biraz."

"Naeko, babamızın düştüğü yer buralar mıydı?" diye sordu Çieko.

"Bilmiyorum, ben memedeydim henüz."

"Annemizin memleketi neresiydi? Dedemiz, büyükannemiz var mıydı?"

"Onu da bilmiyorum" diye yanıtladı Naeko.

"Onun memleketinde büyümedin mi?"

"Küçükhanım, bunları niçin soruyorsun?" diyen Naeko sesini sertleştirince Çieko konuşmayı bıraktı. "Sorduğun kişiler, senin için asla varolmamış insanlar."

"..."

"Sadece benim kardeşin olduğunu düşünmen yeter bana. Gion Festivali'nde gereksiz şeyler konuştum."

"Hiç de değil, çok sevinmiştim."

"Ben de... Orası öyle ama sizin o mağazaya gidemem ben."

"Gelebileceğin şekilde ayarlarım. Anne babamla konuşurum..."

"Bunu yapmayın" dedi Naeko sertçe. "Eğer siz, şimdi olduğu gibi sorun yaşayacak olursanız, ölümüm pahasına olsa ko-

rumak için gelirim... Anlayabiliyorsunuzdur umarım."

"..."

Çieko'nun gözleri yanmaya başlamıştı. "Baksana Naeko. Festival gecesi o adam seni benimle karıştırınca ne yapacağını bilememiş olmalısın."

"Ha, şu kuşak deyip duran bey mi?"

"O genç adam, Nişicin'de bir dokuma zanaatkârı. Sana tüm hüneriyle bir kuşak yapacağını söyledi, değil mi?"

"Seninle karıştırmıştı, Çieko."

"O kuşağın desenini göstermeye geldi geçenlerde. Bunun üzerine konuştuğu kişinin ben olmadığımı, benim kardeşim olduğunu söyledim."

"Ne!?"

"Naeko adlı kardeşim için de bir kuşak dokumasını rica ettim."

"Bana mı?"

"Sana söz vermemiş miydi?"

"Beni başkasıyla karıştırmıştı ama..."

"Benim için de bir tane dokumuştu zaten. Senin için de bir tane dokusun, kardeşliğimizin nişanesi olur..."

"Bana mı?" Naeko şaşırmıştı.

"Gion Festivali gecesi söz vermemiş miydi zaten?" dedi Çieko, nazikçe.

Çieko'yu koruduğundan olacak, Naeko'nun vücudu uyuşmuş, pek kolay hareket edemiyordu.

"Küçükhanım, sizin dara düştüğünüz zamanlarda seve seve sizin yerinize bile geçer, her şeyi yaparım, ama sizin yerinize bir şey almak istemem" diyerek kestirip attı Naeko. "Öylesi sefillik olur."

"Benim yerime geçerek almayacaksın ki!?"

"Hayır, sizin yerinize geçmiş olacağım."

Çieko, Naeko'yu nasıl ikna edebileceğini düşündü.

"Ben veriyor olsam da almaz mısın?"

"..."

"Senin almanı istediğim için dokumasını ben söyledim."

"Bu biraz farklı. Festival gecesi beni sizinle karıştırdığında, size bir kuşak vermek istediğini söylüyordu" diyen Naeko bir an durakladı. "O kuşakçı, şey... dokumacı, sizden çok hoşlanıyor olmalı. Ben de bir kadınım neticede, çok iyi anlayabiliyorum."

"Peki almayacak mısın?"

"..."

"Kardeşim olduğunu söyleyerek dokumasını istedim halbuki..."

"Tamam alırım, küçükhanım" dedi Naeko, sonunda razı olmuştu. "Olmayacak şeyler söyledim, kusura bakma."

"O genç sizin evinize bırakacak. Kimlerde kalıyorsun?"

"Muraseler" diye yanıtladı Naeko. "Çok kaliteli bir kuşak olmalı. Giyecek fırsatım olur mu acaba?"

"Naeko, insan talihini önceden kestiremez."

"Öyle, elbette öyle" dedi Naeko başını sallayarak onaylarken. "Ben öyle yükseklere de gelemem ama... takacağım bir zaman gelmese bile en önemli hazinem olarak saklayacağım."

"Bizim mağazada pek kuşak satılmaz, ama Hideo Bey'in kuşağına uygun bir kimono bakayım senin için."

"..."

"Babam değişik bir adamdır, son zamanlarda gitgide işten soğumaya başladı. Bizim gibi karışık konfeksiyon toptancısında hep kaliteli şeyler bulundurulması güç elbette. Sentetik ve yünlü kumaşlar da çoğaldı son zamanlarda..."

Naeko servi dallarına bakarak Çieko'nun arkasından çekildi.

"Hâlâ damlalar düşüyor ama... Siz de bunalmış olmalısınız."

"Hayır, sayende..."

"Küçükhanım, mağazanın işlerine biraz yardım etseniz nasıl olur?"

"Ben mi?" diyen Çieko kurşun yemiş gibi ayağa kalktı.

Naeko'nun giysileri sırılsıklam olmuş, vücuduna iyice yapışmıştı.

Naeko, Çieko'yu durağa kadar bile götüremedi. Islanmaktan ziyade, göze batacaklarını düşünmüştü.

Çieko mağazaya döndüğünde, annesi Şige koridorun sonundaki açıklıkta çalışanların ikindi kahvaltısını hazırlıyordu.

"Hoş geldin!"

"Biraz geç kaldım... Babam nerede?"

"El yapımı çadırına girmiş; bir şeyler düşündüğünü söylüyor" dedi annesi Çieko'ya bakarak. "Nereye gittin? Giyisilerin ıslanmış, buruşmuş. Değiştir hemen."

"Peki" diyerek Çieko iç taraftaki ikinci kata çıkıp, yavaşça üstünü değiştirirken, bir süre oturdu. Aşağı indiğinde, annesi saat üç kahvaltısını çalışanlara dağıtmıştı bile.

"Anne" dedi Çieko, biraz titrek bir sesle. "Sadece sana anlatmak istediğim bir şey var..."

Şige başını sallayarak onayladı. "İç taraftaki ikinci kata çıkalım."

Çıktıklarında Çieko biraz gergin bir sesle "Burada da ikindi yağmuru yağdı mı?" diye sordu.

"İkindi yağmuru gelmedi buraya, beni ikindi yağmurundan konuşmak için çağırmadın değil mi?"

"Anne, ben Kitayama'daki servilik köyüne gittim. Orada benim kardeşim var... Ablam mı, kardeşim mi bilemiyorum, biz ikiziz. Bu seneki Gion Festivali'nde ilk defa karşılaştık. Gerçek annemle babam çoktan ölmüş."

Şige elbette kurşun yemişe dönmüştü. Sadece Çieko'nun yüzüne baktı. "Kitayama servilik köyü mü?.. Aa?.."

"Senden gizleyemezdim anne. Gion Festivali günü ve bu-

gün, sadece iki kez karşılaştık..."

"Kız demek! Şimdi ne iş yapıyor?"

"Servi köyündeki bir evde çalışıyor. İyi bir kız. Bize gelmek istemiyor."

"Hımm" diye Şige bir an sustuysa da "Bunu öğrenmen iyi olmuş. Sen ne düşünüyorsun Çieko?" dedi.

"Anne, ben bu evin çocuğuyum. Şimdiye kadar olduğu gibi bana kol kanat gerin" dedi ciddi bir yüz ifadesiyle.

"Bundan doğal ne olabilir!? Çieko, sen yirmi yıldır benim çocuğumsun."

"Anneciğim..." diyerek başını Şige'nin dizine koydu.

"Aslında Gion Festivali'nden beri arada sırada dalıp dalıp gidiyorsun diye birine mi âşık oldu acaba diye düşünüyor, seninle konuşmak istiyordum."

"..."

"O kızı bize getirsene. Mağazadakiler gittikten sonra, akşam da olabilir."

Çieko annesinin dizlerinin üstünde başını hafifçe salladı. "Gelmez. Benimle bile siz diye, küçükhanım diye konuşuyor..."

"Öyle mi?" diyen Şige Çieko'nun saçlarını okşadı. "Bunu bana anlatmakla iyi ettin. Sana çok mu benziyor?"

Tamba çömleğindeki cırcırböcekleri ötmeye başlamıştı.

Çam yeşili

Taikiçiro Nanzenci Tapınağı yakınlarında uygun bir satılık ev olduğunu duyunca, karısı ve Çieko'ya, bir sonbahar günü yürüyüşü havasında bakmaya gidelim dedi.

"Satın almak niyetinde misin?" dedi Şige.

"Bakalım da öyle" derken, Taikiçiro'nun bir anda suratı asılıvermişti. "Ucuz, ama küçükmüş."

"..."

"En azından yürüyüş yapmış oluruz."

"Orası öyle de..."

Şige huzursuz olmuştu. O evi satın alarak, işe oradan gelip gitmek niyetinde miydi acaba? Tokyo Ginza ve Nihonbaşi'de olduğu gibi, Kyoto merkezindeki toptancılar arasında da, şirket sahibinin başka bir evde oturup mağazaya oradan gelip gitmesi yaygınlaşmaya başlamıştı. Eğer düşüncesi buysa, Taikiçiro'nun işleri durgun bile olsa, küçük bir ev alacak parayı ayırabilecek durumdaydılar.

Fakat Taikiçiro mağazayı satıp, o küçük evde inzivaya çekilmek niyetinde de olabilirdi. Hatta, alabilecek durumdayken, bir an önce karar vermek gerektiğini de düşünüyor olabilirdi. Ancak, bu durumda Nanzenci yakınlarındaki küçük evde kocası hayatını ne yaparak devam ettirmek niyetindeydi acaba? Artık ellili yaşlarının sonuna gelen kocasının istediği gibi bir yaşam sürmesini diliyordu. Mağaza iyi para ederdi. Yine de faiz geliriyle yaşam sürmek tedirgin ediciydi.

Birisi o parayı akıllıca işletebilirse sorunları kalmazdı, ama şu an Şige'nin aklına böyle biri gelmiyordu.

Şige bu kaygılarını sözcüklere dökmese bile, kızı Çieko onun içinden geçenleri anlamış gibiydi. Çieko gençti. Bakışlarından annesini yatıştırmaya çalıştığı belli oluyordu.

Öte yanda, Taikiçiro neşeliydi, eğleniyor gibiydi.

"Baba, eğer o taraflarda gezeceksek Şoren'in Tapınağı tarafından da şöyle bir geçebilir miyiz?" diye sordu Çieko arabada. "Sadece giriş kapısının önünden geçsek de olur..."

"Kafur ağaçları değil mi? Kafur ağaçlarını mı görmek istiyorsun?"

"Öyle" derken, Çieko babasının hemen tahmin etmesine şaşırmıştı. "Kafur ağaçları için."

"Olur gidelim" dedi Taikiçiro. "Ben de gençliğimde o kocamış ağaçların gölgesinde arkadaşlarımla sohbet ederdim. Gerçi şimdi Kyoto'da o arkadaşlarımdan kimse kalmadı."

"..."

"Oraları özlemişim."

Çieko bir süre babasının anılarını tazelemesi için bekledikten sonra "Okulu bitirdikten sonra o ağaçları hiç gündüz gözüyle görmedim" dedi. "Baba, sen akşamları tur yapan otobüsleri biliyor musun? Sadece Şoren'in Tapınağı'nın tura dahil olduğu. Otobüs tapınağa varınca birkaç keşiş ellerinde fenerlerle karşılamaya geliyor."

Keşişlerin fenerleri ışığında giriş kapısına kadar gidilen yol bir hayli uzundur. Zaten işin eğlenceli yanı da budur.

Tur otobüslerinin broşürüne bakılacak olursa, Şoren'in Tapınağı rahibeleri konuklara çay sunuyorlarmış. Fakat tapınağın salonuna buyur edildiklerinde, Çieko "Çayın taze olduğuna şüphe yok ama birçok kişi kocaman tepsilere ucuz fincanları doldurarak konukların önüne alelacele koyup çekiliyor" diyerek güldü. "Aralarında rahibeler de olabilir, ama

baş döndürücü bir hızla... Hayal kırıklığı yaratır, bir de çay ılık olursa."

"Başka nasıl yapsınlar? Titizlenecek olurlarsa çok vakit alır" dedi babası.

"Bu daha hiçbir şey değil. O geniş bahçe ışıklarla aydınlatıldı ve bir keşiş bahçenin ortasına çıkıp vaaz verdi. Gece vakti, hem de uzun uzun."

"..."

"Tapınağa girdiğimizde bir yerlerden koto müziği geliyordu. Acaba gerçek mi, yoksa plak mı diye konuştuk arkadaşlarımla..."

"Hımm."

"Sonra da Gion dansözlerini izlemeye gittik. Bir prova salonunda iki üç kız çıkıp dans etti, ama neyin nesi oldukları belli değildi."

"Neden?"

"Kuşakları gevşek bağlanmıştı, kimonoları da acınacak haldeydi."

"Eh, işte."

"Gion'dan sonra da Şimabara Köşkü'ne Kyogen tiyatrosu izlemeye gittik. Oyuncuların giyisileri gerçek miydi bilmem. Kızların da... Yüz mumluk ışıklar altında, sake kadehi mi desem, işte ışıkların şekli öyleydi. Sonra da giriş kapısına bakan avluda oyuncuların başı geçit töreni yürüyüşü gösterisi yapıyor."

"Oohoo! Bu kadar şey gördükten sonra daha ne istiyorsun?" dedi Taikiçiro.

"Evet. Şoren'in Tapınağı'ndaki fenerli karşılama ve Şimabara Köşkü'ndeki gösteri iyiydi" diye yanıtladı Çieko. "Sanki bunları daha önce de anlatmıştım..."

Annesi "Bir kez de beni götür. O köşkü, Kyogen oyuncularını hiç görmedim" derken, araba Şoren'in Tapınağı'nın önüne ulaşmıştı. Çieko'nun aklına kafur ağaçlarına bakmak ne-

reden gelmişti? Botanik bahçesindeki kafur ağaçlı yolu gördüğü için mi acaba? Yoksa, Kitayama servilerinin suni olarak yetiştirildiğini, doğal ormanları görmenin daha zevkli olduğunu duyduğu için mi?

Fakat Şoren'in Tapınağı'nın girişindeki taş duvarın öte yanında sadece dört kafur ağacı vardı. En öndeki en yaşlı olanıydı.

Çiekolar o kafur ağaçlarının önünde durarak hiçbir şey konuşmadan ağaçlara baktı. Bakmaya devam edince, koca kafur ağaçlarının dallarının garip kıvrımlarıyla yayılmasında, o farklı duruşlarında gizemli bir güç varmış gibi geliyordu insana.

"Bu kadar yeter mi? Artık gidelim mi?" diyerek, Taikiçiro Nanzenci tarafına doğru yürümeye başladı.

Taikiçiro cüzdanından çıkarttığı satılık evin bulunduğu yeri gösteren haritaya bakarak "Baksana Çieko, ben de pek iyi bilemiyorum, ama kafur ağaçları sıcak yerlerin, Güney ülkelerinin ağacı değil mi? Atami ya da Kyuşu gibi yerlerde bolca varmış. Buradakiler oldukça koca ağaçlar, ama devasa bonsai çalışmaları gibi geldi bana."

"Zaten Kyoto bu değil mi? Dağları, ırmakları, insanları..." diye yanıtladı Çieko.

"Öyle ya" diye kabul etti babası. "İnsanların hepsi aynı olacak diye bir şey de yok gerçi."

"..."

"Şimdiki insanlar da, tarihteki insanlar da."

"Öyle elbette."

"Senin tanımına göre, Japonya'nın tamamı öyle değil mi?"

"..."

Çieko babasının konuşmayı dallandırıp budaklandırmasının tam onun tarzı olduğunu düşündü. "Öyle ama baba, o kafur ağaçlarının gövdesi de, iyice yayılmış dalları da, dikkatli bakınca korkutuyor insanı. Tuhaf bir güç taşıyorlar sanki."

"Orası öyle. Genç bir kızın aklına bu tür şeyler mi geliyor?"

diye, babası arkasına dönerek kafur ağaçlarına ve sonra da dikkatlice kızına baktı. "Gerçekten de söylediğin gibi. Senin o parlak siyah saçlarının uzaması da... Hislerimi iyice kaybediyorum. Yaşlandım işte. Yok, yok, çok güzel şeyler söyledin."

"Baba" dedi Çieko, sesi güçlü bir sevgi yüklüydü.

Nazenci Tapınağı'nın dağ kapısından bahçesine baktıklarında sakin ve geniş olduğunu ve her zamanki gibi pek fazla insan olmadığını gördüler.

Babası satılık evin haritasına bakarak sola döndü. Ev gerçekten de küçüktü, ama duvarları yüksekti ve bahçenin iç kısmında kalıyordu. Dar bahçe kapısından girilerek evin dış kapısına ulaşan yolun iki yanında beyaz yonca çiçekleri uzun bir sıra halinde açmıştı.

"Güzelmiş" diyen Taikiçiro, kapının önünde beyaz yonca çiçeklerini görünce olduğu yerde kalakaldı. Evi görme isteğini kaybetmişti. Çünkü hemen yandaki büyükçe evin yemekli pansiyon haline getirildiğini görmüştü.

Fakat beyaz yonca dizisinin başından ayrılmak ona biraz zor geliyordu.

Taikiçiro, gelmediği süre içerisinde Nanzenci Tapınağı'nın ön tarafında kalan caddedeki evlerin çoğunun yemekli pansiyon haline getirilmesine şaşırdı. Aralarında yıkılıp yeniden yapılarak büyük grupların kalabileceği hale getirilmiş olanları da vardı, taşralı öğrenciler gürültüler arasında girip çıkıyorlardı.

"Ev güzele benziyor ama olmaz" diye mırıldandı Taikiçiro, evin kapısının önünde. "Çok yakında bütün Kyoto'yu yemekli pansiyonlar kaplayacak sanki. Kodaici Tapınağı çevresi gibi... Osaka ile Kyoto arası sanayi bölgesine dönüştü, batı kısımlarda henüz boş arsalar var ama rahat bir yer olmaması bir yana, komşu yerlerde ne gibi tuhaf evler inşa ederler kim bilir" derken, Taikiçiro'nun yüzünde yaşadığı hayal kırıklığı belirginleşmişti.

Taikiçiro'nun aklı beyaz yonca çiçeklerinde kalmış gibiydi,

yedi sekiz adım ayrıldıktan sonra dönüp tekrar baktı.

Şige ile Çieko yolda durmuş onu bekliyorlardı.

"Çok güzel açmışlardı. Bir gizemleri varmış gibi" diyerek ikisinin yanına geldi. "Orası öyle de, keşke bambulardan bir de çit yapsalarmış... Yağmur yağarsa taş yol ıslanır, yürümesi zorlaşır" dedi babası. "Bu yıl da yonca çiçeklerinin öylesine güzel açacağını bilseler evi satmaktan vazgeçerlerdi. Ancak satmaya karar verince yoncaların bulunduğu yer yosun tutmuş ya da bakımsız kalmış, pek umurlarında olmadı anlaşılan."

Çieko ve annesi cevap vermedi.

"İnsanoğlu böyle işte" derken, babasının yüzünde bir hüzün ifadesi oluşmuştu.

"Baba, yonca çiçeklerini o kadar çok mu seviyorsun?" diye sorarak Çieko babasını neşelendirmeye çalıştı. "Artık zamanı geçti, ama gelecek yıl senin için zarif bir yonca deseni düşüneyim."

"Yonca kadın desenidir. Kadınların günlük giysileri yukatalara uygun düşer."

"Desenimin kadın ya da yukata desenini andırmamasına çalışırım."

"O tür desenler ancak iç çamaşırlarında olur" diyerek kızına baktı Taikiçiro. "Ben de senin için kafur ağacı desenli bir kimono ya da yelek çizeyim. Hayalet gibi çıkarsın ortaya..."

"..."

"Erkekle kadın yer değiştirdi sanki."

"Yok öyle bir şey."

"Hayalet gibi, kafur ağacı desenli bir kimono giyip çıkabilir misin ortaya?"

"Evet çıkarım. Her yere giderim."

"Hımm." Babası kafasını önüne eğmiş, düşüncelere dalmış gibiydi. "Çieko, bir tek yonca çiçeklerini seviyor değilim, ama hangi çiçek olursa olsun, baktığın zamana ve yere göre içinde bazı duygular canlandırabilir."

"Öyle elbette" diye yanıtladı Çieko. "Baba, buraya kadar geldik, Tatsumura mağazası çok yakın, bir uğrayalım mı?"

"Aa, orası yabancılara göre şeyler satan bir yerdir... Şige, ne dersin?"

"Çieko bakmak istiyorsa" diye öylesine geçiştirdi.

"Öyle mi? Ancak Tatsumura'nın kendi kuşakları çıkmıyor artık...."

Çevresinde Aşağı Kavara semtinin güzel konaklarının bulunduğu bir yerdi.

Çieko mağazaya girince, sağ tarafta sıralanmış, üst üste konmuş, kadınlar için olan top top ipekli kumaşlara dikkatle bakmaya başladı. Bunlar Tatsumura'nın kendi ürünü değil, Kanebo ürünü kumaşlardı.

Şige yanına yaklaşarak "Çieko, yoksa sen de Batı tarzı giyinmeye mi başlayacaksın?" dedi.

"Yok, onun için değil anne. Yabancıların hoşuna giden ipekli türlerinin nasıl bir şey olduğunu merak ettim."

Annesi başını sallayarak onayladı ve kızının arkasına geçti. Arada sırada elini uzatarak parmaklarıyla kumaşlara dokunuyordu.

İmparatorluk hazine dairesi Şosoin'de de bulunan türden kumaşlar başta olmak üzere, Eskiçağ tipi değerli kumaşlar orta oda ve koridorda sergilenmekteydi.

İşte bunlar Tatsumura'nın kendi ürünleriydi. Taikiçiro, birçok kez Tatsumura ürünlerinin sergilerini, ellerindeki Eskiçağ kumaşlarını ve desenlerini görmüştü. Bunların birçoğu aklındaydı ve isimlerini de biliyordu ama yine de, bir kez daha iyice bakmaktan kendini alamadı.

"Japonya'da da bu kalitede işler çıkarılabileceğini Batılılara göstermiş oluyoruz" dedi, Taikiçiro'yu tanıyan tezgâhtarlardan biri.

Taikiçiro daha önce geldiğinde de aynı şeyleri duymuştu,

ama bu sefer de başını sallayarak onayladı. Çin kumaşlarının kopyalarına baktığında da "Muhteşem şeyler. Eskiden ne güzel yapmışlar... Herhalde bin yıllık olmalı" dedi.

Burada, o Eskiçağ kopyaları kumaşlardan satmıyorlardı. Kadın kuşağı olarak dokunanları da vardı ve Taikiçiro, Şige ile Çieko için birkaç tane satın almıştı, ama belki de bu mağaza yabancılara iş yaptığından kuşak yoktu. En çok sattıkları masa örtüsü gibi şeylerdi.

Süs eşyası olarak yapılan kutular arasında da, para keseleri, kâğıtlıklar, tütün kutusu, süs mendilleri gibi küçük şeyler vardı.

Taikiçiro, hiç de Tatsumura işi gibi durmayan iki üç kravat ve krizantem desenli bir kâğıtlık aldı. Krizantem deseni, ünlü XVII. yüzyıl ressamı Koetsu'nun "Büyük Krizantem Desenleri" adı altında Taka-ga-minde'de kâğıt sanatı olarak ortaya çıkarttığı tarzı kumaşa uygulamışlar, yeni bir tasarım haline getirmişlerdi.

"Kuzeydoğu Japonya'da bir yerlerdeydi, ama şimdi bile sağlam Japon kâğıdından yapıyorlar" dedi Taikiçiro.

"Evet, evet" diye yanıtladı tezgâhtar. "Koetsu ile ne tür bağları olduğu konusunda bir fikrim yok ama..."

İçeri kısımdaki süs kutusunun üzerinde küçük tip bir Sony radyo konulmuş olması aileyi çok şaşırttı. "Döviz kazanmak" için oraya konulmuş bir eşya olsa bile...

Üçü, iç taraftaki misafir odasına buyur edilerek, çay ikramını kabul ettiler. Tezgâhtar oradaki sandalyelerde, yabancı ülkelerden gelen çok önemli kişilerin de oturduğunu söyledi.

Camın ardında küçük ama ilginç bir servi dizisi görülüyordu.

"Bu servilerin adı ne?" diye sordu Taikiçiro.

"Ben de tam olarak bilemiyorum ama... Koyo servileri deniyor galiba."

"Nasıl yazılıyor?"

"Bahçıvanımızın okuma yazması yok ama sanırım 'geniş yaprak' diye yazılıyor. İşte, Honşu'dan daha güneyde yetişiyormuş."

"Gövdesinin rengi niye öyle?"

"Ha, o mu? Yosun."

Küçük radyonun sesini duyarak o tarafa baktıklarında, genç bir adamın üç dört Batılı bayana açıklama yaptığını gördüler.

"Aa, Şin'içi'nin ağabeyi diyerek Çieko ayağa kalktı."

Şin'içi'nin ağabeyi Ryusuke de Çieko'ya yaklaştı. Misafir odasının sandalyelerinde oturan annesiyle babasını başını eğerek selamladı.

"O bayanlara rehberlik mi yapıyorsun?" diye sordu Çieko. Karşılıklı birbirlerine yaklaştıklarında, rahat davranabildiği Şin'içi'den farklı olarak ağabeyinin üzerinde bir baskı yaratığını fark etti.

"Pek rehberlik denemez, tercümanlıklarını yaparak birlikte dolaşıyorum. Arkadaşımın kız kardeşi öldü, onun yerine bakıyorum."

"Aa, kız kardeşi mi dedin?"

"Evet, Şin'içi'den iki yaş küçüktü sanırım. Çok tatlı bir kızdı ama..."

"..."

"Şin'içi'nin İngilizcesi zayıftır. Biraz da utangaçtır. O yüzden bu işi yapmak bana düştü... Gerçi bu mağazada tercümanlık yapmama gerek yok... Baksanıza böyle bir mağazada radyo almaya kalkıyorlar. Miyako Oteli'nde kalan Amerikalıların eşleri."

"Demek öyle."

"Miyako Oteli yakın olduğu için buraya şöyle bir uğrayalım dedik. Tatsumura dokumaları bu kadar güzel olduğu halde onlar radyo almaya kalktı" diye hafifçe güldü Ryusuke. "Gerçi ne yaparlarsa yapsınlar benim için fark etmez."

"Ben de radyo satmaya başladıklarını ilk kez görüyorum."

"Küçük radyo olsun, ipek olsun, bir dolar bir dolardır. Ne fark eder."

"Öyle elbette."

"En başta bahçeye çıktık, havuzda türlü renklerde Japon sazanları var. Tutup bana balıkları sordular. Nasıl anlatacağımı bilemedim ama 'Ne güzel, harika!' diye bakıp durdular. Ben de kurtuldum. Renkli sazan İngilizce nasıl söylenir bilmem. Sazanların türlü adlarının İngilizcesini de bilmem. Hele bir de benekli sazan var ki..."

"..."

"Çieko Hanım, sazanlara bakmaya gidelim mi?"

"Peki ya bu bayanlar?"

"Mağazanın tezgâhtarlarına bırakayım o işi, daha iyi olur. Artık çay içmeye otele dönerler zaten. Kocalarıyla buluşup Nara'ya gideceklermiş."

"Annemle babama haber vereyim."

"Öyle ya ben de müşterilere söyleyeyim" diyerek Ryusuke kadınların yanına giderek bir şeyler söyledi. Kadınlar hep birlikte Çieko'ya baktı. Çieko'nun yüzü kızarıvermişti.

Ryusuke hemen geri döndü ve Çieko'yla birlikte bahçeye çıktılar.

Havuzun kenarında oturarak bir süre sessizce o güzel sazanları izlemeye daldılar.

"Çieko Hanım, mağazanızın kalfası mı desem, şimdi şirketleştiğinize göre müdürü demeliyim sanırım, onu şöyle ciddiyetle kontrol etseniz iyi olur. Siz yapabilirsiniz. İsterseniz ben de size eşlik edebilirim..."

Çieko hiç ummadığı bu sözler karşısında göğsünde bir baskı hissetmeye başladı.

Tatsumura mağazasından döndükleri gece Çieko rüya gördü. Birçok renkten sazan havuzun kenarında çömelmiş bek-

leyen Çieko'nun ayaklarının dibine kadar gelmişti. Sazanlar üst üste çıkıyor, sanki dans ediyorlardı. Aralarında kafalarını sudan çıkaranlar da vardı.

Rüyası bu kadardı. Üstelik daha gündüz aynı sahneyi yaşamıştı. Çieko elini havuzun suyuna daldırıp biraz sallayınca sazanlar toplanıvermişti. Çieko şaşırmış, sazan sürüsüne karşı sözcüklere dökemeyeceği bir sevgi hissetmişti.

Yanındaki Ryusuke, Çieko'dan daha fazla şaşırmış gibiydi. "Eliniz kim bilir nasıl bir koku, nasıl bir ruhsal enerji yayıyor!?" demişti.

Bu sözler karşısında mahcuplaşan Çieko ayağa kalkınca "Sazanlar insanlara çok alışmış" demişti.

Ryusuke Çieko'nun yüzünü süzüyordu.

"Higaşiyama hemen şuracıkta" diyerek, Çieko gözlerini Ryusuke'ninkilerden kaçırmıştı.

"Evet, renkleri biraz değişti ama sonbahar hissi veriyor, değil mi?" diye yanıtlamıştı Ryusuke.

Çieko'nun sazanları gördüğü rüyasında Ryusuke de var mıydı, yok muydu, gözlerini açtıktan sonra tam olarak anımsayamadı. Bir süre uyuyamadı.

Ertesi gün, Çieko Ryusuke'nin söylediği "mağaza müdürünü ciddiyetle kontrol etmek" konusunda ne yapacağını bilemez haldeydi.

Mesai bitimi yaklaştığında, Çieko büronun önüne oturdu. Alçak kafesli parmaklıklarla çevrili eski tarz bir büroydu. Müdürleri Uemura Çieko'da bir tuhaflık olduğunu sezinleyerek "Küçükhanım, bir şey mi vardı?" diye sordu.

"Benim için kimonoluk kumaş gösterir misiniz?"

"Sizin için mi?" dedi Uemura, afallamış bir halde. "Bizim kumaşlarımızı mı giyeceksiniz? Şimdiki mevsimi düşünürsek yılbaşı için herhalde, öyle mi? Ziyaret için mi, yoksa uzun kollu gelinlik çağında kız kimonosu için mi? Siz, Okazaki ya da Eriman gibi yerlerden almaz mıydınız?"

"Yuzen tarzı ince desenli kumaşları göstermenizi istiyorum. Yılbaşı için değil."

"Peki, bu isteğinizi hemen yerine getirebilirim ama elimizdekiler sizin hoşunuza gider mi bilemiyorum" diyerek Uemura ayağa kalkıp iki tezgâhtarı çağırarak, birlikte on top kadar kumaş çıkartıp alışkın el hareketleriyle mağazanın ortasına açıverdiler.

"Şu olsun" dedi Çieko, hızlı bir kararla. "Beş altı günde hazır olur mu acaba? Astar seçimini size bırakıyorum."

Uemura Çieko'nun kararlı tavırları karşısında sinmişti. "Biraz ani oldu, hem biz toptancıyız, çok nadiren terzilik işimiz olur. Ama hallederiz."

İki tezgâhtar becerikli hareketlerle kumaş toplarını düzelterek kaldırdı.

"Ölçülerin burada" diyerek, Çieko elindeki kâğıdı Uemura'nın masasına bıraktı. Fakat oradan ayrılmadı.

"Uemura Bey, ben de artık ailemizin işini biraz olsun öğrenmek istiyorum. Sizden öğreneceğim çok şey olacak." Nazik bir ses tonuyla konuşan Çieko, saygıyla başını hafifçe eğdi.

"Baş üstüne." Uemura'nın yüzünde ürkmüş bir ifade vardı.

Çieko sakin bir ses tonuyla "Yarın da olabilir, ama biraz da hesap defterlerine bakmak istiyorum" dedi.

"Hesap defterleri mi?" dedi Uemura, sıkıntılı bir gülümseme takınarak. "Hesap defterlerini mi inceleyeceksiniz?"

"İncelemek? O kadar büyük çaplı bir iş aklıma bile gelmedi doğrusu. Hesap defterlerine bakmadıkça bizim işlerin nasıl yürütüldüğünü anlayabilmeme imkân yok, değil mi?"

"Ha, onun için. Hesap defteri diyorsan, hesap defterimiz taş gibi duruyor. Hem vergi dairesi diye bir şey var."

"Bizim iki hesap defterimiz mi var?"

"Ne diyorsunuz, küçükhanım? O tür üçkâğıtları yapabilseydim... Lütfen küçükhanım, her işimi dürüstlükle yaparım."

"Öyleyse yarın gösterirsiniz değil mi, Uemura Bey?" diye

kestirip atarak Uemura'nın yanından ayrıldı.

"Küçükhanım! Siz doğmadan öncesinden beri, bendeniz bu mağazanın işlerine bakıyorum!" dedi Uemura, ama Çieko arkasına bile bakmadan uzaklaşıverince "Şu işe bak!" diyerek dilini şaklattı. "Of, belim ağrımaya başladı..."

Çieko akşam yemeği hazırlıklarına girişen annesinin yanına geldiğinde, onu çok şaşırtmış gibiydi.

"Kızım, çok büyük laflar etmişsin" dedi.

"Evet, beni çok yordu."

"Gençler uysalmış gibi duruyor, ama sizden korkulur. Dizlerimin bağı çözülecekti az kalsın."

"O aklı ben de başkasından aldım."

"Nasıl yani? Kimden?"

"Şin'içi'nin ağabeyi söyledi, Tatsumura mağazasında... Şin'içilerin babası hâlâ işlerin başındaymış, iki de iyi kalfaları varmış. Eğer Uemura Bey bırakacak olursa birini bize gönderebileceklerini, hatta gerekirse kendisinin gelebileceğini söyledi."

"Ryusuke Bey mi?"

"Evet, zaten ticarete atılması gerekecekmiş. Yüksek lisansı istediği an bırakabilirmiş..."

"Ee, sonra?" diyerek Çieko'nun neredeyse pırıltılar içerisindeki güzel yüzüne baktı Şige. "Uemura'nın işten ayrılacağını hiç sanmıyorum ama..."

"Bir de, 'o beyaz yoncalı evin yakınlarında iyi bir yer bulursak babama satın aldırayım mı?' dedi."

"Hımm." Annesi artık ne söyleyeceğini bilemiyor gibiydi. "Baban artık dünyayla ilgisini kesmiş gibi."

"Babam için öylesi daha iyi..."

"Bunu da Ryusuke Bey mi söyledi?"

"Evet."

"..."

"Anne, hani anlatmıştım ya, şu servilik köyündeki kız var-

dı, ona bizim mağazadan bir kimono verebilir miyiz? Benim bir ricam..."

"Elbette, elbette. Bir de yelek ekleyelim mi?"

Çieko gözlerini kaçırdı. Az kalsın ağlayacaktı.

Acaba dokumacıların yüksek tezgâh sözcüğü nereden çıkmış? Elbette yüksek tezgâhlar olduğu içindir; topraktaki nem ipliklere iyi geldiği için zemini biraz kazarak tezgâhı yerleştirmenin daha doğru olduğunu söyleyenler de var. Aslında, o yüksek tezgâhın üzerine insanların oturduğu da olurmuş. Şimdilerde ise, sepetlere ağır taşlar doldurularak tezgâhın yanlarından sarkıtılıyor.

Bu tür tezgâhlar ile dokuma makinelerini birlikte kullanan dokumacılar da var.

Hideolarda, sadece üç elle dokuma tezgâhı vardı; üç kardeş dokumayla uğraşır, babaları Sosuke de arada sırada tezgâhın önüne otururdu. El emeğiyle ince işçilik yapan yerlerin az olduğu Nişicin dokumacılar mahallesinde iyi bir durumdaydılar.

Çieko'nun rica ettiği kuşağın tamamlanması yaklaştıkça Hideo'nun sevinci de arttı. Kendini verdiği bir işin bitecek olması iyiydi elbette ama, tarağın her hareketinde, tezgâhtan gelen her seste Çieko vardı.

Hayır, Çieko değildi. Naeko idi. Çieko'nun değil, Naeko'nun kuşağıydı. Fakat Hieo dokumaya devam ettikçe, Çieko ile Naeko tek bir insan haline geliyordu.

Babası Sosuke, Hideo'nun yanında dikilerek bir süre göz gezdirdikten sonra "Bu çok iyi bir kuşak olacak. Böylesi pek yok" diyerek başını hafifçe yana eğdi. "Kime yapıyorsun?"

"Çieko Hanım'a."

"Peki ya desen?"

"Çieko Hanım düşündü."

"Oo, Çieko Hanım ha!?.. Gerçekten mi?" dedi babası, nere-

deyse nefessiz kalmış gibi bakıyordu. Tezgâhın üzerindeki kuşağa eliyle dokunarak "Hideo, mükemmel dokuyorsun. Bu çok iyi olmuş" dedi.

"..."

"Hideo, sana anlatmış olmalıyım. Sata Bey'e minnet borcum var."

"Duymuştum, baba."

"Anlatmışım öyleyse" dediyse de, Sosuke yeniden anlatmaya başladı. "Ücretli çalışırken kendi yerimi açtım ve nihayet bir yüksek tezgâh alabildim, üstelik yarısı da borç parayla. Her parçayı dokuduğumda alıp Sata Bey'e götürüyordum. Tek parça mal götürmek öyle sefilceydi ki, utancımdan ancak geceleri kimselere görünmeden gidebiliyordum."

"..."

"Sata Bey bir kez olsun yüzünü buruşturmadı. Sonra da tezgâhlar üçe çıktı, eh işte, idare ediyoruz..."

"..."

"Orası öyle ama Hideo, yine de toplumsal statülerimiz çok farklı."

"Bunu ben de çok iyi biliyorum, peki bunu anlatmanı gerektiren ne?"

"Hideo. Sata Bey'in kızı Çieko çok hoşuna gidiyor değil mi?"

"Bunun için miydi?" dedi Hideo ve tezgâhtan uzaklaştırdığı ellerini tekrar hareket ettirerek dokumaya devam etti.

Dokumayı bitirince de, hiç beklemeden Naeko'nun yaşadığı servilik köyüne yollandı.

Kitayama yönünde, üst üste gökkuşaklarının çıktığı bir ikindi vaktiydi.

Hideo, Naeko'nun kuşağını kucaklayıp yola çıkınca gökkuşağı gözüne ilişti. Gökkuşağı kalıncaydı, renkleri uçuktu ve yay şeklini en tepeye kadar çizememişti. Hideo olduğu yerde

durmuş bakarken, gökkuşağının renkleri soluklaşıp kaybolmaya başladı.

Otobüs dağ geçidine girene kadar, Hideo öncekine benzeyen iki gökkuşağı daha gördü. Üçü de en tepeye kadar çıkan bütün gökkuşakları değildi ve silikleşiyorlardı. Her zamanki gökkuşaklarıydı ama bugün Hideo'nun aklına takılıvermişti. "Hımm. Gökkuşağı mutluluk simgesi midir, yoksa talihsizlik mi?"

Hava bulutlu değildi. Dağ geçidine girdikten sonra benzer gökkuşaklarının tekrar çıkıp çıkmadığını, dağ Kiyotaki Nehri'nin kıyısına kadar indiğinden pek anlayamadı.

Kitayama servilik köyünde otobüsten indiğinde, Naeko üzerinde iş elbiseleri, ıslak ellerini önlüğüne silerek yaklaştı.

Naeko Bodai kumuyla (kahverengi kil demek daha doğru olur) servi tomruğu temizliyordu.

Henüz ekimdi ama dağlardaki kaynak suyu soğuk olmalıydı. Yaptıkları yalağın içinde servi tomruğunu yüzdürüyorlardı, bir ucundan sıcak su ekliyor olacaklar ki buharlar çıkıyordu.

"Bu ücra dağ köyüne gelerek beni çok sevindirdiniz" dedi Naeko, saygıyla eğilerek.

"Naeko Hanım, söz verdiğim kuşağı dokumayı nihayet bitirebildim, onu vermeye geldim."

"Çieko Hanım'ın yerine alacağım kuşak, değil mi? Ben artık kimsenin yerine geçmek istemiyorum. Beni görmeye gelmiş olmanız yeter de artar bile" dedi Naeko.

"Bu kuşağı size söz vermiştim. Üstelik desen Çieko Hanım'ın."

Naeko başını öne eğdi. "Hideo Bey, geçen gün Çieko Hanımların mağazasından benim için kimonodan hasır terliğine kadar düzülmüş bir takım geldi. Öyle şeyleri nerede giyerim ben?"

"Yirmi ikinci gün yapılacak Geçmişi Anma Festivali'ne ne dersiniz? Göndermezler mi?"

"Hayır, gönderirler" dedi Naeko tereddüt etmeksizin. "Şimdi, burada insanların gözleri üzerimizde" diyerek bir an düşündü. "Şu ırmağın yatağındaki çakıllığa gelir misiniz?"

O gün Çieko ile birlikteyken olduğu gibi servi ormanının içerisinde kaybolmaları pek hoş olmazdı elbette.

"Hideo Bey, bu kuşağı ömrüm boyunca en değerli hazinem olarak saklayacağım."

"Böyle konuşmayın, sizin için yine dokurum."

Naeko daha fazla konuşamadı.

Çieko'dan kimono gelmesi Naeko'nun kaldığı evdekiler tarafından elbette bilindiğine göre, Hideo'yu o eve götürmesinde bir sakınca yoktu. Fakat, Naeko için Çieko'nun şu anki toplumsal konumunu ve mağazalarının durumunu genel hatlarıyla anlamış olmak çocukluğundan beri dilediği bir şeydi. Bundan daha küçük şeyler için Çieko'ya sıkıntı olmak istemiyordu.

Zaten, Naeko'yu yanlarına alan Murase ailesi de köyde iyi bir servi korusu sahibiydi ve Naeko gözünü budaktan sakınmadan çalıştığına göre, Çieko'nun ailesinin kendi varlığını öğrenmesi onlar için sıkıntıya neden olacak bir durum değildi. Belki de, ortalama bir konfeksiyon toptancısına oranla, servi korusu sahibi bir aile daha iyi durumdaydı.

Fakat Naeko Çieko ile buluşmaktan, gidip gelmekten geri durmak niyetindeydi. Çieko'nun sevgisi iliklerine işlediği müddetçe...

O yüzden Hideo'yu nehir yatağındaki çakıllığa çağırmıştı. Takigava Nehri'nin çakıllı yatağında bile, boş buldukları yere Kitayama servilerinden dikmişlerdi.

"Burası uygun bir yer değil, kusura bakmayınız" dedi Naeko. Eh, nihayetinde o da bir kızdı, bir an önce kuşağı görmek istiyordu.

"Bu servilerle kaplı dağ çok güzel" diyerek, Hideo bir yan-

dan dağa bakarken, pamuklu kumaştan bohçayı çözüp kuşağı sardığı kalın kâğıdı açtı.

"Şu kısmın sırtınıza, şuranın da öne geleceğini düşündüm..."

"Harika!" dedi Naeko, parmaklarını kuşağın üzerinde gezdirirken. "Benim gibi biri için dokunmuş olması ne yazık!" derken Naeko'nun gözleri parlıyordu.

"Bir çömezin dokuduğu kuşak bu neticesinde. Kızılçamlar ve serviler düşünmüştüm, yılbaşı da yaklaşıyor ya, çamlar sırt kısmına gelecekti ama Çieko Hanım servi dedi. Buraya gelince nedenini çok iyi anladım. Servi dendiğinde muhteşem, kocamış ağaçlar gelir insanın aklına. Eh, biraz abartmadan çizdiğim iyi olmuş. Kızılçam gövdeleri de var biraz, renk katsın diye..."

Elbette, servilerin gövdeleri de doğal hallerindeki renkleriyle dokunmuş değildi. Renkleri ve şekilleri için kendinden bir şeyler eklemişti.

"Çok güzel bir kuşak. Gerçekten, sağ olun... Benim gibi biri böylesine zarif bir kuşağı nasıl taksın!?"

"Çieko Hanım'ın gönderdiği kimonoya uyar mı sizce?"

"Çok güzel uyacak sanırım."

"Çieko Hanım, küçüklüğünden beri Kyoto giyim tarzına alışıktır... Nedendir bilmem, bu kuşağı ona göstermedim. Biraz da utandım."

"Halbuki onun fikriydi, değil mi? Çieko Hanım'ın görmesini isterim."

"Geçmişi Anma Festivali'nde takarak gelin o zaman" diyen Hideo, kuşağı katlayarak kalın kâğıda sardı.

Hideo kalın kâğıdı paket yapmayı bitirince "Hiç çekinmeden alın lütfen. Söz verdiğim bir şeydi, hem de Çieko Hanım rica etti. Beni sadece bir zanaatkâr olarak düşünün" dedi Naeko'ya. "Gerçi tüm benliğimi vererek dokudum."

Naeko, Hideo'nun verdiği paketi dizlerinin üzerine koymuş, hiç konuşmuyordu.

"Çieko Hanım, küçüklüğünden beri Kyoto giyim tarzına alışıktır, size gönderdiği kimono ile bu kuşak mutlaka yakışacaktır. Az önce de söyledim gerçi..."

"..."

Önlerindeki Takigava Nehri'nin cılız akıntısının sesi hayal meyal duyuluyordu. Hideo iki kıyıdaki servilerde göz gezdirerek "Servilerin gövdelerinin ince işçilik gibi yan yana sıralandığını hayal edebilmiştim, ama dallarındaki yaprakları da sade çiçek desenleri gibiymiş."

Naeko'nun yüzünü bir hüzün dalgası kaplamıştı. Babası ağaçları budarken, belki de bebekken terk ettiği Çieko aklına gelerek, bir ağaçtan öbürüne geçerken düşüp ölüvermişti. O sırada Naeko da Çieko gibi bebekti ve olanları anlaması olası değildi. Bunu yıllar sonra köydekilerden öğrenmişti.

O yüzden Çieko'yu –aslında Çieko adını da, hayatta olup olmadığını da, ablası mı kardeşi mi olduğunu da bilmiyordu– yalnızca bir kez olsun görebilecekse eğer, uzaktan bile olsa görmek istemişti.

Naeko'nun yoksul, kulübe kadar olan gerçek evi virane halindeydi ama hâlâ duruyordu. Kız başına orada kalamazdı. Uzun zaman, servilikte çalışan orta yaşlı bir çiftle ilkokula devam eden küçük kızları birlikte kalıyordu. Elbette kira almıyordu. Zaten kira alabileceği bir ev de değildi.

Yalnız ne tuhaftır ki, o ilkokula giden kız çiçekleri seviyordu ve o kulübevari evin önünde harika bir kokulu zeytin ağacı vardı. Kız da, arada sırada "Naeko Abla!" diye, ağacın bakımın nasıl yapılacağını sormaya geliyordu.

"Kendi haline bırak" diye yanıtlıyordu Naeko. Fakat o küçük evin önünden geçerken, insanların normalde yaptığından daha uzak bir mesafeden ağacın çiçeklerinin kendisine ulaştığını hissediyordu. Bu Naeko için üzüntü vericiydi aslında.

Naeko Hideo'nun kuşağını dizlerine koyduğunda ağır bir yük altında kalmış gibi hissetmişti. Bunun birçok nedeni vardı...

"Hideo Bey, artık Çieko'nun nerede olduğunu öğrendim, bundan sonra onunla karşılaşmamaya çalışacağım. Kimono ile kuşağı bir seferliğine kullanacağım gerçi... beni anlayabiliyor musun?" dedi Naeko tüm içtenliğiyle.

"Evet" dedi Hideo. "Geçmişi Anma Festivali'ne gelin. Kuşağı üzerinize taktığınızı görmeyi çok istiyorum, Çieko Hanım'a haber vermem. Festivaldeki geçit alayı imparatorluk sarayı önünden başlar, ben sizi batıda kalan Hamaguri Kapısı önünde beklerim. Olur mu?"

Naeko'nun yanakları pembeleşmişti, bir süre bekledikten sonra başını evet anlamında güçlüce salladı.

Suyun karşı kıyısındaki, yaprakları kızıla çalan küçük bir ağacın sudaki aksi akıntıyla salınıyordu. Hideo başını kaldırarak "Şu karşıdaki yaprakları kızıla çalmış ağaç ne ağacı?" diye sordu.

"Sumak ağacı" dedi Naeko bakışlarını yerden kaldırarak. Yanıtladığı anda, titreyen elleriyle saçını düzeltmeye çalışmıştı, ama nedense siyah saçları elinden kayıp omuzlarını örtüverdi.

"Eyvah!"

Kızaran Naeko saçlarını toplayıp yukarı kaldırarak, dudaklarının arasındaki tokalarla tutturmaya çalıştı ama tokaların bir kısmı yere düştüğünden saçlarına tam olarak şekil veremedi.

O hali ve hareketleri Hideo'ya çok sevimli gelmişti. "Saçlarını uzatıyorsun" dedi.

"Evet. Çieko Hanım da kestirmemiş. Erkeklerin anlayamayacağı bir şekilde ustaca topluyor..." Naeko telaşla başını el havlusuyla örttü. "Kusura bakmayın."

"Burada sadece servilere makyaj yapıyoruz, ben makyaj yapmam."

Yine de, hafifçe ruj sürmüş gibiydi. Hideo bir kez daha, Naeko'nun el havlusunu çözerek uzun saçlarını omuzlarına döküşünü görmek istiyordu, ama bunu ona söyleyemedi elbette. Naeko saçlarını telaş içinde el havlusuyla örttüğü andan beri aklında bu vardı.

Dar vadide kalan batı tarafındaki dağın yamacı hafifçe kararmıştı.

"Naeko Hanım, sanırım artık geri dönmeliyim" diyerek, Hideo ayağa kalktı.

"Bugünkü mesai de birazdan biter... Gündüzler kısaldı."

Hideo, vadinin doğu tarafındaki dağların zirvesinde dimdik sıralanmış servi ağaçlarının arasında, akşam güneşinin altın sarısına boyadığı bir yer gördü.

"Hideo Bey, çok teşekkür ederim. Sağ olasınız" diyerek, kuşağı kabul ettiğini ifade edecek şekilde başını eğdikten sonra Naeko da ayağa kalktı.

"Teşekkür edecekseniz, Çieko Hanım'a edin" dedi Hideo ama bu servilerle kaplı dağın köylüsü bir kız için kuşak dokumuş olmak, içerisinde bir sıcaklık haline gelerek tüm vücudunu kaplıyor gibiydi. "Beni fazla ısrarcı bulabilirsiniz ama, Geçmişi Anma Festivali'ne mutlaka gelin. İmparatorluk sarayının batı kapısı, Hamaguri Kapısı'nda bekleyeceğim."

"Evet" diyerek Naeko başını güçlüce salladı. "Şimdiye kadar hiç giymediğim kimono ve kuşak ile çok utanacağım gerçi..."

22 ekimde yapılan Geçmişi Anma Festivali, Yukarı Gamo Tapınağı, Aşağı Gamo Tapınağı Ebegümeci Fastivali ve Gion Festivali gibi festivallerin yoğun olduğu Kyoto'da, yıllık festivaller içerisinde üç büyük festivalden biri olarak anılır. Heian Tapınağı kökenli bir festivaldir, ama geçit alayı Kyoto'daki imparatorluk sarayından yola çıkar.

Naeko sabahın erken saatlerinden itibaren içi kıpır kıpır bir halde, sözleştiklerinden yarım saat önce imparatorluk sarayının batı kapısı Hamaguri Kapısı'nın gölgesinde Hideo'yu beklemeye başlamıştı. İlk kez bir erkeği bekliyordu.

Hiç olmazsa talihi yaver gitmişti, hava açıktı. Gökyüzü masmaviydi.

Heian Tapınağı, başkentin Kyoto'ya taşınmasından 1100 yıl sonra, 1896 yılında inşa edilmiş olduğuna göre, festivalin üç büyük festival içerisinde en yenisi olduğu tartışma götürmez. Fakat Kyoto'nun başkent oluşunun kutlandığı bir festival olduğundan, şehrin yaşantısının bin yıllık değişimi geçit alayında sergilenir. Her bir dönemin kıyafetlerinin sergilenişinde o dönemin ünlü isimleri canlandırılır.

Sözgelişi kadınlar. Sarayın prenses ve kadınları, ünlü şairleri ve sanatçıları, tarih sahnesinde önemli rol oynamış kişileri birbiri ardına görmek mümkündür. Yoşino Dayu, İzumo-no-akuni, Yodogimi, Tokiva Gozen, Yokobue, Şizuka Gozen, Ono-no-komaçi, Murasaki Şikibu, Sei Şonagon...

Geçit alayında geçmişin nam salmış hayat kadınları da vardır.

Fahişeler, kadın tiyatro oyuncuları, çerçiler de vardır. Elbette geçit alayı sadece kadınlardan oluşmaz. Kusu-no-ki Masaşige, Oda Nobunaga, Toyotomi Hideyoşi, saray soyluları, ünlü savaşçılar...

Kyoto yaşamı canlı bir rulo resim haline gelir.

Bu geçit alayına 1950 yılında eklenen kadın figürleri festivale renk katmıştır.

Alayın en başında Meici Dönemi'nin sadık imparatorluk askerleri, Tamba Kitakuvada Dağcı Birliği vardır. Sonunda ise Enryaku Dönemi'nin edipleri yürür. Heian Tapınağı'na ulaşıldığında kutsal tahtırevan önünde ilahiler okunur.

İmparatorluk sarayından yola çıkan alayı izlemek için en

iyi yer sarayın önündeki geniş alandır. Hideo'nun Naeko'yla imparatorluk sarayında buluşmak istemesi bu yüzdendi.

Naeko imparatorluk kapısının önünde Hideo'yu beklerken, insan kalabalığı arasında pek kendisine bakan olmuyordu ama tüccar ailesinden olduğu belli orta yaşlı bir kadın yanına yaklaşarak "Küçükhanım, ne kadar hoş bir kuşak! Nereden aldınız? Kimononuza da ne kadar yakışmış! Bir dokunabilir miyim?" diyerek elini uzatıp "Arka fiyongu görebilir miyim?" dedi.

Naeko arkasını dönünce "Harika! Harika!" diyerek bakmaya başlayınca Naeko biraz rahatlamıştı. Naeko hiç böyle bir kimono giymemiş, hiç böyle bir kuşak takmamıştı.

"Çok beklediniz mi?" diyerek yaklaştı Hideo.

Festival alayının çıkacağı imparatorluk sarayına en yakın yerler, önde gelen insanlar ve turizm acentaları tarafından kapatılmıştı, Hideo ve Naeko hemen onların arkasına oturdu.

Naeko bu kadar iyi bir yere ilk kez oturuyordu, Hideo'yu da, yeni giyisilerini de neredeyse unutmuş gibi alayı izlemeye başladı.

Fakat bir an aklına geldi. "Hideo Bey, siz neyi görmek istiyorsunuz?"

"Çamların yeşilliğini. Elbette alayı görebiliyoruz. Orası öyle ama arka planda çamların yeşilliği olunca festival alayı daha göz alıcı oluyor. Bu geniş imparatorluk sarayı bahçesi karaçamlarla kaplıdır. Ben çok severim."

"..."

"Naeko Hanım, yan gözle de size bakıyordum ama pek farkında olmadınız, değil mi?"

"Beni utandırıyorsunuz" diyerek Naeko başını önüne eğdi.

Sonbaharda kardeşlik bağları

Gerçekten çok sayıda festivalin yapıldığı Kyoto'da, Çieko Daimonci Ateş Festivali'nden ziyade Kurama Ateş Festivali'ni daha çok severdi. Naeko da, yaşadığı yerden pek uzakta olmadığından görmeye gitmişliği vardı.

Kurama yolundan başlayarak tapınağın önüne çıkan yoldaki evler ağaç dallarıyla süslenir, damlara su serpilerek gece yarısından sonra irili ufaklı meşaleler yakılarak "Festival başlasın! Alay geliyor!" nidaları arasında tapınağa çıkılır. Her yer alev alev yanan meşalelerle kaplanır. Tapınağın iki tahtırevan sunağı ortaya çıkınca da, köyün kadınları hep birlikte tahtırevanların halatlarını çeker. Sonra da, meşaleler tapınağın önüne konularak festival gün ağarana kadar devam eder.

Fakat bu yıl, tutumluluk gerekçesiyle o festival iptal edilmişti. Bambu Kesme Festivali her zaman olduğu gibi yapılmıştı ama Ateş Festivali yapılmayacaktı.

Kitano Gök Tanrısı adına yapılan "Zuiki Festivali" adıyla bilinen hasat festivali de bu yıl yapılmamıştı. Bu yıl verimsiz geçtiğinden, tahtırevanları süslemek için tahıl kullanılmasının israf olacağı söylenmişti.

Kyoto'da, Şişi-ga-tani'deki Anryakuci Tapınağı'nın "Balkabağı Kutsama Ayini" ya da Rengeci Tapınağı'nın "Acur Mühürleme Ayini" gibi çok farklı kültürel etkinlikler de vardır. Belki de, eski başkent ruhunun, eski başkent insanlarının bir yönüne ışık tutmaktadır.

Son yıllarda, Araşiyama'daki nehirde ejder başlı takaların yüzdürüldüğü "Cennet Kuşları Şöleni" ve Yukarı Gamo Tapınağı bahçesinden geçen cılız akıntı başında şiirli şölen haline gelen "Kıvrılan Su" şenliği de yeniden hayat bulmuştur. Her ikisi de Eskiçağ'da saray soylularının düzenledikleri eğlencelerdi.

"Kıvrılan Su Şöleni"nde, eski tarz giysiler içindeki insanlar su başında oturarak, suda yüzdürülen sake kadehi kendisine ulaşana kadar bir şiir yazarak ya da bir resim yaparak önüne gelen sake kadehini içerek boşaltır, sonra kadeh doldurularak bir sonraki kişiye ulaşması için akıntıya bırakılır. Bu iş için çocuklar hizmet eder.

Önceki yıldan beri yeniden yapılmaya başlayınca Çieko da izlemeye gitmişti. Saray soylularının başında ünlü şair İsamu Yoşii vardı.

Belki de yeni bir etkinlik olduğundan, Çieko pek ısınamamıştı.

Çieko Araşiyama'daki "Cennet Kuşları Şöleni"ni bu yıl da izlememişti. Ona eski Kyoto havasını taşımıyor gibi gelmişti. Oysa Kyoto'da eski başkentlik havasını taşıyan festivaller görmekle bitmez.

Belki kendi mizacı öyle olduğu için, belki de onu hamarat annesi Şige yetiştirdiği için, Çieko her sabah erkenden kalkar, mağazanın kafesli parmaklığından başlayarak güzelce temizlik yapardı.

Sabah kahvaltı sofrasını kaldırdıktan hemen sonra telefon eden Şin'içi "Çieko, 'Geçmişi Anma Festivali'nde ikiniz çok eğleniyor gibiydiniz" dedi. Herhalde onu Naeko ile karıştırmıştı. "Sen de orada mıydın? Keşke seslenseydin" dedi umursamaz bir havayla.

"Bu aklıma geldi ama ağabeyim bana engel oldu" dedi Şin'içi, hiç de kıskanmış gibi görünmüyordu.

Çieko, Şin'içi'nin gördüğü kişinin farklı bir kişi olduğunu açıklayıp açıklamamakta kararsız kalmıştı. Fakat Şin'içi'nin telefonu sayesinde Naeko'nun ona hediye ettiği kimonoyu giyip, Hideo'nun dokuduğu kuşağı takarak Geçmişi Anma Festivali'ne gittiğini öğrenmişti.

Naeko'nun yanındaki de Hideo olmalıydı. Bu ilk anda Çieko'nun aklına gelmemişti ama bir anda yüreğinde bir sıcaklık, yüzünde bir gülümseme oluştu.

"Çieko! Çieko!" dedi Şin'içi. "Neden bir şeyler söylemiyorsun?"

"İyi de telefon eden sen değil misin?"

"Evet, öyleydi" dedi Şin'içi gülerek. "Mağaza müdürünüz orada mı?"

"Hayır, henüz gelmedi..."

"Çieko, yoksa nezle mi oldun?"

"Sesim nezleymişim gibi mi geliyor? Az önce ön tarafa çıkıp kafesli parmaklıkları temizlemiştim."

"Demek ondan" dedi Şin'içi, seslerden anlaşıldığı kadarıyla ahizeyi sallıyor gibiydi.

Bu kez Çieko güldü neşeyle.

Şin'içi sesini alçaltarak "Bu telefonu ağabeyimin isteği üzerine açtım. Şimdi ona veriyorum..."

Çieko, Ryusuke'yle kardeşi Şin'içi'yle olduğu kadar rahat konuşamazdı.

"Çieko Hanım, mağaza müdürü konusunda bir şeyler yaptınız mı?" dedi Ryusuke damdan düşer gibi.

"Evet."

"Müthişsiniz!" dedi Ryusuke güçlü bir sesle. "Gerçekten müthişsiniz!" diye tekrarladı.

"Annem de arkada kulak misafiri olmuş, korkusundan ölecekmiş az daha."

"Eh, haklı elbette."

"Mağazanın işlerini öğrenmek istediğimi, hesap defterleri-

nin tümünü göstermesini istedim."

"Bu çok iyi olmuş. Söylemiş olmanız bile yetecektir."

"Sonra da kasadaki banka hesap defterlerini, tahvilleri ve senetleri tamamen çıkarttırdım."

"Harika! Gerçekten harika!" dedi Ryusuke heyecanla. "Halbuki sizin gibi nazik bir kız..."

"Sizin verdiğiniz akıl sayesinde..."

"Benim akıl falan verdiğim yok. Hem çevredeki toptancılar arasında tuhaf dedikodular dolaşıyordu. Siz yapamayacak olsaydınız, ya babam ya da ben gelecektim. Ancak en iyisi sizin yapmanız olurdu. Müdürün tavrı değişmiştir."

"Evet, bir parça."

"Öyle olur elbette" dedikten sonra Ryusuke bir süre suskun kaldı. "Bu çok iyi oldu."

Çieko, telefonun karşı tarafındaki Ryusuke'nin hâlâ tereddüt ettiğinin farkına varmıştı.

"Çieko Hanım, bugün öğlen gibi mağazanıza sizi ziyarete gelebilir miyim? Bir mahsuru yoksa" dedi. "Şin'içi'yle beraber."

"Neden bir mahsuru olsun ki?"

"Hani, genç bir kızsınız işte."

"Utandırıyorusunuz beni."

"Ne dersiniz?" dedi Ryusuke gülerek. "Müdürünüz mağazadayken geleyim. Şöyle sertçe bir bakarım ona. Tasalanmanıza gerek yok, ama müdürün suratı ilginç bir hal alacaktır."

Çieko sadece "Peki" diyebildi.

Ryusuke'nin mağazası Muromaçi civarında büyük bir toptancıydı ve çevresi genişti. Bir yandan yüksek lisansa devam ediyor, bir yandan da mağazanın işlerinin ağırlığını omzunda taşıyordu.

"Eh, kaplumbağa çorbasının zamanı da geldi artık. Kitano'daki Ooiçi'de yer ayırtırım, birlikte gidelim lütfen. Anne-

nizi ve babanızı da davet etmek isterim ama haddimi aşmış olurum. Sadece siz... Bizim tören çocuğunu da götürürüz."

Çieko dizginleri tamamen kaptırmıştı artık, yalnızca "Olur" diyebildi.

Şin'içi'nin tören çocuğu olarak Gion Festivali'nde geçit alayının başarabasına binmesinin üzerinden on yıldan fazla süre geçmişti, ama ağabeyi Ryusuke, şimdi bile şakayla karışık tören çocuğu diyordu ona. Şin'içi'nin tören çocuğu gibi zarif ve şirin bir havası da vardı...

Çieko konuyu annesine açtı. "Öğlenüzeri Ryusuke Bey ile Şin'içi bize gelecek."

"Ciddi mi?" diyen Şige şaşırmış gibiydi.

Çieko öğlenüzeri iç taraftaki ikinci kata çıkarak göze batmayacak şekilde ama titizlenerek makyaj yaptı. Uzun saçlarını tarayıp durdu bir süre. Fakat bir türlü istediği şekli almıyordu. Ne giyeceğine de uzun süre karar veremedi.

Nihayet aşağı indiğinde babası yoktu, dışarı çıkmıştı.

Çieko iç taraftaki odanın mangalındaki ateşi tazeleyerek çevresine göz attı. Dar bahçeye de baktı. Akçaağacın kocamış gövdesindeki yosunlar hâlâ duruyordu. O iki menekşe de hafifçe sararmıştı.

Hıristiyan işi fenerin dibindeki küçük kamelya da kırmızı çiçeklerini açmıştı. Hoş bir kırmızısı vardı. Çieko'nun içini kırmızı güllerden çok daha fazla ısıtmaya yetiyordu.

Ryusuke ve Şin'içi geldiğinde Çieko ile annesini nazikçe selamladıktan sonra, Ryusuke tek başına büroya geçerek müdürün karşısına oturdu.

Müdür Uemura telaşla büronun kafesli kısmından çıkarak Ryusuke'ye ciddiyetle selam verdi. Ryusuke de aynı şekilde yanıtladığı halde yüzündeki asık ifadeyi değiştirmedi. Uemura bu soğukluğu elbette anlamıştı.

Şu üniversiteli bozuntusunun tavrına bak, düşüncesi Ue-

mura'nın içinden geçiyorsa da, Ryusuke'nin kararlı hali karşısında çaresiz kalmıştı.

Ryusuke, Uemura konuşurken yakaladığı bir boşlukta "Mağazanın işlerinin iyi gitmesi ne güzel!" dedi sakin bir ses tonuyla.

"Evet, sağ olun."

"Sata Bey'in sizin gibi bir müdüre sahip olduğu için çok şanslı olduğunu babam da söylüyor. Uzun yıllara dayanan birikiminiz müthiş!"

"Tavazu gösteriyorsunuz. Sizinki gibi büyük bir mağaza karşısında burasının lafı bile edilmez."

"Yok, hayır. Bizim gibi yerler her tarafa el atıyor. Kyoto tarzı konfeksiyon toptancısı mıyız, neyiz, belli değil. Hırdavatçıya döndük. Bu durum benim pek hoşuma gitmiyor. Uemura Bey, sizin yaptığınız gibi, sağlam ve titizlikle yönetilen yerlerin sayısı gün geçtikçe azalıyor..."

Uemura bir şeyler söylemeye çalışsa da, Ryusuke ayağa kalkmıştı bile. Çieko ve Şin'içi'nin bulunduğu iç odaya ilerleyen Ryusuke'nin ardından bakakalan Uemura'nın yüzü sıkıntılı bir hal almıştı. Çieko'nun birden hesap defterlerini görmek istemesi ile bu Ryusuke arasında bir ilişki olduğunu Uemura çok iyi anlamıştı.

Çieko, arka odaya gelen Ryusuke'nin yüzüne sorgulayıcı bir bakış fırlattı.

"Çieko Hanım, müdürünüzle şöyle bir konuştum. Size birtakım önerilerde bulunmuş olmanın sorumluluğu da vardı zaten."

"..."

Çieko bakışlarını yere indirerek Ryusuke için çay hazırladı.

"Ağabey, şu akçaağacın gövdesindeki menekşelere baksana!" dedi Şin'içi parmağıyla göstererek. "İki kök var. Çieko, o iki kök menekşeyi yıllar öncesinden beri iki şirin sevdalı ola-

rak görüyormuş... O kadar yakın oldukları halde, asla kavuşamayacak iki sevdalı..."

"Hımm."

"Kızlar nelere kafa yoruyor, değil mi?"

"Şin'içi neler söylüyorsun? Beni utandırıyorsun ama..." Çieko getirdiği çay fincanını Ryusuke'nin önüne koyarken elleri titriyordu.

Kitano altıncı adasındaki kaplumbağa çorbacısı Ooiçi'ye üçü birlikte Ryusuke'nin şirket arabasıyla gittiler. Ooiçi, eski tarz dekore edilmiş, kuşaklar boyunca devam eden bir restorandı ve turistlerin de çok iyi bildikleri bir yerdi. Eski tarz özel odaları basık tavanlıydı.

Deniz kaplumbağası sake katılan suyla büyük tencelerde haşlanıyor, sonra da özel bir çorba hazırlanıyordu.

Çieko iliklerine kadar ısınmıştı, biraz da sarhoşlamış gibiydi.

Çieko'nun yüzü boynuna kadar pembeleşmişti. Beyaz tenli, narin hatlı pürüzsüz yüzünün pembeleşmesi ona ayrı bir güzellik katmıştı. Gözleri cazibesini daha da artırıyordu. Arada sırada elini yanağına götürüyordu.

Çieko, o ana kadar ağzına bir damla bile içki koymamıştı. Fakat, büyük tenceredeki suyun neredeyse yarısı sake idi.

Restoranın önünde arabaları bekliyordu ama Çieko ayağa kalkarsa yalpalayacağından endişeleniyordu. Fakat içinde bir coşku fırtınası yaşıyordu. Her an kendini hafif gösterebilecek şeyler söyleyebilirdi.

"Şin'içi!" dedi kardeşlerin daha genç olanına. "Geçmişi Anma Festivali'nde imparatorluk sarayının bahçesinde gördüğünüz kişi ben değildim, başka biriydi. Zaten uzaktan gördünüz, değil mi?"

"Saklamana ne gerek var ki?" dedi Şin'içi gülerek.

"Hiçbir şeyi saklıyor değilim." Çieko bir an söylemekte kararsız kaldıysa da "Aslında o kız benim kardeşim" dedi.

"Nasıl yani?" diye sordu Şin'içi hayret içerisinde.

Çieko, kiraz çiçeklerinin açtığı sırada, Kiyomizu Tapınağı'nda Şin'içi'ye kendisinin terk edilmiş bir çocuk olduğunu söylemişti. Olasılıkla o da konuyu ağabeyi Ryusuke'ye açmış olmalıydı. Şin'içi ağabeyine anlatmamış bile olsa, mağazaları yakın olduğundan mutlaka bir yerlerden duymuştu.

"Şin'içi. Senin imparatorluk bahçesinde gördüğün..." Çieko bir an tereddüt etti. "Benim ikizim var, oydu" dedi.

Bunu Şin'içi ilk kez duyuyordu.

"..."

Üçü bir süre sessiz kaldılar.

"Ben sokağa terk edilmişim."

"..."

"Eğer bu doğruysa, keşke bizim mağazanın önüne bıraksalarmış... Gerçekten, bizim mağazanın önüne bırakmış olsalar ne kadar iyi olurdu" dedi Ryusuke iki kez tekrarlayarak. Sesi içtenlik doluydu.

"Abi!" dedi Şin'içi gülerek. "Şimdiki Çieko değil, yeni doğmuş bir bebekten söz ediyoruz."

"İsterse bebek olsun" dedi Ryusuke.

"İyi de sen şimdiki Çieko'ya bakarak öyle diyorsun."

"Hayır."

"Sasta Bey o bebeği almış, şefkatle büyütmüş. İşte o bebek de şimdiki Çieko" dedi Şin'içi. "Abi, o zamanlar sen de küçük bir çocuktun. Küçük bir çocuk, bir bebeğe nasıl bakar!?"

"Bakar işte!" dedi Ryusuke kararlı bir ses tonuyla.

"Hımm. İşte abimin her zamanki rahatsız edici kararlılığı! Yenilgiyi asla kabullenmezsin."

"Orası öyle belki ama, bebek haldeki Çieko'ya bakmak isterdim. Annem de mutlaka yardım ederdi."

Çieko artık ayılmış, yüzü olağan beyaz haline dönmüştü.

Sonbaharda yapılan Kitano dansları iki hafta sürer. Bu dansların bitmesinden bir gün önce Taikiçiro Sata tek başına evden çıktı. Çayevinden birkaç bilet gelmişti, ama Taikiçiro'nun içinden kimseyi davet etmek gelmiyordu. Dans sonrasında birkaç kişiyle birlikte çayevine eğlenmeye gitmek artık ona zor geliyordu.

Danstan önce Taikiçiro sevimsiz bir suratla çayevine girdi. O gün nöbette kalarak çayevinin önünde oturan geyşayı Taikiçiro tanımıyordu. Geyşanın yanında yedi sekiz genç kız sıralanmıştı. Taşıma işlerine yardım için bekliyor olmalıydılar. Hepsi birörnek, pembe renkte bol kollu kimonolar giymişlerdi. Sadece ortalarındaki bir kızın üzerinde yeşil bir kimono vardı.

Taikiçiro neredeyse seslenecekti. Güzelce makyaj yapmıştı, çayevi sahibesiyle birlikte tramvaya bindikleri gün kadının yanındaki kızdı. Yeşil renkli kimono giymiş olması da ona farklı bir görev verildiğini gösteriyordu belki de.

O yeşil kimonolu kız Taikiçiro'ya açık bir çay getirdi. Elbette işini çabucak halletmiş, yüzünde en ufak bir gülümseme bile belirmemişti. Kuralına uygun hareket ediyordu.

Taikiçiro'nun içine bir rahatlama dalgası yayılmıştı.

Dans, "Gelincik Çiçekleri Resmi" adı verilen sekiz perdelik bir dans gösterisiydi. Çin tarihinin ünlü kahramanı Han Yu ile Prenses Yü arasında yaşanan öykü sergilenir. Fakat, Prenses Yü'nün göğsüne bir kama saplayarak intihar edip Han Yu'nun kolları arasında sıla hasretini anlatan türküleri dinleyerek ölmesi ve ardından Han Yu'nun savaşta ölmesinden sonraki sahne bir anda Japonya haline gelerek, Naozane Kumagai ve Atsumori Taira ile Prenses Tamaori arasında geçen öykü sergilenmeye başlanır. Atsumori'yi öldüren Kumagai, kendini boşlukta hissederek bir tapınakta inzivaya çekilir ve sonra eski savaş meydanını görmeye geldiğinde Atsumori'nin mezarının etrafında gelincik çiçekleri açmıştır. Flüt

sesleri duyulmaktadır. Sonra da Atsumori'nin ruhu ortaya çıkarak yeşil flütünü Kurodani'deki tapınağa vermesini rica eder, Prenses Tamayori'nin ruhu ise, mezarın çevresindeki gelincik çiçekleriyle Buda'nın sunağını süslemesini ister.

Bu dans gösterisi sonrasında, bir diğer canlı dans gösterisi olan "Kitano Manzaraları" sergilenir.

Yukarı Yedi Saçaklar'da Gion'daki İnoue tarzı ile farklı olarak, danslar Hanayagi tarzında yapılır.

Taikiçiro, Kitano gösteri salonundan ayrıldıktan sonra eski çayevine uğradı ve asık suratıyla bir köşeye oturuverdi.

"Kimi istersiniz?" diye sordu çayevinin sahibesi.

"Ee, şu dil ısıran kız vardı ya onu. Bir de şu yeşil kimono giymiş, kap kacak getirip götüren kız ne âlemde?"

"Şu tramvaydaki mi? Yani, kısa bir selamlaşmadan ibaret olacaksa sorun yok ama..."

Geyşa gelene kadar çayını bitirdiğinden, mahsus tuvalete kalktı. Geyşa peşi sıra eşlik edince "Hâlâ ısırıyor musun?" diye sordu.

"Aklınızda iyi kalmış. Isırmam, isterseniz çıkartın."

"Korkarım!"

"Gerçekten ısırmam."

Taikiçiro dilini çıkarttı. Geyşa o sıcak, yumuşacık dilini Taikiçiro'nun diline doladı.

Taikiçiro, eliyle kadının sırtına vurarak "Sen iyice düşmüşsün" dedi.

"Bu yaptığım düşmüşlük mü oluyor?"

Taikiçiro ağzını yıkayıp çalkalamak istiyordu, ama geyşa yanında dikildikçe bunu yapması biraz zordu.

Biraz aşırıya kaçan bir geyşa yaramazlığıydı. Bu geyşa için her zaman yaptığı, pek de anlamı olmayan bir şey olabilir bu. Taikiçiro bu genç geyşadan hoşlanmamış değildi. Pis olduğu düşüncesine kapılmamıştı.

Geyşa müşteri odasına dönmeye çalışan Taikiçiro'yu yakaladı. "Bir saniye lütfen."

Sonra mendilini çıkartarak Taikiçiro'nun dudaklarını sildi. Mendile ruj lekesi çıkmıştı. Geyşa yüzünü Taikiçiro'nun yüzüne yaklaştırıp "Tamam şimdi oldu" dedi.

"Sağ olasın..." diyerek, Taikiçiro ellerini hafifçe geyşanın omuzlarına koydu.

Geyşa kendi dudaklarıyla ilgilenmek için tuvaletteki aynanın önüne döndü.

Taikiçiro müşteri odasına döndüğünde kimse yoktu. Ağzını çalkalamak niyetine biraz ılıklaşmış sakeden iki üç kadeh içti.

Yine de geyşanın ya da parfümünün kokusu bir yerlere sinmiş gibiydi. Kendini gençleşmiş hissetti.

Belki geyşanın gönül eğlendirmek için yaptığı bir şakaydı ama kendisi de engel olmamıştı. Belki de uzun zamandır genç bir kadınla eğlenmemiş olduğu için kendini koyvermişti.

Eni sonu yirmisindeki bu geyşa, belki de çok eğlenceli bir kadındı.

Çayevi sahibesi yanında bir kızla içeri girdi. Yeşil kimonolu kızdı.

"İstediğiniz gibi, sadece kısa bir konuşma için yanınıza gelmesini rica ettim. Gördüğünüz gibi yaşı henüz uygun değil" dedi kadın.

Taikiçiro kıza bakarak "Az önce çay getirmiştin..." dedi.

"Evet" dedi kız. Çayevi işleten bir ailenin kızı olduğundan pek utangaçlığı yoktu. "Önceden karşılaştığım biri olduğunuzu görünce kendim istedim."

"Demek öyle. Sağ olasın. Anımsadın mı beni?"

"Evet."

Geyşa da geri dönmüştü. Çayevi sahibesi geyşaya "Sata Bey bu küçük kızdan çok hoşlanmış" dedi.

"Ya?" diyerek geyşa Taikiçiro'ya baktı. "Oldukça zevklisiniz, ama üç yıl kadar daha beklemeniz gerekecek. Üstelik Çi-

su gelecek bahardan itibaren Pontoço semtinde çalışmaya başlayacak."

"Pontoço mu? Neden?"

"Dansçı olmak istiyormuş. Dansçı kızların kıyafetlerine hayranmış."

"Hmm. Dansçı olmak istiyorsa Gion daha iyi olmaz mı?"

"Çisu'nun halası Pontoço'da çalışıyor, ondan."

Taikiçiro kızın nereye giderse gitsin birinci sınıf bir dansçı olacağı kanısındaydı.

Nişicin'deki Giyisilik Kumaş Üreticileri Birliği 12 kasımdan itibaren, ayın 19'una kadar sekiz gün süreyle tüm tezgâhların çalışmasını durdurmak gibi radikal bir karar almıştı. Ayın on ikisi ve 19'u pazar günü olduğundan, gerçekte işler altı gün durmuştu.

Bunun farklı sebepleri vardı, ama tek bir sözcükle sorun ekonomik sıkıntıdan kaynaklanıyordu. Şöyle ki, aşırı üretim dolayısıyla depolanmış ürün miktarı 300 bin topa ulaşmıştı. Bunu elden çıkararak alışveriş döngüsünün düzeltilmesini amaçlıyorlardı. Son zamanlarda nakit akışının durgunlaşması da bir diğer nedendi.

Bir yandan da, önceki yılın sonbaharından bu yılın ilkbaharına kadar olan sürede Nişicin kumaşlarının müşterisi olan şirketler birbiri ardına iflas etmişti.

Sekiz günlük tatil süresince genel üretim 890 bin top aşağıya çekilmişti. Fakat daha sonraki sonuçlar göz önüne alındığında eylemin başarılı olduğu söylenebilirdi.

Yine de, Nişicin'deki dokumacılar mahallesi, özellikle Yokoço'da bir bakışla bile anlaşılacak ölçüde küçük ölçekli aile atölyelerinin yoğun olduğu bir yerde böylesi bir örgütlenmeye uyması şaşırtıcıydı.

Eski tuğla çatılı, saçakları aşağıya sarkmış küçük evler yan yana sıralanmaktadır. İkinci katları olsa bile alçaktır.

Dar bir sokak gibi duran Yokoço, çok daha yıkık döküktür, karanlığın içinden dokuma tezgâhı sesleri gelir. Kendi tezgâhlarını değil, kiralık olanları kullananlar olsa gerek.

Fakat eylemden affedilmeleri için başvuran otuza yakın atölye de vardı.

Hideolar giyisilik kumaş değil kuşak dokurlar. Üç yüksek tezgâhla elbette gündüzleri de ışık açarak çalışırlar ama atölye aydınlık bir yerdir, arka tarafta açık bir alan vardır. Fakat basit ve derme çatma mutfağı görenler, evde yaşayanların nerede yatıp kalktıklarını merak edebilir.

Hideo'nun güçlü bir bünyesi, yaptığı iş konusunda yeteneği olduğu gibi hırsı da vardı. Fakat yüksek tezgâhın dar tahtasına oturarak dokumaya devam ettiğine göre, belki de kalçalarında büyük morluklar oluşmuştu.

Naeko'yu davet ederek Geçmişi Anma Festivali'ni izlemeye gittiğinde, birçok döneme özgü kıyafetlerle yapılan geçit alayından ziyade, arka planda kalan geniş imparatorluk sarayı bahçesindeki çamların yeşilini izlemeye kendini kaptırmış olması belki de günlük yaşamından uzaklaştığı içindi. Gerçi, dar bir vadide bile olsa, dağda çalışan Naeko o manzaranın farkına bile varmamıştı...

Geçmişi Anma Festivali'ne onun dokuduğu kuşakla gelmesi Hideo'yu iyice kamçılamıştı.

Çieko, Ryusuke ve Şin'içi kardeşlerle birlikte Ooiçi'ye gittiğinde pek öyle sıkıntı yaşıyor olmamakla birlikte, kalbini bir yerlerde bırakmış gibi oluyor, bunun farkına vardığında da bu durumun kendi iç sıkıntısından kaynaklandığını anlıyordu.

Kyoto'da 13 aralık günü yapılan "Yeniden Başlayış" da geçmiş, Kyoto'ya özgü kış mevsiminin her an değişen havaları başlamıştı. Açık havada aniden yağmur zerrecikleri parıldayarak uçuşmaya başlar, arada sırada sulusepken kar yağar. Sonra hemen hava açılır, sonra tekrar kapanır.

13 aralıkta yapılan "Yeniden Başlayış" günüyle birlikte yeni yıl için hazırlıklar bir yana, yıl sonu hediyelerinin gönderilmesine de başlanır.

Bu geleneğin en katı olarak korunduğu yer elbette Gion gibi renkli semtlerdir.

Geyşalar ve dansçı kızlar, normalde yardım gördükleri çayevlerini, kendileri için şarkı yapan bestecilerin evlerini dolaşarak pirinçten yaptıkları pastaları dağıtırlar.

Daha sonra dansçı kızlar saygı ziyaretlerine başlayarak, geçen yıl için şükranlarını sunar, müşterilerinin bir sonraki yıl da kendilerine ilgi göstermelerini dilerler.

O gün her zamankinden daha gösterişli giyinen geyşaların ve dansçıların sokaklarda dolaşmaları, biraz erken başlanan yıl sonu hareketliliğini renklendirir.

Çiekoların mağazası pek de gösterişli bir hal almamıştı.

Çieko sabah kahvaltısı bitince, iç taraf ikinci kattaki odasına çıktı; hafif bir makyaj yapmak için. Fakat bir türlü eli gitmiyordu.

Kitano'daki kaplumbağa çorbacısında Ryusuke'nin söyledikleri içine işlemişti. Bebek halinde sokağa terk edilen Çieko'nun keşke kendi mağazalarının önüne konulmuş olmasını söylemek biraz aşırıya kaçan bir ifadeydi.

Ryusuke'nin kardeşi Şin'içi Çieko'nun çocukluk arkadaşıydı, liseyi bitirene kadar birlikte okumuşlardı. Yumuşak başlı bir çocuktu ve Çieko onun kendisini sevdiğini biliyordu ama Ryusuke gibi Çieko'nun nefesini kesecek kadar etkili sözler etmemişti hiç. Rahat konuşabileceği biriydi.

Çieko uzun saçlarını güzelce tarayarak sırtına sarkıtıp aşağıya indi.

Sabah kahvaltısı bitmek üzereyken, Kitayama servilik köyündeki Naeko'dan telefon geldi.

"Küçükhanım siz misiniz?" dedi Naeko, karşısındakinin Çieko olduğundan emin olmak için. "Çieko, sizinle görüşüp

konuşmak istediğim bir mesele var" dedi.

"Naeko, seni özledim... Yarına ne dersin?" diye yanıtladı Çieko.

"Benim için her zaman uygun..."

"Mağazamıza gelir misin?"

"Kusura bakmayın, mağazanıza gelemem."

"Naeko, seni anneme anlattım. Babam da biliyor artık."

"İyi de mağaza çalışanları ne olacak?"

Çieko bir an düşündü. "Öyleyse ben sizin köye geleyim."

"Burası çok soğuk. Sevinirim gerçi..."

"Servileri de göresim gelmişti..."

"Öyle mi? Hem soğuk, hem de yağmur yağabilir. Ona göre hazırlıklı gelin. Yakacak odundan yana sıkıntımız yok. Beni hemen bulabileceğiniz bir yerde, yol kenarında çalışıyor olacağım" dedi Naeko neşeyle.

Çieko'nun ayağına pantolon geçirip kalın kazak giymesi görülmüş şey değildi. Kalın çorapları da çok şıktı.

Babası Taikiçiro evdeydi, Çieko yanına giderek izin istedi. Taikiçiro, Çieko'nun bu nadir rastlanır kılığına şaşkınlıkla bakarak "Dağ yürüyüşüne mi çıkıyorsun?" diye sordu.

"Evet... Kitayama serviliğindeki kızın benimle konuşmak istediği bir şeyler varmış. Onunla görüşmeye gideceğim..."

"Demek öyle" dedi Taikiçiro tereddüt etmeksizin. "Çieko..."

"Evet?"

"Eğer o kızın bir sıkıntısı varsa bize getir... Kabul ederim."

Çieko başını önüne eğdi.

"Anladın, değil mi? Kızlarımızın sayısı ikiye çıkar, bize neşe kaynağı olursunuz."

"Sağ ol baba. Sağ ol" diyerek Çieko saygıyla eğildi. Sıcak gözyaşları bacaklarına dökülüyordu.

"Çieko, seni sütbebeğiyken aldık, gözbebeğimiz gibi baktık; o kızı da seninle bir tutarız. Sana benziyordur, mutlaka

iyi bir kızdır. Getir buraya. Yirmi yıl önce ikiz çocuk pek istenmezdi ama şimdi öyle bir durum yok" dedi babası. "Şige! Şige!" diyerek karısını çağırdı.

"Baba, sana bütün yüreğimle teşekkür ederim, ama o kız, Naeko bize asla gelmez" dedi Çieko.

"İyi de neden?"

"Mutluluğumu zedeleyecek bir şey yapmaktan çekiniyor."

"Mutluluğun neden zedelensin ki?"

"..."

"Neden mutluluğun zedelensin?" dedi babası tekrar, başını hafifçe yana eğerek.

"Bugün, annemin de senin de onun varlığından haberiniz olduğunu, mağazaya gelebileceğini söyledim" dedi Çieko ağlamaklı sesiyle. "Mağaza çalışanlarından, komşulardan çekindi..."

"Çalışanlar da kim oluyormuş!?" Taikiçiro'nun sesi yükselivermişti.

"Baba, senin ne demek istediğini çok iyi anlıyorum ama bugün ben gideceğim."

"Tamam" dedi babası. "Kendine dikkat et. Bir de az önce söylediklerimi o Naeko adlı kıza da anlat."

"Peki."

Çieko üzerine yağmurluk ve kapüşon aldı. Ayakkabı olarak da kauçuk yağmur ayakkabılarını giydi.

Sabahleyin Kyoto merkezinde hava açıktı ama sonra bir anda bulutlanmaya başladı. Belki de Kitayama'da yağmur yağıyordu. Şehrin içerisinden bakıldığında o taraftaki gökyüzü öyle bir renk almıştı. Öyle bir görüntüydü ki, Kyoto'nun küçük dağlarında hava yumuşak olmasa kar havası olduğu söylenebilirdi.

Çieko devlet demiryolları otobüsüne bindi.

Kitayama serviliğindeki Nakagava Kitayama mahallesine

devlet demiryolları ve belediye olmak üzere iki otobüs hattı işliyordu. Belediye otobüsü Kyoto'nun kuzey ucunda kalan dağ geçidinin başına kadar gidiyor ve oradan geri dönüyordu. Devlet demiryolları otobüsü ise Fukui iline bağlı Obama'ya kadar gidiyordu.

Obama, Obama Körfezi'ne, hatta Vakasa Körfezi'nden Japon Denizi'ne kadar açılır.

Belki de mevsimin kış olmasından dolayı otobüste pek fazla yolcu yoktu.

Yanında iki adamla birlikte binen bir genç adam gözlerini dikmiş Çieko'ya bakıyordu. Rahatsız olan Çieko kapüşonunu başına geçiriverdi.

"Küçükhanım, lütfen kendinizi öyle bir şeyin altına gizlemeyin" diyen genç adamın sesi yaşına göre bir hayli çatlak çıkıyordu.

"Kes sesini!" dedi yanındaki adam.

Çieko'ya seslenen adamın bilekleri kelepçeliydi. Bir suç işlemiş olmalıydı. Yanındaki de herhalde polisti. Dağları aşarak bir yerlere nakledilecekti anlaşılan.

Çieko'nun kapüşonunu çıkartıp yüzünü göstermesi için bir neden yoktu elbette.

Otobüs Takao'ya ulaşmıştı.

"Takao nereye kayboldu acaba?" diyen yolcular da vardı. Gerçi görülemeyecek halde değildi. Akçaağaçların yaprakları tamamen dökülmüş, uçlarındaki dalları kış manzarasına bürünmüştü.

Toga-no-o'nun aşağısındaki otoparkta da hiç araba yoktu.

Naeko iş elbiseleriyle Bodai Şelalesi durağına kadar gelmiş, Çieko'yu bekliyordu.

Üzerindeki elbiselerin farklılığından dolayı Çieko'yu bir an çıkaramadı.

"Küçükhanım, gelmekle çok iyi ettiniz. Gerçekten, bu dağ köyüne gelmek için çok zahmet ettiniz."

"O kadar da dağ başı değil" dedi Çieko, eldivenlerini çıkarmadan Naeko'nun ellerini tutarak. "Çok sevinçliyim. Yazdan beri ilk kez geliyorum. Yazın servi korusunda yaptıkların için teşekkür ederim."

"Ne yaptım ki?" dedi Naeko. "Ancak, o gün ikimizin üzerine yıldırım düşecek olsa ne olurdu acaba? Öyle olsa bile benim o günkü sevincime engel olamazdı..."

"Naeko" dedi Çieko yolda yürürken. "Bize telefon ettiğine göre çok önemli bir şey olmalı. Ne olduğunu anlatmazsan, rahatlayarak oturup doğru dürüst konuşamayız."

"..."

Naeko'nun üzerinde iş giysileri, ellerinde eldivenleri vardı.

"Ne oldu?" diye sordu Çieko tekrar.

"Aslında, Hideo Bey onunla evlenmemi istedi, onun için..." derken Naeko sendeleyerek Çieko'ya tutundu.

Çieko, yalpalayan Naeko'ya sarılıverdi.

Her gün çalışan Naeko'nun vücudu dimdik, kasları dolgundu. Yazın yıldırımların çaktığı gün Çieko, korkusundan bunun farkına varamamıştı.

Naeko kendini hemen toparlamıştı, Çieko'nun ona sarılması hoşuna gitmiş olmalıydı. Artık iyiyim, bile demedi. Aksine, Çieko'ya yaslanarak yürümeye devam etti.

Naeko'ya sarılan Çieko da, Naeko'ya yaslanmaya başlamıştı. Fakat iki kız bu durumun farkında bile değildi.

Çieko kapüşonunun altından "Naeko, sen ne cevap verdin Hideo Bey'e?" diye sordu.

"Cevap mı? Ben öyle hemen cevap veremem böyle bir konuda."

"..."

"Beni seninle karıştırıyor... Gerçi şimdi karıştırmıyordur artık, ama Hideo Bey'in yüreğinin derinliklerinde sen varsın herhalde."

"Hiç sanmıyorum."

"Hayır, bunu çok iyi anlayabiliyorum. Beni sizinle karıştırmıyor olsa bile sizin yerinize benimle evlenmek istiyor. Herhalde bende sizin hayalinizi yaşıyor. İlk neden bu..."

Çieko, ilkbaharda lalelerin en güzel açtığı zamanda botanik bahçesinden dönerlerken, Gamo Nehri bendinde babasının annesine Hideo'yu kendisine içgüveysi olarak kabul etmelerinin nasıl olacağını sorduğunu anımsadı.

"İkinci neden, Hideo Bey'in ailesi kuşak dokumacısı, değil mi?" dedi Naeko güçlü bir ses tonuyla. "Sizin mağazanızla benim bir bağım ortaya çıkar da, size bir rahatsızlık verirsem ve çevreden tuhaf gözlerle bakacak olurlarsa kusurumu ölsem bile bağışlatamam. Öyle olacağına bu dağ başında saklanmaya devam etmeyi yeğlerim..."

"Bunları mı düşünüyorsun?" dedi Çieko, Naeko'nun omzunu sarsarak. "Senin yanına geleceğimi söyledim babama. Annem de biliyor."

"..."

"Babam ne dedi dersin?" dedi Çieko, Naeko'nun omzunu daha şiddetli sarsarak. "Eğer o Naeko adlı kızın bir sıkıntısı, bir üzüntüsü varsa bize getir dedi... Ben babamların kütüğünde evlatlık olarak gözüküyorum, babam seni de ayrım gözetmeksizin kabul edeceğini söyledi. Kendimi yalnız hissedip hissetmediğimi sordu."

"..."

Naeko eldivenlerini çıkartarak "Sağ ol" diyerek yüzünü elleriyle kapattı.

"Yürekten teşekkür ederim." Bir süre hiç konuşamadı. "Benim kendimden başka güvenecek kimsem yok. Yalnızım ama unutarak, canla başla çalışıyorum."

"Esas önemlisi, Hideo Bey meselesi ne olacak?"

"Hemen cevap veremem" dedi Naeko ağlamaklı bir sesle, Çieko'nun yüzüne bakarak.

"Onu bana versene" diyerek, Çieko Naeko'nun el havlusuyla kızın gözlerini ve yanaklarını sildi. "Böyle bir yüzle mi gireceksin köye?"

"Ne fark eder? Güçlüyümdür, normal birinin iki katı çalışırım, ama yufka yürekliyimdir, çabuk ağlarım."

Çieko yüzünü silince, Naeko başını Çieko'nun göğsüne yaslayıp iyice hıçkırıklara boğuldu.

"Bu olmadı işte Naeko! Çok mu hüzünlendin. Bırak artık ağlamayı" diyerek Çieko hafifçe Naeko'nun sırtına vurdu. "Böyle ağlayacaksan geri dönerim."

"Hayır, olmaz. Gitme!" dedi Naeko aniden doğrularak. Çieko'nun elindeki Japon tarzı el havlusunu alarak yüzünü ovuşturdu.

Kış yüzünden mi bilinmez, ancak gözlerinin akı biraz kızarmıştı. Sonra da Naeko el havlusuyla başını sardı.

İki kız bir süre sessizce yürüdü.

Kitayama servileri güzelce budanmıştı, Çieko uç dallarda kalan birkaç yaprağı sevimli ve sade kış çiçeklerine benzetti.

Naeko'nun rahatladığını hisseden Çieko söze girdi. "Hideo Bey desenini kendi çizer, oldukça da yeteneklidir. Çok kaliteli dokumalar çıkartır, ciddi bir insandır."

"Evet, bunu çok iyi biliyorum" diye yanıtladı Naeko. "Geçmişi Anma Festivali'ne davet ettiği gün de, Hideo Bey farklı dönemlerin giyisilerinden ziyade arka planda kalan imparatorluk bahçesinin çamlarının yeşilini ve Higaşiyama Dağı'nın nasıl renk değiştirdiğini izliyor gibiydi."

"Eh, Hideo Bey Geçmişi Anma Festivali'nin geçit alayını şimdiye kadar birçok kez görmüştür..."

"Hayır, sanırım daha farklı bir nedeni vardı" dedi Naeko, güçlü bir ses tonuyla.

"..."

"Geçit alayından sonra onunla birlikte evlerine gitmemizi istedi."

"Hideoların evine?"

"Evet."

Çieko iyice şaşırmıştı.

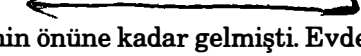
"İki de erkek kardeşi var. Arkadaki boş arsayı gösterdi, evlenecek olursak oraya küçük bir ev yapacağını ve kendi istediği şeyleri dokuyacağını söyledi."

"Ne güzel işte."

"Güzel mi? Hideo Bey sizin hayaliniz olarak benimle evlenmek istiyor. Ben de bir kızım, çok iyi anlayabiliyorum" dedi Naeko tekrar.

Çieko ne şekilde yanıtlayacağını bilemez halde yürümeye devam etti.

Dar vadinin yan tarafındaki bir diğer küçük vadide servi tomruğu temizleyen kadınlar yaktıkları ateşi çevrelemişler, ellerini ayaklarını ısıtıyorlardı. Havaya dumanlar yükseliyordu.

Naeko evinin önüne kadar gelmişti. Evden ziyade kulübe demek daha doğru olur. Bakımı ihmal edilmiş saz damı yan yatmaya başlamış, yer yer çukurluklar oluşmuştu. Ancak yine de bir dağ evi olduğundan küçük bir bahçesi vardı, kendiliğinden çıkmış uzun cennet bambuları kırmızı yemişler vermişti. Yedi sekiz cennet bambusunun gövdeleri de birbirine karışmıştı.

Bu sefil durumdaki ev belki Çieko'nun da eviydi.

Evin önünden geçerken Naeko'nun cılızlaşan gözyaşları iyice duruldu. Çieko'ya bu evi söylemeli miydi acaba? Yoksa söylememesi daha mı iyi olurdu? Çieko annesinin memleketinde doğduğuna göre, olasılıkla bu evde hiç yaşamamıştı. Naeko, daha bebekken önce babasını, hemen sonra da annesini kaybetmişti. Bu evde yaşayıp yaşamadığını bile anımsamıyordu.

Ne var ki Çieko o eve hiç dikkat etmeksizin, servi dağına, istif edilen servi kütüklerine bakarak önünden geçiverdi. Naeko'nun ev meselesini anlatmasına gerek kalmamıştı.

Gerçekten dümdüz uzamış dalların ucunda yuvarlak yuvarlak bırakılmış yapraklar, Çieko'nun kış çiçeği dediği çiçeklere benziyordu.

Çoğu evin saçaklarına ya da ikinci katlarına güzelce temizlenmiş servi tomrukları dizilmiş kurutuluyordu. O beyaz tomruklar düz bir sıra oluşturacak şekilde titizlikle dizilmişti. O halleri bile güzeldi. Herhangi bir duvardan daha güzel duruyorlardı.

Dağdaki serviler de, kök kısmındaki otlar kurumuştu, aynı büyüklükte dimdik yükselen halleriyle harika bir manzara sergiliyorlardı. Biraz kelleşmiş gövdelerin arasından gökyüzünü görmek de mümkündü.

"Kış zamanı daha güzelmiş" dedi Çieko.

"Öyle mi? Ben her zaman görmeye alışmışım, pek fark edemiyorum ama servilerin yaprakları kış gelince kurşuniye çalan bir renge bürünüyor, değil mi?"

"İşte o da çiçek gibi duruyor."

"Çiçek? Çiçek mi?" diyerek, Naeko hiç aklına gelmemiş gibi servi dağına baktı.

Bir süre yürüdükten sonra buralardaki büyük arazi sahiplerinden birinin olsa gerek, eski tarz zarif bir evin önüne geldiler. Biraz alçakça temel duvarları ahşapla kaplanmış, kahverengiye boyanmıştı. Üst kısım ise beyaz duvar şeklinde bırakılmıştı. Çatısı da kiremit kaplıydı.

Çieko bir an durarak "Güzel bir ev" dedi.

"Küçükhanım, ben bu evde kalıyorum. İçeri buyrun."

"..."

"Çekinmeyin. On yıla yakındır bu evdeyim" dedi Naeko.

Çieko, Hideo'nun Naeko'yu kendisinin yerine, hatta kendisinin hayali olarak gördüğü için evlenmek istediği sözünü iki üç kez duymuştu Naeko'dan.

"Birinin yerine" dense elbette anlaşılmayacak bir şey yok.

Fakat "hayal" olarak görmek nasıl bir şey acaba? Özellikle evlilik söz konusuysa...

"Naeko, sürekli hayal, hayal deyip duruyorsun da, hayal dediğin nedir ki?" dedi Çieko sert bir ses tonuyla.

"..."

"Hayalin elle tutulacak bir şekli olmaz" diye sözlerine devam etti Çieko. Yüzünün kızardığının farkına varmamıştı. Sadece yüzü değil, olasılıkla tüm vücudu kendisiyle aynı olan Naeko bir erkeğin olacaktı.

"Orası öyle de, şekli olmayan bir hayal korkutucudur" diye yanıtladı Naeko. "Hayalin erkeğin yüreğinde mi, göğsünde mi, yoksa başka bir yerinde mi çıktığı anlaşılmaz."

"..."

"Ben altmışıma gelsem bile o hayaldeki Çieko, şimdiki gençliğiyle kalacak."

Çieko'nun ummadığı bir sözdü.

"O kadar ilerisini mi düşündün?"

"Güzel bir hayalden insan asla bıkmaz."

"Mutlaka öyle olacak diye bir şey yok" dedi Çieko, son bir çabayla.

"Bir hayali ne tekmeleyebilir, ne ayağının altına alabilir, ne de kovabilirsin. Ancak, kendin yıkılır kalırsın."

"Hımın." Çieko, Naeko'nun kendisini kıskandığını sezinlemişti. "Gerçekten de hayal diye bir şey var mıdır?"

"Evet, burada" diyerek, Naeko Çieko'nun göğsünü sarstı.

"Ben hayal değilim. Senin ikizinim."

"..."

"Peki Naeko, benim hayaletimle de kardeş olur muydun?"

"Öyle deme! Elbette seni tercih ederim. Yalnız bu Hideo Bey konusunda..."

"Fazla kafa yoruyorsun" dedikten sonra, Çieko başını hafifçe önüne eğerek ilerledi. "İstersen üçümüz bir araya gelip sen ikna olana kadar konuşalım" dedi.

"Konuşmak... İnsanın içinden geçeni de söylediği olur, içinden geçmeyeni de..."

"Naeko, çok kuşkucu musundur?"

"Öyle değilimdir, ama ben de bir genç kız kalbi taşıyorum..."

"..."

"Şuzan tarafından Kitayama yağmuru geliyor. Dağdaki serviler de..."

Çieko bakışlarını yukarı kaldırdı.

"Bir an önce dönün isterseniz. Karla karışık atıştıracak gibi."

"Bu aklıma gelmişti, ona göre giyindim."

Çieko elindeki eldiveni çıkararak "Bu el bir küçükhanım eline benziyor mu?" diye sordu.

Naeko şaşırarak Çieko'nun elini ellerinin arasına aldı.

Kış yağmurunun geldiğinin farkına varmamıştı Çieko. Belki de buranın köylüsü Naeko bile fark edememişti. Sisle birlikte gelen yağmurdan da farklıydı.

Çieko, Naeko'nun sözleri üzerine çevredeki dağlara baktı. Soğuk, üzeri zarla kaplanmış gibi duruyorlardı. Eteklerindeki servilerin gövdeleri çok daha net görülebiliyordu.

O arada, küçük dağlar sisle kaplanmış gibi silüetlerini kaybetmeye başladı. İlkbaharda çıkan sisle havanın ağırlığı farklıydı. Belki de esas Kyoto havasının burada olduğunu söylemek daha doğru olur.

Ayaklarının dibine baktığında biraz ıslandığını gördü.

Dağlar gitgide kurşuni renklere bürünüyordu. Sis her yanı kaplamıştı.

Bu duman daha sonra alacalı bir hal alarak dağların arasından aşağıya doğru süzüldü, kar serpiştirmeye başladı.

"Hemen dönün siz." Naeko minik kar taneleri gözüne çarpmaya başlayınca uyarmıştı Çieko'yu. Bu minik taneciklere kar demek aslında pek mümkün değildi. Bir irileşip bir ufa-

lıyor, arada sırada tamamen kayboluyordu.

Vadi o saate göre bir hayli kararmış, sert bir soğuk bastırmıştı.

Çieko Kyotolu, şehirli bir kızdı ama bu sulusepkeni daha önce de görmüştü.

"Soğuk bir hayal haline gelmeden önce..." dedi Naeko.

"Yine şu hayal lafı..." diyerek güldü Çieko. "Yağmuru düşünerek giyindim. Kışları Kyoto'nun havası çabuk değişir, birazdan diner."

Naeko havaya bakarak "Bugün dönün siz" dedi, Çieko'nun eldivenini çıkarttığı eli sımsıkı yakalayarak.

"Naeko, gerçekten evlenmeyi düşünüyor musun?" dedi Çieko.

"Sadece, biraz..." diye yanıtladı Naeko. Sonra da, Çieko'nun eldivenini sevgi dolu hareketlerle giydirdi.

O arada Çieko "Bizim mağazaya gel" dedi.

"..."

"Mutlaka gel ama."

"Çalışanlar evlerine döndükten sonra."

"Gece mi?" dedi Naeko şaşırarak.

"Bizde kal. Babam da annem de seni biliyor zaten."

Naeko'nun gözlerinde sevinç pırıltıları belirdiyse de, bir an tereddüt etti.

"Hiç olmazsa bir gece seninle aynı odada uyumak istiyorum Naeko."

Naeko yolun kıyısına doğru dönerek Çieko'ya hissettirmeden gözyaşlarını sildi. Çieko'nun fark etmemesine imkân yoktu elbette.

Çieko Muromaçi'deki mağazaya döndüğünde, o civar sadece bulutluydu.

"Çieko tam zamanında döndün, yağmur başlamadan önce" dedi annesi Şige. "Baban arka odada seni bekliyor."

Taikiçiro, Çieko eve dönüş selamını bile tam olarak bitiremeden "O kızın derdi neymiş?" diye soruverdi.

"Evet."

Çieko ne cevap vereceğini bilemiyordu. Kısa cümlelerle net olarak anlatmak biraz zordu.

"Neymiş?" diye sordu babası tekrar.

Çieko da Naeko'nun konuştuklarını tam olarak anlayabilmiş değildi.

Hideo aslında Çieko ile evlenmek istiyordu. Bunun olamayacağını anlayınca vazgeçerek, Çieko'nun tıpatıp aynısı Naeko'ya evlenme teklif etmişti. Naeko'nun kalbi bunu elbette sezmişti. Sonra da o tuhaf "hayal savı"nı Çieko'ya anlatmıştı. Acaba Hideo, aslında Çieko'yu isterken, Naeko'yla yetinmek niyetinde miydi? Bunun hiç de bir böbürlenme olmadığı kanısındaydı Çieko.

Fakat belki de sorun sadece bundan ibaret değildi.

Çieko babasının yüzüne doğrudan bakamıyordu, utangaçlığının verdiği pembelik boynuna kadar yayılmış olmalıydı.

"O Naeko adlı kız hiçbir sebep olmaksızın seninle buluşmak mı istemiş?" dedi babası.

"Evet" dedi Çieko kararlılıkla yüzünü kaldırarak. "Otomoların Hideo Bey Naeko'yla evlenmek istediğini söylemiş." Çieko'nun sesi hafiften titriyordu.

"Ee?"

Babası Çieko'ya bakarak bir süre suskun kaldı. Bir şeylerin farkına varmış olmalıydı. Fakat bunu dile getirmedi. "Demek öyle. Hideo ile... Otomoların Hideo ile evlenmesi iyi olur. Gerçekten gönül işleri hiç belli olmaz. Sanırım bunda senin de payın var."

"Baba. Sanırım o kız Hideo Bey ile evlenmeyecek."

"Aa, neden?"

"..."

"Neden ki? Bence iyi olur ama..."

"Sorun iyi olur kötü olur meselesi değil. Baba anımsıyor musun? Botanik bahçesinde, Hideo'yla evlenmemin nasıl olacağını sormuştun. Kız, o durumu biliyor işte."

"Aa, nereden bilebilir ki?"

"Bir de, kuşak dokumacısı Hideoların yeriyle bizim mağaza arasında biraz olsun alışveriş olduğunu da düşünüyor.

Babasının göğsüne bir sızı saplanmıştı, suskun kaldı.

"Baba, bir gecelik olsun o kız bizde kalamaz mı? Çok rica ediyorum."

"Elbette. Sorulur mu... Ben gerekirse onu da kabul edeceğimi söylemedim mi zaten?"

"O şekilde asla gelmez. Yalnızca bir gece..."

Babası Çieko'ya içi acıyarak baktı.

Annesinin yağmur kepenklerini indirdiği duyuluyordu.

"Anneme yardım edeyim" diyerek kalktı Çieko.

İnce karın kiremitlere düşüşü belli belirsiz duyuluyordu. Babası kımıldamadan oturuyordu.

Mizuki Ryusuke ve Şin'içi'nin babası, Taikiçiro'yu Maruyama Parkı'ndaki Saami'ye akşam yemeğine davet etti. Kış günleri kısa olduğundan oturdukları yerden şehrin ışıklarının yandığı görülebiliyordu. Gökyüzü kurşuni bir renk almıştı, günbatımı kızıllığından eser yoktu. Eğer yanan ışıklar olmasa, şehrin tamamı aynı renkte olurdu. Kyoto'nun kış rengi.

Muromaçi semtinde büyük bir toptancıyı başarıyla işleten Ryusuke'nin babasının kendinden emin bir duruşu vardı, ama bugün konuşmakta zorlanıyor gibiydi. Bir kararsızlığı vardı, ipe sapa gelmez dedikodularla ilerliyordu dakikalar.

"Aslında..." diyerek, sakenin verdiği yüreklilikle söze girebildi. Daha yumuşak yaradılışlı, dünyevi sorunlar karşısında daha zayıf olan Taikiçiro, Mizuki'nin sözü nereye getirmek istediğini çoktan anlamıştı.

"Aslında..." dedi Mizuki tekrar, sözcükler ağzının içinde

kayboluyor gibiydi. "Kızınız, gözüpek savaşçı oğlum Ryusuke'den söz etmiştir umarım."

"Evet. Benim açımdan biraz eksiklik elbette, ama Ryusuke'nin iyi niyeti hakkında hiçbir kuşkum yok."

"Demek öyle" dedi Mizuki, biraz rahatlamış gibiydi. "O benim gençliğime çok benziyor, laf ağzından bir kez çıktı mı, kim durdurmaya kalkarsa kalksın dinlemez. Biraz sıkıntılı bir durum elbette..."

"Ben teşekkür etmem gerektiği kanısındayım."

"Gerçekten mi? Siz böyle söyleyince omuzlarımdan bir yük kalkmış gibi rahatladım" dedi Mizuki, gerçekten rahatlamış bir duruşla. "Bağışlayın lütfen" diyerek nazikçe başını eğerek özür diledi.

Taikiçiro'nun işleri kötüye gitse bile, hemen hemen aynı işi yapan, üstelik de genç birinin yardım edeceğim diye ortaya çıkması utanç verici bir durumdu. Eğer amacı işi öğrenmekse, iki mağazanın statüsünde Taikiçiro daha üstün durumdaydı.

"Benim açımdan minnet duyulacak bir durum ama..." dedi Taikiçiro. "Oğlunuz Ryusuke sizin işlerin başında durmazsa sorun olmaz mı?"

"Aman canım! Ryusuke bizim işleri kulaktan dolma olarak biliyor, pek fazla anlamaz. Babası olarak benim dile getirmem doğru olmayabilir ama yine de sağlam bir çocuktur..."

"Orası öyle. Bizim mağazaya gelip de müdürün karşısına o soğuk yüzüyle oturuverince şaşırıp kalmıştım."

"O öyledir işte" dedikten sonra Mizuki bir süre sessiz kalarak sakesini içmeye devam etti.

"Sata Bey..."

"Buyurun."

"Ryusuke eğer mağazanıza, her gün olmasa bile yardıma gelirse, kardeşi Şin'içi de biraz kendini toparlar, ben de rahatlarım. Şin'içi yumuşak huylu bir çocuktur, Ryusuke bile

hâlâ "tören çocuğu" diye çağırıyormuş ama bizim Şin'içi'nin en sevmediği şeymiş... Gion Festivali'nde başı çeken arabaya binmişti ya."

"Çok hoş bir genç. Bizim Çieko ile de çocukluk arkadaşı..."

"İşte o kızınız Çieko hakkında..." dedi Mizuki ama yine sözcükler boğazına tıkanmıştı.

"Evet, kızınız Çieko Hanım..." dedi Mizuki tekrar, sanki öfkelenmiş gibi bir sesle. "Nasıl oldu da öylesine güzel bir çocuk yapabildiniz?"

"Anne babanın elinde olan bir şey değil. Kendisi öyle oldu" dedi Taikiçiro tereddüt etmeden.

"Artık anladığınızı düşünüyorum, ama Sata Bey, sizin mağaza ile bizimkisi hemen hemen aynı işi yapıyor. Ryusuke'nin sizin işlerinize yardım edeceğim diye ortaya çıkması, yarım saat olsun Çieko Hanım'ın yanında olabilmek istediği içindir."

Taikiçiro başını sallayarak anladığını belirtti. Mizuki, Ryusuke'ye benzeyen alnını silerek "Sefil bir oğlan ama işini iyi yapar. Asla sizi zor durumda bırakacak bir şey söylemek istemiyorum ama, bir gün gelir de, binde bir olasılıkla Çieko Hanım bizim Ryusuke gibi birini beğenirse, gerçekten yüzsüzce bir istek olacak ama içgüveysi olarak alır mısınız? Ben de onu kütüğümüzden çıkartırım..." dedi başını saygıyla eğerek.

"Kütükten çıkartacak mısınız?" Taikiçiro şaşırmıştı. "Büyük bir toptancının vârisini?"

"Böyle şeyler insanı mutlu etmeyebilir. Son zamanlarda Ryusuke'ye baktıkça bu düşüncem güçleniyor."

"Teklifiniz için müteşekkirim ama, bu konuyu gençlerin gönlüne bırakmak daha iyi olmaz mı?" dedi Taikiçiro, Mizuki'nin atak halinden kaçmak ister gibiydi. "Çieko sokağa terk edilmiş bir çocuktur."

"Sokağa terk edilmiş bir çocuk olsa ne yazar!?" dedi Mizu-

ki. "Neyse, size şimdi söylediklerim aramızda kalsın. Ryusuke'yi mağazanıza yardıma gönderebilir miyim?"

"Olur."

"Sağ olun, sağ olun" diye rahatlayan Mizuki'nin vücudu da gevşemiş olacak ki, sake içiş tarzı değişti.

Hemen ertesi sabah, Ryusuke Taikiçiro'nun mağazasına gelir gelmez müdürü ve çalışanları bir araya toplayarak mal sayımı yaptırdı. Sırmalı, beyaz, işlemeli kumaşlar, resmi ve özel giysiler, farklı törenler için farklı olarak hazırlanmış kimonolar, giyisi aksesuarları...

Ryusuke hiçbir şey söylemeden izliyordu. Müdür geçen günkü karşılaşmalarından sonra iyice sinmişti, Ryusuke'ye tek söz edemiyordu.

Tüm ısrarlara rağmen akşam yemeğinden önce evine döndü.

Hava kararkdığında kapıyı cılızca çalan Naeko idi. Kapının sesini sadece Çieko duymuştu.

"Oo, Naeko! Bu akşam soğuğunda, ne kadar iyi ettin gelmekle!"

"..."

"Yıldızlar çıkmaya başlamıştı gerçi."

"Çieko Hanım. Annenle babanı nasıl selamlamalıyım?"

"Seninle ilgili her şeyi anlattım. Sadece ismini söylemen yeterli olur" dedi Çieko, Naeko'nun omuzlarına sarılarak. "Akşam yemeği yedin mi?"

"Şurada suşi yedim, gerek yok."

Naeko iyice tutuklaşmıştı, Çieko'ya böylesine benzediğini gören Taikiçiro ile Şige de şaşkınlıktan pek fazla şey söyleyemedi.

"Çieko, arka taraftaki ikinci kata çıkıp da sakin sakin konuşun isterseniz" dedi Şige, her zamanki anlayışlı haliyle.

Çieko, Naeko'nun elinden tutarak dar koridordan geçip, arka taraftaki ikinci kata çıkınca şömineyi yaktı.

"Naeko, biraz buraya gelsene" diyerek boy aynasının önüne çağırdı. Sonra bir süre ikisinin aynadaki yüzüne baktı.

"Benziyoruz ya!" Çieko'nun içine bir sıcaklık yayıldı. Daha sonra yer değiştirerek bir kez daha bakıp "Sanki canlı kopya çıkartmışlar, değil mi?"

"İkiziz ya!" dedi Naeko.

"İnsanlar hep ikiz doğursalar nasıl olurdu acaba?"

"İnsanlar birbirleriyle karıştırılır, bir sürü sıkıntı çıkardı" dedi Naeko bir adım geri çekilerek, gözleri yaşarmıştı. "İnsanın kaderinin nasıl olacağı hiç belli olmuyor."

Çieko da Naeko'nun durduğu yere kadar çekilerek, Naeko'nun omuzlarını tutarak sarstı. "Naeko, hep bizde kalamaz mısın? Babam da, annem de istiyor bunu... Kendimi çok yalnız hissediyorum... Servi dağının ne kadar rahat olduğunu bilemem ama..."

Naeko artık ayakta kalamayacakmış gibi yalpalayarak dizlerinin üzerine çöktü. Sonra başını iki yana salladı. Başını salladıkça gözyaşları dizlerine dökülüyordu.

"Küçükhanım, ikimiz farklı hayatlar sürüyoruz. Aldığımız eğitim bile farklı. Muromaçi'de yaşayamam ben. Bir kez, sadece bir kezliğine mağazanıza geldim. Sizin verdiğiniz kimonoyu üzerimde görmenizi istedim... Üstelik, siz servi dağına iki kez gelmiştiniz, benim için."

"..."

"Küçükhanım, anne babamızın sokağa terk ettiği bebek sizdiniz. Neden öyle yaptıklarını bilemiyorum."

"Bunu ben çoktan unuttum" dedi Çieko rahat bir ses tonuyla. "Onları aklıma bile getirmiyorum."

"Belki ikisi de suçlarının cezasını çekmişlerdir... Ben de bebektim henüz, affet."

"Senin bunda ne gibi bir sorumluluğun ya da günahın olabilir ki?"

"Günahım yok ama daha önce de söylemiştim, mutluluğu-

nuza en ufak bir zararım olsun istemem" dedi Naeko sesini alçaltarak. "En iyisi kayıplara karışmak."

"Buna asla izin vermem..." dedi Çieko, güçlü bir ses tonuyla. "Ne o öyle? Sadece kendini düşünüyor gibisin... Mutsuz musun Naeko?"

"Değilim, sadece yalnızım."

"Mutluluk kısa sürer, yalnızlıksa ömür boyu. Yanlış mı söyledim?" dedi Çieko. "Uzanalım, konuşmak istediğim bir sürü şey var daha" diyerek, yüklükten yatak takımlarını çıkartmaya başladı.

Naeko da ona yardım ederek "Mutluluk bu olsa gerek" diyerek çatıya kulak verdi.

Çieko, Naeko'nun kulak kesildiğini fark ederek "Serpiştiriyor mu, sulusepken mi yağıyor? Yoksa, ikisi birden mi?" diyerek hareketsiz kaldı.

"Belki öyledir ama sanırım hafif bir kar yağıyor."

"Kar mı?"

"Çok sessiz. Çok hafif bir kar olmalı."

"Hımm."

"Dağdaki köyde de arada sırada böyle yağar. Bizler çalıştığımız için yağıp yağmadığını anlamayız, ama servilerin yaprakları çiçek gibi bembeyaz olur. Kışın kurumuş ağaçların en ince dallarının uçlarına kadar bembeyaz olur" dedi Naeko. "Çok da harika bir görüntüdür."

"..."

"Hemen kesildiği de olur, ama bazen yağmurla karışık yağmaya devam eder, bazen de tipiye çevirir..."

"Panjurları açalım mı? Nasıl yağdığını daha rahat görürüz" diyerek, Çieko pencereye yöneldiyse de, Naeko onu sarılarak durdurdu. "Yapma. Hem soğuk, hem de kurduğumuz hayali yitiririz."

"Naeko, sen bu hayal sözcüğünü çok kullanıyorsun."

"Hayal..." Naeko'nun güzel yüzünde bir gülümseme belirdi. Hafif bir hüzün yüklüydü.

Çieko yatakları serince "Çieko, bırak da bir kez senin yatağında yatayım" dedi Naeko telaşla.

Fakat hemen yanındaki Naeko'nun yatağına sokulan Çieko oldu. "Naeko! Ne kadar da sıcaksın!"

"İşte, yaptığımız iş başka, yaşadığımız yer başka..." Sonra Naeko, Çieko'ya sarıldı. "Böyle geceler soğuk olur" dedi Naeko kendisi hiç üşümüyormuş gibi. "İnce kar bir serpiştirir bir kesilir. Sonra yeniden başlar serpiştirmeye... Bu gece..."

"..."

Babası Taikiçiro ve annesi Şige yan odaya gelmişe benziyorlardı. Yaşlı oldukları için yataklarını elektrikli battaniyeyle ısıtıyorlardı.

Naeko ağzını Çieko'nun kulağına yaklaştırarak fısıldadı. "Yatağın artık iyice ısındı, ben yan tarafa geçeyim."

Annesinin sürgülü kapıyı aralayarak iki kızın yattığı odaya göz atması bundan hemen sonraydı.

Ertesi sabah, Naeko gerçekten çok erken uyanmıştı, Çieko'yu sarsarak uyandırdı. "Küçükhanım, bugün benim hayatımın en mutlu günü. İnsanlara gözükmeden köyüme döneyim."

Dün gece Naeko'nun söylediği gibi, o ince kar gece boyunca bir kesilip bir yağmış ve her taraf bembeyaz olmuştu. Dondurucu bir sabah ayazı vardı.

Çieko doğrularak "Naeko, giysilerin yağmura uygun değil. Bekle biraz" diyerek en iyi kadife mantosunu ve şemsiyesini, yüksek topuklu ayakkabılarını Naeko için hazırladı.

"Bunları sana veriyorum, yine gel."

Naeko başını salladı. Çieko parmaklıklara tutunup uzun uzun arkasından baktı. Naeko hiç arkasına dönmedi. İnce kar taneleri Çieko'nun kâküllerine düşüp hemen eriyordu. Şehir hâlâ derin bir uykudaydı.

DK DOĞAN KİTAP

KİRAZ ÇİÇEKLERİ

KAVABATA Yasunari

Nobel Ödüllü yazar KAVABATA Yasunari'den yüreklere dokunan bir roman. Sanki bu dünyaya ait olmayan, masalsı ve estetik bir dille yazılmış bir başyapıt. Kyoto'da kimono tasarımcılığı yapan Takiçiro, karısı Şige ve evlatlık kızları Şieko'nun sevgi ve hüzünle örülü yaşamları.

Kyoto'nun geleneksel dekorunda, geçmişindeki gerçeklerle yüzleşen ve aslında kim olduğunu keşfetmeye çalışan Şieko'nun şiirsel öyküsü.

"Kavabata'nın cümleleri, okurun ta içine işleyien nahif yağmur damlaları gibi..."

New York Post

1968 Nobel Edebiyat Ödülü sahibi KAVABATA Yasunari, 1899 Osaka doğumludur. 1924'te Tokyo İmparatorluk Üniversitesi'ni bitirdikten sonra *İzu'lu Dansöz*'ü, 1948'de en ünlü romanı *Karlar Ülkesi*'ni yayımladı. Doğan Kitap tarafından yayımlanan *Bin Beyaz Turna*'nın (2005) dışında, *Dağın Sesi*, *Göl* ve *Uykuda Sevilen Kızlar* yazarın diğer önemli eserleridir.

ISBN 978-975-293-608-9

12 YTL

KİTAP 2006 SKB 0667070 Vcc